

**National Library
of Sweden**

Denna bok digitaliserades på Kungl. biblioteket år 2012

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1965:30

Ecklesiastikdepartementet

LÄRARUTBILDNINGEN

*Personal, lokaler, kostnader och
examinationsbehov*

1960 ÅRS LÄRARUTBILDNINGSSAKKUNNIGA

IV:2

Stockholm 1965

STATENS

OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1965

Kronologisk förteckning

1. Sveriges sjöterritorium. Kihlström. 135 s. + 1 utviksblad. U.
2. Sammanställning av remissyttranden över författningsutredningens förslag till ny författning. Del 1: Allmänna uttalanden samt 1 och 2 kap. i förslaget till regeringsform. Norstedt & Söner. 188 s. Ju.
3. Sammanställning av remissyttranden över författningsutredningens förslag till ny författning. Del 2: Kap. 3, 4 och 5 i förslaget till regeringsform. Norstedt & Söner. 120 s. Ju.
4. Tandvårdsförsäkring. Kihlström. 186 s. S.
5. Måttenheter. Kihlström. 47 s. Fi.
6. Om den kommunala självstyrelsens lokala förankring. Esselte. 100 s. I.
7. Praktisk- och feriearbetsförmedling. Esselte. 177 s. I.
8. Skånes och Hallands vattenförsörjning. Esselte. 513 s. + 5 st. kartbilagor. K.
9. Arbetsmarknadspolitik. Esselte. 567 s. I.
10. Antikvitetskollegiet. Esselte. 281 s. E.
11. Utbyggnaden av universitet och högskolor. Lokalisering och kostnader I. Esselte. 280 s. E.
12. Utbyggnaden av universitet och högskolor. Lokalisering och kostnader II. Specialutredningar. Esselte. 741 s. E.
13. Rätttegånghjälp. Norstedt & Söner. 166 s. Ju.
14. Godtrotsförvärv av lösöre. Norstedt & Söner. 241 s. Ju.
15. De svenska utlandsförsamlingarnas ekonomi. Esselte. 129 s. E.
16. Ny jordförvärvslag. Hæggström. 193 s. Jo.
17. Fastställande av faderskapet till barn utom äktenskap. Beckman. 94 s. Ju.
18. Fartygs befälhavare. Gemensamt haveri och dispasch. Ansvarsbestämmelser m. m. Esselte. 221 s. Ju.
19. Friluftslivet i Sverige. Del II. Friluftslivet i samhällsplaneringen. Svenska Reproduktions AB. 383 s. + 1 st. kartbilaga. K.
20. Radions och televisionens framtid i Sverige. I. Bakgrund och förutsättningar, programfrågor. Organisations- och finansieringsfrågor. Hæggström. 630 s. K.
21. Radions och televisionens framtid i Sverige. II. Bildnings- och undervisningsverksamhet. Forskningsfrågor. Hæggström. 227 s. K.
22. Dagstidningarnas ekonomiska villkor. Esselte. 212 s. + 1 st. kartbilaga. Ju.
23. Uppbördsfrågor. Esselte. 228 s. Fi.
24. Institutet för arbetshygien och arbetsfysiologi. Kihlström. 88 s. S.
25. Studieplaner för lärarutbildning. Esselte. 490 s. E.
26. Ändringar i ensittarlagen m. m. Esselte. 61 s. Ju.
27. De svenska jordbruksprodukternas distributions- och marginalförhållanden. Esselte. 192 s. Jo.
28. Nytt skattesystem. Remissyttranden. Esselte. 633 s. Fi.
29. Lärarutbildningen IV: 1. Esselte. 714 s. E.
30. Lärarutbildningen IV: 2. Esselte. 92 s. E.
31. Specialundersökningar om lärarutbildning V. Esselte. 441 s. E.
32. Höjd bostadsstandard. Esselte. 569 s. I.
33. Vägmarken. Kungl. Luftfartsstyrelsen. 274 s. K.
34. Sammanställning av remissyttranden över författningsutredningens förslag till ny författning. Del 4. Kap. 7, 8, 9 och 10 i förslaget till regeringsform samt övergångsbestämmelserna. Esselte. 103 s. Ju.
35. Nykterhet i trafik. Esselte. 91 s. K.
36. Sveriges släktnamn. 1965. AB EG Johanssons Boktryckeri, Karlshamn. 476 s. H.
37. Sammanställning av remissyttranden över författningsutredningens förslag till ny författning. Del 5. Förslaget till riksdagsordning. Norstedt & Söner. 46 s. Ju.
38. Affärstiderna. Del I. Motiv och lagförslag. Esselte. 152 s. I.
39. Affärstiderna. Del II. Konsumentundersökning. Esselte. 116 s. I.
40. Kommunala bolag. Esselte. 348 s. I.
41. Pensionsstiftelser II. Esselte. 302 s. Ju.
42. Körkortet och trafikutbildningen. Esselte. 292 s. K.
43. Statens trafikverk. Esselte. 196 s. K.
44. Stöd åt hästaveln. Kihlström. 193 s. Jo.
45. Beredskap mot oljeskador. Kihlström. 96 s. H.
46. Radiolog. Kihlström. 55 s. K.
47. Statens vägverk. Kihlström. 135 s. K.

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1965: 30

Ecklesiastikdepartementet

LÄRARUTBILDNINGEN

*Personal, lokaler, kostnader och
examinationsbehov*

1960 ÅRS LÄRARUTBILDNINGSSAKKUNNIGA

IV:2

ESSELTE AB, STOCKHOLM 1965

STATE OF NEW YORK

IN SENATE

JANUARY 1907

Personal, General, and Special

and Miscellaneous

1906 AND 1907

173

PRINTED AT ALBANY, N.Y.

Till

Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Ecklesiastikdepartementet

I samband med att 1960 års lärarutbildningssakkunniga till departementschefen överlämnade betänkandet IV: 1, Lärarutbildningen, anförde de sakkunniga, att vissa till nämnda betänkande hörande tekniska beräkningar rörande behovet för en ny lärarutbildningsorganisation av lärare och lokaler samt kostnaderna för utbildningen brutits ut och överförts till ett särskilt betänkande.

Sedan nämnda beräkningar nu föreligger, har de sakkunniga sammanfört dessa till en andra del av huvudbetänkandet. Beräkningarna avseende den föreslagna lärarhögskoleorganisationen, d. v. s. avsnitten I—V, har gjorts av rektor Börje Svensson och lektor Erik Blix. I avsnitt III rörande behovet av övningsklasser för praktisk utbildning av klasslärare har därjämte lektor Jonas Ahnebrink och övningsskollärare Gunnar Tormod medverkat. För de tekniska beräkningarna i avsnitt VI rörande organisationsplaner och kostnader för den ämnesteoretiska utbildningen vid universiteten har de sakkunniga biträttats av experten byrådirektör David Storm. I avsnitt VII rörande förnyade beräkningar av behovet av klasslärare har de sakkunniga biträttats av experten rektor Gustaf Rosander.

De överväganden och slutsatser, som här presenterade beräkningar lett till, har de sakkunniga gjort i sin redan avlämnade första del av huvudbetänkandet.

Genom beslut den 26 oktober 1964 erhöll de sakkunniga medgivande att i tryck avlämna bl. a. sitt nu föreliggande betänkande.

De sakkunniga får härmed vördsamt överlämna sitt betänkande IV: 2, Lärarutbildningen; Personal, lokaler, kostnader och examinationsbehov.

Stockholm den 25 maj 1965

För 1960 års lärarutbildningssakkunniga

Olle Karleby

/ Sixten Marklund

Innehåll

I. Behov av lärartimmar vid lärarhögskola	7
A. Klasslärarlinjer	7
B. Ämneslärarlinjer	10
C. Speciallärarlinje.	13
II. Behov av lärare vid lärarhögskola	23
III. Behov av övningsklasser för praktisk utbildning av klasslärare.	39
1. Den praktiska utbildningens organisation vid utbildning av lågstadielärare	39
2. Den praktiska utbildningens organisation vid utbildning av mellanstadielärare	44
IV. Kostnad för utbildningen vid lärarhögskola	47
A. Ämnesutbildning, pedagogik och metodik	47
B. Beräkning av kostnader för praktisk utbildning	49
1. Klasslärarutbildning	49
a. Mellanstadielärare	49
b. Lågstadielärare	51
c. Totalkostnad för den praktiska utbildningen på klasslärarlinje	52
2. Ämneslärarutbildning	54
C. Omkostnader samt materiel och böcker	56
D. Kansliorganisationen	57
V. Lokalbehov vid lärarhögskola	66
VI. Kostnader för ämnesutbildning vid universitet	74
1. Jämförelse med nuvarande utbildningsorganisation	75
2. Kostnadsberäkningar	77
Bilaga	83
VII. Kompletterande beräkningar av examinationsbehovet av klasslärare åren 1971—1980	87
1. Bakgrund	87
2. Nya beräkningar	87
A. Befolkningsutvecklingen.	87
B. Klassernas storlek	88
C. Klasslärarbehovet	89
D. Examinationsbehovet	90
E. Sammanfattning	90

Index

1	1. Index by author and title
2	2. Index by subject
3	3. Index by year
4	4. Index by volume
5	5. Index by page
6	6. Index by chapter
7	7. Index by section
8	8. Index by paragraph
9	9. Index by sentence
10	10. Index by word
11	11. Index by phrase
12	12. Index by clause
13	13. Index by paragraph
14	14. Index by section
15	15. Index by chapter
16	16. Index by volume
17	17. Index by year
18	18. Index by subject
19	19. Index by author and title
20	20. Index by page
21	21. Index by chapter
22	22. Index by section
23	23. Index by paragraph
24	24. Index by sentence
25	25. Index by word
26	26. Index by phrase
27	27. Index by clause
28	28. Index by paragraph
29	29. Index by section
30	30. Index by chapter
31	31. Index by volume
32	32. Index by year
33	33. Index by subject
34	34. Index by author and title
35	35. Index by page
36	36. Index by chapter
37	37. Index by section
38	38. Index by paragraph
39	39. Index by sentence
40	40. Index by word
41	41. Index by phrase
42	42. Index by clause
43	43. Index by paragraph
44	44. Index by section
45	45. Index by chapter
46	46. Index by volume
47	47. Index by year
48	48. Index by subject
49	49. Index by author and title
50	50. Index by page
51	51. Index by chapter
52	52. Index by section
53	53. Index by paragraph
54	54. Index by sentence
55	55. Index by word
56	56. Index by phrase
57	57. Index by clause
58	58. Index by paragraph
59	59. Index by section
60	60. Index by chapter
61	61. Index by volume
62	62. Index by year
63	63. Index by subject
64	64. Index by author and title
65	65. Index by page
66	66. Index by chapter
67	67. Index by section
68	68. Index by paragraph
69	69. Index by sentence
70	70. Index by word
71	71. Index by phrase
72	72. Index by clause
73	73. Index by paragraph
74	74. Index by section
75	75. Index by chapter
76	76. Index by volume
77	77. Index by year
78	78. Index by subject
79	79. Index by author and title
80	80. Index by page
81	81. Index by chapter
82	82. Index by section
83	83. Index by paragraph
84	84. Index by sentence
85	85. Index by word
86	86. Index by phrase
87	87. Index by clause
88	88. Index by paragraph
89	89. Index by section
90	90. Index by chapter
91	91. Index by volume
92	92. Index by year
93	93. Index by subject
94	94. Index by author and title
95	95. Index by page
96	96. Index by chapter
97	97. Index by section
98	98. Index by paragraph
99	99. Index by sentence
100	100. Index by word

I. Behov av lärartimmar vid lärarhögskola

A. Klasslärarlinjer

De sakkunnigas förslag till timplaner för klasslärarutbildningen framgår av tablå 25 och tablå 29 i huvudbetänkandets första del. Timtalen för ämnesstudier och metodik återges nedan.

<i>Lågstadielärarutbildning</i>			<i>Mellanstadielärarutbildning</i>		
<i>Ämnesstudier</i>			<i>Ämnesstudier</i>		
Svenska	95		Svenska	195	
Röst- och talvård	10		Röst- och talvård	10	
Orienteringsämnen			Engelska	190	
Religionskunskap	45		Matematik	30	
Hembygdskunskap	160		Orienteringsämnen		
Bild- och formarbete	120		Religionskunskap	60	
Musik	140		Samhällskunskap	80	
Gymnastik	140		Historia		
Obligatorisk tillvalskurs alterna-			Geografi		
tativt bild- och formarbete, musik			Biologi		
eller gymnastik	60	770	Fysik	20	
			Kemi	20	
			Obligatorisk tillvalskurs	200	
			Bild- och formarbete	100	
			Musik	60	
			Gymnastik	60	
			Obligatorisk tillvalskurs i musik		
			eller gymnastik	150	1 175
<i>Pedagogik</i>			<i>Pedagogik</i>		
Psykologi och allmän pedagogik .	200		Psykologi och allmän pedagogik .	200	
Allmän metodik			Allmän metodik		
Skolhygien	14	214	Skolhygien	14	214
<i>Metodik</i>			<i>Metodik</i>		
Svenska	100		Svenska	50	
Matematik	50		Matematik	40	
Hembygdskunskap	55		Orienteringsämnen, den samlade	90	
Tekniska hjälpmedel			undervisningen		
Handskrivning	20	225	B-skolemetodik		
			Tekniska hjälpmedel		
			Handskrivning	16	196
Summa timmar		1 209	Summa timmar		1 585

Ovanstående timtal anger antalet undervisningstimmar för lärarkandidaterna. Normalstorleken hos undervisningsgrupperna vid lärarhögskolorna är för närvarande 24 lärarkandidater. För uppdelning i mindre grupper vid mellanstadielärarutbildning tillämpas i stort sett den praxis som utbildats

vid lärarhögskolan i Stockholm och som med avseende på normerna för gruppindelning grundar sig på de ingående beräkningar av lärarbehovet, som föregick 1954 års lärarhögskoleproposition. Motsvarande gruppindelningsnormer beträffande småskollärarytbildningen har hittills i huvudsak grundats på beräkningarna under förarbetena för 1962 års beslut om småskollärarytbildning vid lärarhögskolan i Malmö. De delningsbestämmelser, som utfärdats i anslutning till 1960 års timplaner för folkskoleseminarierna, har i viss utsträckning byggt på de vid lärarhögskolan tillämpade gruppindelningsnormerna. Enligt de sakkunnigas uppfattning svarar den uppdelning i undervisningsgrupper, som för närvarande tillämpas vid klasslärarytbildningen, i stort sett mot utbildningens krav. Bestämmelser för gruppindelning har icke utfärdats för lärarhögskolorna men väl för folkskoleseminarierna. De sakkunniga anser att man vid bestämmandet av relationen mellan antalet undervisningstimmar i de sakkunnigas förslag till timplaner och antalet lärartimmar i stort sett kan utgå från det tal för förhållandet mellan undervisningstimmar och lärartimmar, som kan framräknas på grundval av de bestämmelser för maximiantalet lärartimmar som gäller för folkskoleseminariernas tvååriga linjer.

I de vid folkskoleseminariernas tvååriga linjer gällande bestämmelserna om maximiantalet lärartimmar anges timtalen i de olika årskurserna för dels läroämnena och metodik, dels övningsämnena. De olika timtalen framgår av nedanstående tablå. De angivna talen gäller veckotimmar.

Antalet lärartimmar i läroämnena och metodik omfattar även s. k. praktikmetodik. I timtalen för ämnesstudier och metodik på klasslärarytlinjer som ingår i tablåerna 25 och 29 i del 1 av huvudbetänkandet och som avser utbildning av lågstadielärare och mellanstadielärare, är sådan praktikmetodik icke inräknad.

Detta innebär givetvis inte, att sådan praktikmetodik enligt de sakkunnigas förslag skall upphöra. Den skall förekomma även i framtiden i form av planering av undervisningsövningar och samlad efterbehandling av dem.

Antalet lärartimmar i läroämnena och metodik i nedanstående tabell bör därför reduceras med timtalet för praktikmetodik, innan relationen mellan antalet lärarkandidattimmar och antalet lärartimmar beräknas. Antalet lä-

Tablå I:1. Maximiantal lärartimmar i läroämnena plus metodik och i övningsämnena vid folkskoleseminariernas tvååriga linjer

Årskurs	Folkskollärarytlinje		Småskollärarytlinje	
	Läroämne + metodik	Övningsämne	Läroämne + metodik	Övningsämne
I ²	37 $\frac{1}{2}$	12	31	22
II ²	27 $\frac{1}{2}$	18	25	15
Summa	65	30	56	37

Tablå I:2. Antalet veckotimmar i läroämnena inklusive metodik och i övningsämnen på folkskoleseminariernas tvååriga linjer

Årskurs	Folkskollärlinje		Småskollärlinje	
	Läroämne + metodik	Övningsämne	Läroämne + metodik	Övningsämne
I ²	17 1/2	8 1/2	14	13
II ²	10	15 1/2	8 1/2	9 1/2
Summa	27 1/2	24	22 1/2	22 1/2

rartimmar för praktikmetodik anges i anvisningarna till folkskoleseminariernas kursplaner för den praktiska utbildningen till 6 timmar i årskurs I² och 9 timmar i årskurs II². Antalet lärartimmar i läroämnena inklusive metodik bör alltså reduceras med 15 på vardera linjen. Den totala summan lärartimmar i läroämnena inklusive metodik och övningsämnen bör alltså anges till $65 + 30 + 56 + 37 - 30 = 158$ veckotimmar.

Antalet lärarkandidattimmar på tvååriga linjer enligt timplanerna för folkskoleseminarierna framgår av ovanstående tablå.

Den totala summan lärarkandidattimmar i läroämnena inklusive metodik och övningsämnen blir alltså $27\frac{1}{2} + 24 + 22\frac{1}{2} + 22\frac{1}{2} = 96\frac{1}{2}$.

Relationen mellan antalet lärartimmar och antalet lärarkandidattimmar blir följaktligen $158 : 96\frac{1}{2} = 1,63$, eller avrundat 1,6. Vid beräkning av antalet lärartimmar för undervisningen enligt de sakkunnigas förslag till timplaner för klasslärarutbildning tages detta relationstal som utgångspunkt. Beräkningsproceduren kan dock inte bli rent mekanisk. För vissa ämnen underskrides, för andra överskrides det timal, som erhålles, om det av de sakkunniga föreslagna antalet undervisningstimmar multipliceras med 1,6. Hänsynen till de särskilda krav på gruppindelning, som utbildningen i olika ämnen ställer, måste vara avgörande för förslagen till antalet lärartimmar. Det sammanlagda antalet lärartimmar för de olika ämnena får dock inte överskrida det tal, som erhålles om summan av antalet undervisningstimmar enligt förslagen till timplaner multipliceras med 1,6. Därvid får man emellertid bortse från timalen för röst- och talvård och instrumentalmusik, där för närvarande andra regler för tilldelning av lärartimmar på klasslärarlinjer gäller än de ovan refererade.

För handledning av metodiklektorer under övningsundervisning och praktiktjänstgöring anslås sammanlagt 29 timmar per lärarkandidat under dennes utbildningstid, varav 9 timmar beräknas falla på lektorer i övningsämnenas metodik. För pedagogiklektorernas handledning av lärarkandidater under övningsundervisningen beräknas i genomsnitt 1 timme per lärarkandidat.

Beräkningarna har utförts så att timalen i ämnena vid olika intagnings-tal per termin (24, 48, 72, 96 på lågstadielärlinje och 24, 48, 72, 96, 144

på mellanstadielärlinje) har framräknats. Resultaten av beräkningarna framgår av tablåerna I: 4—9.

B. Ämneslärlinjer

Antalet lärarkandidater fördelade på olika baskombinationer framgår av kapitel 14, tablå 39, s. 360. Då det gäller att bestämma antalet lärarkandidater, som årligen utbildas i varje ämne, måste hänsyn tagas även till det tredje ämnet i högstadielärarkandidaternas studiegång. Med ledning av talen i tablå 38, s. 359 kan det antal lärarkandidater som studerar ett visst ämne beräknas och anges som ett procenttal av det totala antalet lärarkandidater. Eftersom antalet ämnen per lärarkandidat uppgår till i genomsnitt 2,26 kommer summan av det antal lärarkandidater, som studerar olika ämnen, att väsentligen överstiga det totala antalet årligen intagna lärarkandidater. Antalet lärarkandidater per ämne i procent och i absoluta tal anges i tablå I: 3.

På grundval av procenttalen i tablå I: 3 kan man beräkna det erforderliga antalet lärartimmar för handledning och metodik vid intagning av de i kapitel 28 angivna antalen ämneslärlarkandidater vid de olika lärlarhögskolorna. En av förutsättningarna för de gjorda beräkningarna är att den nuvarande bristen på högstadie- och gymnasielärare är hävd. Så länge brist råder, kom-

Tablå I:3. Antalet ämneslärlarkandidater i olika ämnen. I procent och absoluta tal

Ämne	Procent av totala antalet lärlarkandidater	Antalet per ämne vid en årlig intagning av 2 000 ¹
Svenska.....	24	480
Matematik.....	28	560
Engelska.....	21	420
Tyska.....	15	300
Franska.....	15	300
Spanska.....	1,5	30
Ryska.....	1,5	30
Allmän språkkunskap, Latin och Grekiska.....	1,5	30
Religionskunskap.....	9	180
Filosofi.....	1,5	30
Psykologi.....	3	60
Historia.....	12	240
Samhällskunskap.....	13	260
Geografi.....	4,4	88
Biologi.....	11	220
Kemi.....	12	240
Fysik.....	15	300
Naturkunskap I.....	3	60
Ekonomiska ämnen.....	9	180
Tekniska ämnen.....	29	580

¹ Utjämnade värden

mer fördelningen av lärarkandidater på olika ämnen vid lärarhögskolornas ämneslärarlinje att huvudsakligen bestämmas genom de kombinationer av läroämnena de sökande har i sin examen. De i tablången angivna procenttalen kan alltså inte utgöra grund för en bindande beräkning av behovet av metodiklektorer i olika ämnen under de närmaste åren. Däremot kan de ge underlag för uppskattning av det totala antalet erforderliga tjänster för den planerade utbildningskapaciteten vid lärarhögskolorna, d. v. s. under uppbyggnadsperioden sammanlagt 1 700 ämneslärare årligen. Det sammanlagda behovet av lärartimmar för handledning blir detsamma oberoende av lärarkandidaternas fördelning på ämnen. Antalet erforderliga timmar för metodikundervisning kan däremot variera beroende på hur fördelningen på ämnen utfaller. I tablåerna I: 10—13 anges behovet av lärartimmar vid en intagning av 175, 150, 100 eller 75 ämneslärarkandidater per termin. De i tablåerna angivna talen bör kunna ge en anvisning om i vilka ämnen nya metodiklektorstjänster kan inrättas och beträffande vilka ämnen man bör förhålla sig mer restriktiv.

Vid beräkningen av antalet lärarkandidater i olika ämnen har hänsyn inte tagits till att utbildningen i vissa ämnen bör koncentreras till några av lärarhögskolorna. Beträffande terminsintagningarna på 175 och 150 kan sägas, att de bör omfatta de i tablåerna I: 10 och I: 11 upptagna ämnena. De extra kostnader, som uppstår genom att undervisningsgrupperna i metodik i vissa ämnen blir små, är relativt obetydliga. Det är betydelsefullt, att studerande med de »små» ämnena i sina kombinationer om möjligt kan få fullständig lärarutbildning på den ort, där de bedrivit sina universitetsstudier. Vid lärarhögskolor med intagning av 100 och 75 lärarkandidater per termin kan icke alla ämnen bli representerade. En koncentration av utbildningen till vissa ämnen blir nödvändig. Vid beräkningarna av antalet lärartimmar har dock timbehovet för alla ämnen medtagits.

Vid lärarhögskolornas tvåterminsutbildning för ämneslärare beräknas för närvarande i medeltal 6 timmars handledning av metodiklektor per serie och lärarkandidat under den första utbildningsterminen. Varje lärarkandidat har i medeltal 3,5 serier. Sammanlagt får alltså en lärarkandidat 21 timmars handledning under termin 1. I de sakkunnigas förslag till ämneslärarutbildning skall en högstadielärarkandidat genomgå utbildning i 3 ämnen och en gymnasielärarkandidat vanligen i 2 ämnen. På grund av proportionen mellan högstadielärare och gymnasielärare kommer medeltalet ämnen per lärarkandidat att uppgå till 2,2. Antalet timmar för handledning per lärarkandidat och ämne blir om nu gällande totala timtal för lärarkandidat under första terminen bibehålles i medeltal $21 : 2,2 = 9,5$. För handledning av metodiklektor under praktiktermin beräknas i medeltal 6 timmar per ämne. Med utgångspunkt i dessa tal kan antalet metodiklektorstimmar för handledning under lärarhögskoleåret beräknas genom att antalet lärarkandidater i ett ämne multipliceras med $9,5 + 6 = 15,5$. Timtalen för undervisning

i metodik finns angivna i studieplanerna för de olika ämnena. För gruppindelning bör tillämpas i stort sett samma principer som vid gruppindelning på klasslärarlinjer, d. v. s. undervisningsgruppen beräknas normalt uppgå till cirka 20, och uppdelning i mindre grupper genomföres inom ramen för det antal lärartimmar, som erhålles om studieplanens timtal för metodik multipliceras med 1,6. Behovet av lärartimmar för handledning och metodik på ämneslärarlinje vid olika antal intagna per termin framgår av tablerna I: 10—13.

Undervisningen i pedagogik för ämneslärarkandidater skall äga rum dels som en introduktionskurs om 26 timmar före ämnesstudiernas början, dels som seminarier i anslutning till auskultationsperioderna under ämnesstudierna (6 timmar per auskultationsperiod) och dels som en huvudkurs på 124 timmar under den första terminen vid lärarhögskola. De 26 timmarna vid introduktionskursen bör i viss utsträckning få formen av föreläsningar. Den del som ägnas åt studieteknik skall emellertid behandlas vid gruppövningar. Samma principer beträffande gruppindelning som tillämpas för klasslärarlinjer bör i stort sett gälla även här. Föreläsningsgrupperna bör inte göras alltför stora. Om man utgår från samma normalgruppstorlek som vid klasslärarutbildningen, d. v. s. 24, synes det lämpligt, att föreläsningar hålles inför grupp om ca 72. Intagningen till lärarhögskolornas ämneslärarlinjer föreslås under uppbyggnadstiden omfatta 175, 150, 100 eller 75 lärarkandidater per termin, olika vid olika högskolor. Intagningen till den fasta studiegången bör omfatta fler lärarkandidater än de ovan angivna talen. Beräkningen av behovet av lärartimmar i pedagogik i introduktionskursen bygger på att talen 175, 150, 100 och 75 för intagning till lärarhögskola motsvaras av talen 216, 192, 120 och 96 vid intagning till fast studiegång.

De angivna talen är multiplar av 24. I samtliga anförda exempel rör det sig om ungefärliga tal. Mindre förskjutningar uppåt kan tänkas, utan att antalet lärartimmar behöver ökas.

Av de 26 timmarna vid introduktionskursen beräknas cirka 10 vara föreläsningar inför grupper om cirka 72 lärarkandidater, 8 lektionsundervisning med grupper om 24 och 8 gruppundervisning och diskussion med grupper om 12. Seminarierna i pedagogik under ämnesstudierna, sammanlagt 18—24 timmar, föreslås äga rum med grupper om 24 lärarkandidater.

Vid utbildningen i pedagogik under den första terminen vid lärarhögskola kan likaledes några timmar anslås åt föreläsningar inför större grupp (cirka 96 eller 72 lärarkandidater). Enligt den beräkningsnorm, som tillämpats beträffande antalet lärartimmar på klasslärarlinje, motsvaras de 124 undervisningstimmar av 198 lärartimmar. Beräkningen förutsätter, att normalstorleken på undervisningsgrupp är 24 lärarkandidater. För pedagogiklektors handledning av lärarkandidater under övningsundervisningen beräknas 1 timme per lärarkandidat. Med stöd av föregående resonemang har tablå

I: 14 beträffande behovet av lärartimmar i pedagogik på ämneslärarlinjer sammanställts.

C. Speciallärarlinje

Beträffande speciallärarutbildningen har skolöverstyrelsen i sina anslags-
äskanden för budgetåret 1965/66 framlagt förslag dels om vissa förändringar
i fråga om utbildningens innehåll, dels om en utökning av utbildningskapa-
citeten.

Överstyrelsen har beräknat behovet av lärartimmar för den föreslagna ut-
bildningskapaciteten. De av överstyrelsen anförda timtalen bör reduceras
med det uppskattade behovet för ettårig utbildning av lärare för skolmog-
nadsklass. I övrigt torde det framräknade behovet kunna tjäna som vägled-
ning för en bedömning av lärarbehovet för speciallärarlinje. Behovet av lärar-
timmar för speciallärarutbildningen har inkluderats i timtalen för de lärar-
högskolor dit speciallärarlinje är förlagd.

Tablå I:4. Lågstadieläroinbildning. Behov av lärartimmar

Ämne	Antal under- visningstim- mar	Undervisningstimmar i grupp om				Lärartimmar per termin vid en intagning av				Anmärkning
		48—36	24	12	< 12	24	48	72	96	
Svenska.....	95	10	35	50	1	150	290	440	580	1 Enskild handl. 5N 24 N=antalet lärar- kandidater (lk)
Röst- och talvård.....	10	2	2		2	84	166	250	332	
Religionskunskap.....	45	5	15	25		70	135	205	270	
Hembygdskunskap										2 4 timmar i grupp om 3 lk, 2 tim- mar individuellt i
Historia.....	15			15		30	60	90	120	
Samhällskunskap.....	15			15		30	60	90	120	
Geografi.....	15			15		30	60	90	120	3 Enskild handled- ning 2½ timmar/ 24 lk
Biologi.....	35			35		70	140	210	280	
Fysik.....	5			5	3	13	25	38	50	
Kemi.....	5			5	3	13	25	38	50	
Övriga moment.....	70			70		140	280	420	560	

Tablå I:5. Lågstadielärarutbildning. Behov av lärartimmar

Ämne	Antal under- visningstim- mar	Undervisningstimmar i grupp om					Lärartimmar per termin vid en intagning av				Anmärkning
		48—36	24	12	< 12		24	48	72	96	
Bild- och formarbete, obligato- risk kurs	120			120		120	120	240	360	480	¹ Gemensamt för två intagningsgrup- per = 16 lk
Tillvalskurs	60			60		40 ¹ ²	40 ¹ ²	80 ²	120	160 ²	
Handledning					3 t/lk	72	72	144	216	288	² I medeltal 12 lk per grupp
Musik, obligatorisk kurs	116		40	66		182	182	354	536	708	
Instrumentalmusik	24	10			24 ³	288	288	576	864	1 152	³ Gruppstorlek: 2 lk
Musik, tillvalskurs	12		12			8 ¹ ²	8 ¹ ²	16	12	16	
Körsång	36		36			12 ⁴	12 ⁴	24 ⁴	36	48	⁴ Körsång ge- mensam för olika intagningsgrupper
Instrumentalmusik	12				12	48	48	96	144	192	
Handledning					3 t/lk	72	72	144	216	288	⁵ Gymnastik, tillval, gemensam för två intagnings- grupper
Gymnastik, obligatorisk kurs ..	140		90	50		190	190	380	570	760	
Tillvalskurs	60		40	20		30 ⁵	30 ⁵	60	80	100 ⁶	⁶ Gruppernas storlek: 32 resp. 16 lk. Antalet timmar beräknat efter gruppstorlekarna 24 resp. 12. Timita- let avrundat.
Handledning						72	72	144	216	288	

Tablå I:7. Mellanstadielärarutbildning. Behov av lärartimmar

Ämne	Antal undervisningstimmar	Undervisningstimmar i grupp om					Lärartimmar per termin vid en intagning av					Anmärkning
		48—36	24	12	< 12		24	48	72	96	144	
		10	85	100	1		300	590	890	1 180	1 770	
Svenska.....	195	10	85	100	1		300	590	890	1 180	1 770	¹ Enskild handledning
Röst- och talvård.....	10	2	2		6 ²		84	166	250	332	498	N ¹ 5, N = antalet lk
Engelska.....	190	15		175	1		370	725	1 095	1 450	2 175	24
Matematik.....	30		15	15			45	90	135	180	270	4 timmar i grupp om
Religionskunskap.....	60	5	35	20			80	155	235	310	465	3 lk, 2 timmar individuellt i medeltal
Samhällskunskap, obligatorisk kurs.....	20		10	10			20	45	68	90	135	³ Tillvalskurs endast i
tillvalskurs.....	200		150	50			200 ³	200 ⁴	225 ⁵	250	375 ⁵	två orienteringsämnen
Historia, obligatorisk kurs.....	20		10	10			20	45	68	90	135	⁴ Gruppstorlek: 12
tillvalskurs.....	200		150	50			200 ³	200 ⁴	225 ⁵	250	375 ⁵	⁵ Grupper i tillvalskurs enligt följande:
Geografi, obligatorisk kurs.....	20		10	10			30	45	68	90	135	
tillvalskurs.....	200		120	80			30	200 ⁴	240 ⁶	280	420 ⁵	
Biologi, obligatorisk kurs.....	40			40			80	120	240	320	480	
tillvalskurs.....	220			220			45	220 ⁴	330 ⁵	440	550 ⁵	Intagn. 72 lk/termin
Fysik.....	20			20	1		45	90	135	180	270	Intagn. 144 lk/termin
Kemi.....	20			20	1		45	90	135	180	270	Ämne
												Termin
												1 2
												1 2
												Sk 24 12 48 24
												Ge 24 12 48 24
												Hi 12 24 24 48
												Bi 12 24 24 48

Tablô I:9. Mellanstadieläroarbildning. Behov av lärartimmar

Ämne	Antal under- visningstim- mar	Undervisningstimmar i grupp om				Lärartimmar per termin vid en intagning av				Anmärkning
		48—36	24	12	< 12	24	48	72	96	
Bild- och formarbete.....	100			100	3 t/lk	200	400	600	800	¹ 1/3 av intagningsgrup- pen har musikavlyssning. Gruppstorlek 8—24 lk
Handledning.....	36	4	14	18		72	144	216	288	
Musik, obligatorisk kurs.....	24		24 ¹			54	104	158	208	
Musikavlyssning.....	24				24 ²	24	24	24	48	² 2/3 av intagningsgrup- pen har instrumental-
Instrumentalmusik.....	102	10	40	52		192	384	576	768	pen musik. 2 lk/grupp
Musik, tillvalskurs.....	24		24			77 ³	154	226	298	³ Musik, tillvalskurs, gemensam för två intag-
Körsång.....	24				24	12 ³	24	36 ⁴	48	ningsgrupper
Instrumentalmusik.....	24				3 t/lk	144	288	432	576	⁴ I medeltal 24 lk per grupp
Handledning.....	60		40	20		72	144	216	288	⁵ Gymnastik, tillvals-
Gymnastik, obligatorisk kurs.....	150		100	50	3 t/lk	150 ⁵	200 ⁶	300 ⁷	400	kurs, gemensam för två intagningsavdelningar, totalt 12 manliga och 12
Handledning.....						72	144	216	288	kvinnliga lk
										⁶ Gymnastik, tillvals-
										kurs, gemensam för två intagningsavdelningar, totalt 24 manliga och 24
										kvinnliga lk
										⁷ I medeltal 18 lk per grupp

Tablå 1:10. Högstadie- och gymnasielärarutbildning. Behov av lärartimmar för handledning och metodik vid en intagning av 175 ämneslärarkandidater per termin

Ämne	Antal lk	Antal lärartimmar för		Antal lärartimmar per		Anmärkning
		handledning	metodik ¹	termin	läsår	
Svenska.....	42	651	108 ²	759	1 518	¹ 30 timmar metodik under termin 1 vid lärarhögskola, varav i genomsnitt 3 timmar skall användas för gemensamma seminarier i pedagogik och metodik. 12 timmar metodik under ämnesstudierna ² Delning i 2 och 3 grupper ³ Delning i 2 grupper ⁴ Delning i 2 grupper vid vissa kursmoment ⁵ Här inräknas spanska, ryska, allmän språkkunskap, latin och grekiska ⁶ Varierande antal metodiktimmars beroende på antalet företrädade ämnen ⁷ Delning i 6 grupper vid laborationer
Matematik.....	49	759	108 ²	867	1 734	
Engelska.....	36	558	72 ³	630	1 260	
Tyska.....	26	403	60 ⁴	463	926	
Franska.....	26	403	60 ⁴	463	926	
Språkämnen ⁵	9	139	102 ⁶	241	482	
Religionskunskap..	16	248	42	290	580	
Filosofi, Psykologi.	8	124	84 ⁶	208	416	
Historia.....	21	325	60 ⁴	385	770	
Samhällskunskap..	23	356	60 ⁴	416	832	
Geografi.....	8	124	42	166	332	
Biologi.....	19	294	108 ²	402	804	
Kemi.....	21	325	108 ²	433	866	
Fysik.....	26	403	108 ²	511	1 022	
Naturkunskap I ..	5	77	42	119	238	
Ekonomiska ämnen	16	248	42	290	580	
Tekniska ämnen ..	52	806	132 ⁷	938	1 876	

Tablå 1:11. Högstadie- och gymnasielärarutbildning. Behov av lärartimmar för handledning och metodik vid en intagning av 150 ämneslärarkandidater per termin

Ämne	Antal lk	Antal lärartimmar för		Antal lärartimmar per		Anmärkning
		handledning	metodik ¹	termin	läsår	
Svenska.....	36	558	108 ²	666	1 332	¹ 30 timmar metodik under termin 1 vid lärarhögskola, varav i genomsnitt 3 timmar skall användas för gemensamma seminarier i pedagogik och metodik. 12 timmar metodik under ämnesstudierna ² Delning i 2 och 3 grupper ³ Delning i 2 grupper ⁴ Delning i 2 grupper vid vissa kursmoment ⁵ Här inräknas spanska, ryska, allmän språkkunskap, latin och grekiska ⁶ Varierande antal metodiktimmars beroende på antalet företrädade ämnen ⁷ Delning i 5 grupper vid laborationer
Matematik.....	42	651	108	759	1 518	
Engelska.....	32	496	72 ³	568	1 136	
Tyska.....	23	356	60 ⁴	416	832	
Franska.....	23	356	60 ⁴	416	832	
Språkämnen ⁵	7	108	72 ⁶	180	360	
Religionskunskap ..	14	217	42	259	518	
Filosofi, Psykologi.	7	108	50 ⁶	158	316	
Historia.....	18	279	60 ⁴	339	678	
Samhällskunskap..	20	310	60 ⁴	370	740	
Geografi.....	7	108	42	150	300	
Biologi.....	17	264	108 ²	372	744	
Kemi.....	18	279	108 ²	387	774	
Fysik.....	23	356	108 ²	464	928	
Naturkunskap I ..	5	77	42	119	238	
Ekonomiska ämnen	14	217	42	259	518	
Tekniska ämnen...	44	682	112 ⁷	794	1 588	

Tablå I:12. Högstadi- och gymnasielärarutbildning. Behov av lärartimmar för handledning och metodik vid en intagning av 100 ämneslärarkandidater per termin

Ämne	Antal lk	Antal lärartimmar för		Antal lärartimmar per		Anmärkning
		handledning	metodik ¹	termin	läsåår	
Svenska.....	24	372	50	422	840	¹ 30 timmar metodik under termin 1 vid lärarhögskola varav i genomsnitt 3 timmar skall användas för gemensamma seminarier i pedagogik och metodik. 12 timmar metodik under ämnesstudierna
Matematik.....	28	434	50	484	970	
Engelska.....	21	325	50	375	750	² Här inräknas spanska, ryska, allmän språkkunskap, latin och grekiska
Tyska.....	15	232	42	274	548	
Franska.....	15	232	42	274	548	³ Varierande antal metodiktimmor beroende på antalet företrädda ämnen
Språkämnen ²	5	77	72 ³	149	298	
Religionskunskap .	9	139	42	181	362	⁴ Delning i 2 grupper på grund av laborationer
Filosofi, Psykologi.	5	77	50 ³	127	254	
Historia.....	12	186	42	228	460	⁵ Delning i 3 grupper på grund av laborationer
Samhällskunskap..	13	201	42	243	486	
Geografi.....	5	77	42	119	238	
Biologi.....	11	170	72 ⁴	242	484	
Kemi.....	12	186	72 ⁴	258	516	
Fysik.....	15	232	72 ⁴	304	608	
Naturkunskap I..	3	46	42	88	166	
Ekonomiska ämnen	9	139	42	181	362	
Tekniska ämnen ..	29	449	102 ⁵	551	1 102	

Tablå I:13. Högstadi- och gymnasielärarutbildning. Behov av lärartimmar för handledning och metodik vid en intagning av 75 ämneslärarkandidater per termin

Ämne	Antal lk	Antal lärartimmar för		Antal lärartimmar per		Anmärkning
		handledning	metodik ¹	termin	läsåår	
Svenska.....	18	279	50	329	668	¹ 30 timmar metodik under termin 1 vid lärarhögskola. 12 timmar metodik under ämnesstudierna
Matematik.....	21	325	50	375	750	
Engelska.....	16	248	42	290	580	² Här inräknas spanska, ryska, allmän språkkunskap, latin och grekiska
Tyska.....	11	170	42	212	424	
Franska.....	11	170	42	212	424	³ Varierande antal metodiktimmor på grund av antalet företrädda ämnen
Språkämnen ²	4	62	72 ³	134	268	
Religionskunskap .	7	108	42	150	300	⁴ Delning i 2 grupper på grund av laborationer
Filosofi, Psykologi.	4	62	50 ³	112	224	
Historia.....	9	140	42	182	362	
Samhällskunskap..	10	155	42	197	394	
Geografi.....	4	62	42	104	208	
Biologi.....	8	124	42	166	332	
Kemi.....	9	139	42	181	362	
Fysik.....	11	170	50	220	440	
Naturkunskap I..	2	31	42	73	146	
Ekonomiska ämnen	7	108	42	150	300	
Tekniska ämnen...	22	341	72 ⁴	413	826	

Tablå I:14. Ämneslärarutbildning. Behov av lärartimmar vid undervisning i pedagogik m m

Ämne	Antal under- vis- nings- tim.	Undervisningstimmar i grupp om						Lärartimmar per termin vid en intagning av						Anmärkning		
		Undervisningstimmar i grupp om						Lärartimmar per termin vid en intagning av								
		> 48	48	24	12	< 12		96 ¹	120 ¹	192 ¹	216 ¹	75 ²	100 ²		150 ²	175 ²
<i>Introduktionskurs</i>	26	10		8	8			116	150	232	266					¹ Gruppstorlek vid intagning till fast studiegång vid universitet
Pedagogik. Seminarier under termin 2, 4, 6 och 8.....	22 ³ 4		2	22		2t/3lk		88 68	110 86	176 136	198 154					
Röst- och talvård .																² Gruppstorlek vid intagning till lärarhögskola
<i>Huvudkurs</i>	114	14		65	35	⁴ 1t/11lk ₆										
Pedagogik.								446	604	892		446	604	892	1 050	gogik delvis gemensamma med metodik. Högstadielärare
Handledning			2					75	100	150		75	100	150	175	
Röst- och talvård .								179	238	356		179	238	356	416	18 timmar, gymnasielärare 24 timmar. Beräknat medeltal
Muntlig framställning.	8		4			⁶		96	125	187		96	125	187	219	
Tekniska hjälpmedel.	10					⁷		190	250	375		190	250	375	437	⁴ Lärartimmar för gemensamma seminarier i pedagogik och metodik. $\frac{N}{24}$ 9.
																Dessa timmar ingår inte i de 114 undervisningstimmar i kol. 2
																⁵ 1 timme i grupp om 3; 2 timmar per lk individuellt
																⁶ 4 timmar i grupp om 8 lk, 2/3 timme per lk individuellt
																⁷ 10 timmar i grupp om 4 lk

II. Behov av lärare vid lärarhögskola

På grundval av tablåerna I: 5—I: 12 kan det sammanlagda behovet av lärartimmar vid de olika lärarhögskolorna sammanställas. Antalet erforderliga lärartimmar ger underlag för beräkning av behovet av lärartjänster i de olika ämnena. Med utgångspunkt i talen för intagningens omfattning kan lärarutbildningsenheterna sammanföras till fyra olika grupper nämligen 1) de tre stora lärarhögskolorna i Stockholm, Göteborg och Malmö, 2) de något mindre högskolorna i Uppsala och Linköping, 3) lärarutbildningsavdelningen i Umeå samt filialerna i Jönköping, Karlstad och Sundsvall, 4) filialen i Luleå. I tablåerna II: 1—4 ges exempel på beräkningen av lärartimmar vid en av lärarutbildningsenheterna inom varje grupp. I tablåerna upptages också förslag till lärartjänster i de olika ämnena. Vid beräkningen av antalet tjänster har utgångspunkten varit den undervisningsskyldighet, som föreslås för de olika lärarkategorierna, d. v. s. 410 timmar per år för lektorer i pedagogik, 425—475 timmar för lektorer i ämnesmetodik, 500 timmar för lektorer i klasslärametodik. De sakkunniga har beträffande lektorer i övningsämnenas metodik, vars tjänstgöringsskyldighet nu uppgår till 750 timmar, uttalat, att en sänkning av undervisningsskyldigheten är motiverad. Med hänsyn därtill har räknats med en undervisningsskyldighet av 600 timmar. För lektorerna i metodik har tiden för skoltjänstgöring frändragits. Antalet timmar som fullgörs vid lärarhögskola beräknas i genomsnitt bli för lektorer i läroämnenas metodik 350 timmar, för lektorer i klasslärametodik 450 timmar och för lektorer i övningsämnenas metodik 500 timmar. För lärare i röst- och talvård har beräknats samma undervisningsskyldighet som för motsvarande lärare vid universitet, d. v. s. 820 timmar. Assistenten, som fullgör undervisning i ämnet pedagogik, beräknas ha en tjänstgöringsskyldighet av 500 timmar. För lärare i teknisk metodik sättes undervisningsskyldigheten förslagsvis till 800 timmar.

Det sammanlagda timtalet under beteckningen »språkämnen» ger underlag för en hel tjänst. Sådan kan dock inte inrättas, eftersom ett flertal ämnen (latin, grekiska, spanska, ryska, jämförande språkkunskap) är sammanförda under denna beteckning.

I hembygdskunskap har beräknats en tjänst i Ao 25 avsedd för en befattningshavare med kompetens i ett par orienteringsämnen. Genom denna

tjänst bör vissa möjligheter kunna skapas att ge en integrerad utbildning i ämnet.

För undervisningen i instrumentalmusik beräknas tjänster i A 20 med en undervisningsskyldighet av 900 timmar.

Beräkningar av lärarbehovet har utförts beträffande samtliga lärarhögskolor och deras filialer samt lärarutbildningsavdelningen i Umeå med filialer. Till det sålunda redovisade personalbehovet kommer behovet av personal för ledning av utbildningen och övrig personal vid den pedagogiska institutionen. De personalkategorier, som upptages under rubriken »Utbildningsledning», bokföres i avsnitt II, även om deras funktioner i mycket stor utsträckning gäller den praktiska utbildningen. Antalet utbildningsledare kan på grund av ökad intagning behöva höjas utöver det i resp. förteckning angivna. Personalen inom den pedagogiska institutionen omfattar även den del vars främsta uppgift är forskning. Ingen åtskillnad göres emellertid beträffande kostnaderna för utbildnings- och forskningspersonal eftersom de olika uppgifterna griper så intimt in i varandra.

Lönen för rektor för filial till lärarhögskola har beräknats efter Bp 2 med samma avlöningsförstärkning som rektor för lärarhögskola. Av de två assistentkategorierna avses den i lönegrad A 21 användas för undervisning.

Viss del av undervisningen i fördjupningskurserna i läroämnena på klasslärarlinjer skall omhändertas av universitetslärare. Denna andel har beräknats till en början uppgå till 15 procent av det totala timtalet i respektive ämne. Timmarna är angivna i kolumnen 5 »Särskild expertundervisning». Kostnaderna för denna undervisning beräknas enligt bestämmelserna för arvodering av lektorsundervisning vid universitet och anges till 85 kronor per undervisningstimme.

De beräknade kostnaderna för lärarlöner vid de olika utbildningsenheterna framgår av tablåerna II: 5—13. Beräkningarna i tablå II: 12 gäller både filialen i Karlstad och Sundsvall. Lönebeloppen är beräknade enligt föreskrifter för petitaberäkningar för 1966/67. De i kostnaderna ingående utgifterna för lärarlöner vid lärarhögskolor och filialer avser kostnader för ämnesundervisning på klasslärarlinjer, för utbildning i pedagogik och metodik samt för metodik- och pedagogiklektors handledning av lärarkandidater vid den praktiska utbildningen. Kostnader för den praktiska utbildningen i övrigt beräknas i annan ordning.

Tablå II: 1. Sammanlagt behov av lärartimmar och tjänster vid lärarhögskolan i Stockholm

Intagning per läsår: Lågstadielärlinje (L): 192
 Mellanstadielärlinje (M): 288
 Ämneslärlinje (Ä): 350
 Speciallärlinje (Sp): 180

Ämne	Klasslärarlinjerna					Ämneslärarlinjer	Speciallärarlinje	Summa lärartimmar $\Sigma 6 + 7 + 8$	Tjänster		Lärartimmar utöver hela tjänster
	Behov av lärartimmar			Särskild expertundervisning	Behov av lärartimmar				Lönegrad	Antal	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Svenska.....	1 160	3 540	4 700	705	3 995	1 518	98	5 611	27 25	10 6	11
Röstvård.....	664	996	1 660		1 660	1 140		2 800	21	3	340
Muntlig framställning.....						438		438	—	—	438
Matematik.....		540	540		540	1 734	24	2 736	27 25	4 3	286
Engelska.....		4 350	4 350	652	3 698	1 260	64	5 022	27 25	9 5	122
Tyska.....						926		926	27 25	1 1	226
Franska.....						926		926	27 25	1 1	226
Språkämnerna.....						482		482	—	—	482
Religionskunskap...	540	930	1 470	220	1 250	580		1 830	27 25	3 2	80
Filosofi, Psykologi.....						416			—	—	416
Samhällskunskap...	240	1 020	1 260	189	1 071	832	160	2 063	27 25	3 2	313
Historia.....	240	1 020	1 260	189	1 071	770	16	1 857	27 25	3 2	107
Geografi.....	240	1 110	1 350	202	1 148	332	48	1 528	27 25	2 2	128
Biologi.....	560	2 060	2 620	393	2 227	804	384	3 415	27 25	6 3	265
Fysik.....	100	540	640		640	1 022	384	2 046	27 25	3 2	296
Kemi.....	100	540	640		640	866	384	1 890	27 25	3 2	140
Hembygdskunskap .	1 120		1 120		1 120			1 120	25	1	770
Naturkunskap I....						238		238	—	—	238
Ekonomiska ämnen.						580		580	27	1	230
Tekniska ämnen ...						1 876		1 876	27	3	826
Bild- och formarbete	1 280	2 400	3 680		3 680			} 5 120	21	10	120
Handledning.....	576	864	1 440		1 440						
Handskrivning.....	288	236	524		524			524	—	—	524
Musik.....	1 448	1 624	3 072		3 072			} 4 752	21	9	252
Körsång.....	96	144	240		240						
Handledning.....	576	864	1 440		1 440						
Instrumental- musik.....	2 688	4 032	6 720		6 720			6 720	20	7	420

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Gymnastik.....	1 720	2 160	3 880		3 880			5 320	21	10	320
Handledning.....	576	864	1 440		1 440						
Pedagogik.....	2 280	3 420	5 700		5 700	3 028	1 455	11 013	27	21	403
Handledning.....	192	288	480		480	350			21	4	
Metodik L.....	2 624		2 624		2 624			6 464	23	14	164
Handledning L...	3 840		3 840		3 840						
Metodik M.....		3 132	3 132		3 132			8 892	23	19	342
Handledning M..		5 760	5 760		5 760						
Metodik Sp.....							1 504	2 224	24	4	424
Handledning Sp..							720				
Skolhygien.....	84	126	210		210			210			210
Tekniska hjälpmedel	512	768	1 280		1 280	874	600	2 754	20	3	354

Tablå II: 2. Sammanlagt behov av lärartimmar och tjänster vid lärarhögskolan i Uppsala

Intagning per läsår: Lågstadielärlinje (L): 96

Mellanstadielärlinje (M): 144

Ämneslärlinje (Ä): 300

Ämne	Klasslärarlinjerna					Ämneslärarlinjer	Summa lärartimmar Σ 6 + 7	Tjänster		Lärartimmar utöver hela tjänster
	Behov av lärartimmar			Särskild- expert- under- visning	Behov av lärartimmar			Löne- grad	Antal	
	L	M	Σ							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Svenska.....	580	1 780	2 360	354	2 006	1 332	3 338	27 25	6 3	188
Röstvård.....	332	500			832	984	1 816	21	2	176
Muntl. framst.....						374	374			374
Matematik.....		270	270		270	1 518	1 788	27 25	3 2	38
Engelska.....		2 190	2 190	328	1 862	1 136	2 998	27 25	5 3	198 154
Tyska.....						832	832	27 25	1 1	132
Franska.....						832	832	27 25	1 1	132
Språkämnen.....						360	360			360
Religionskunskap.....	270	470	740	111	629	518	1 147	27 25	2 1	97
Filosofi, Psykologi.....						316	316			316
Samhällskunskap.....	120	586	706	106	600	740	1 340	27 25	2 1	290
Historia.....	120	586	706	106	600	678	1 278	27 25	2 1	228
Geografi.....	120	616	736	110	626	300	926	27 25	1 1	226
Biologi	280	1 140	1 420	213	1 207	744	1 951	27 25	3 2	201
Fysik.....	50	270	320		320	928	1 248	27 25	2 1	198
Kemi.....	50	270	320		320	774	1 094	27 25	2 1	44
Hembygdskunskap	560				560		560	25	1	210

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Naturkunskap I.....						238	238			238
Ekonomiska ämnen.....						518	518	27	1	168
Tekniska ämnen.....						1 588	1 588	27	2	888
Bild- och formarbete.....	640	1 200	1 840		1 840			21	5	60
Handledning	288	432	720		720		2 560			
Handskrivning.....	144	168	312		312		312			312
Musik.....	724	772	1 496		1 496					
Körsång.....	48	72	120		120		2 336	21	4	336
Handledning	288	432	720		720					
Instr. musik.....	1 344	2 016	3 360		3 360		3 360	20	3	660
Gymnastik.....	880	1 080	1 960		1 960		2 680	21	5	180
Handledning	288	432	720		720					
Pedagogik.....	1 140	1 730	2 870		2 870	2 600		27	13	180
								21	1	
Handledning.....	96	144	240		240	300	6 010	27		80
								21		
Metodik L.....	1 312		1 312		1 312					
Handledning L.....	1 920		1 920		1 920		3 232	23	7	82
Metodik M.....		1 570	1 570		1 570					
Handledning M.....		2 880	2 880		2 880		4 450	23	9	400
Metodik Sp.....										
Skolhygien.....	42	70	112		112		112			112
Tekniska hjälpmedel.....	256	384	640		640	750	1 390	21	1	590

Tablå II: 3. Sammanlagt behov av lärartimmar och tjänster vid lärarutbildningsavdelningen vid Umeå universitet. Timtalen inkluderar icke ämnesundervisning vid utbildning av lärare i läroämnena

Intagning per läsår: Lågstadielärlarlinje (L): 96
Mellanstadielärlarlinje (M): 96
Ämneslärlarlinje (Ä): 150

Ämne	Klasslärarlinjerna					Ämneslärarlinjer	Summa lärartimmar Σ 6+7	Tjänster		Lärartimmar utöver hela tjänster
	Behov av lärartimmar			Särskild ex- pert under- vis- ning	Behov av lärar- tim- mar			Löne- grad	Antal	
	L	M	Σ							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Svenska.....	580	1 180	1 760	264	1 496	658	2 154	27 25	4 2	54
Röstvård.....	332	332	664		664	494	1 158	21	1	328
Muntl. framst....						192	192			
Matematik.....		180	180		180	750	930	27 25	1 1	230
Engelska.....		1 450	1 450	217	1 233	580	1 813	27 25	3 2	63
Tyska.....						424	424	27	1	74
Franska.....						424	424	27	1	74
Språkämnerna.....						268	268			268
Religionskunskap...	270	310	580	87	493	300	793	27 25	1 1	93
Filosofi, Psykologi..						224	224			
Samhällskunskap...	120	490	610	91	519	394	913	27 25	1 1	213
Historia.....	120	490	610	91	519	362	881	27 25	1 1	181
Geografi.....	120	490	610	91	519	208	727	27 25	1 1	27
Biologi.....	280	760	1 040	156	884	332	1 216	27 25	2 1	166
Fysik.....	50	180	230		230	440	670	27	1	320
Kemi.....	50	180	230		230	362	592	27	1	242
Hembygdskunskap..	560		560		560		560	25	1	210
Naturkunskap I....						146	146			146
Ekonomiska ämnen..						300	300			300
Tekniska ämnen....						826	826	27	2	126
Bild- och formarbete	640	800	1 440		1 440	}	2 016	21	4	160
Handledning....	288	288	576		576					
Handskrivning....	144	112	256		256					256
Musik.....	724	564	1 288		1 288	}	1 960	21	3	452
Körsång.....	48	48	96		96					
Handledning....	288	288	576		576					
Instr. musik....	1 344	1 344	2 688		2 688			20	2	888
Gymnastik.....	880	720	1 600		1 600	}	2 176	21	2	176
Handledning....	288	288	576		576					
Pedagogik.....	1 140	1 140	2 280		2 280	1 300	3 922	27	7	360
Handledning....	96	96			192			21	1	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Metodik L.	1 312		1312		1 312		} 3 232	23	7	82
Handledn. L.	1 920		1920		1 920					
Metodik M.		1 044	1044		1 044			23	6	264
Handledn. M.		1 920	1920		1 920					
Metodik Sp.										
Skolhygien.	42	42	84		84		84			84
Tekniska hjälpmedel	256	256	512		512		512			512

Tablå II: 4. Sammanlagt behov av lärartimmar och tjänster vid filialen i Luleå

Intagning per läsår: Lågstadielärlinje (L): 48
Mellanstadielärlinje (M): 48

Ämne	Klasslärarlinjerna			Summa lärar- timmar	Tjänster		Lärar- timmar utöver hela tjänster
	Behov av lärartimmar		Behov av lärar- timmar		Löne- grad	Antal	
	L	M					
1	2	3	4	5	6	7	8
Svenska.....	300	600	900	900	27	1	200
Röstvård.....	168	168	336	336	25	1	336
Matematik.....		90	90	90			90
Engelska.....		740	740	740	27	1	40
					25	1	
Religionskunskap.....	140	160	300	300			300
Samhällskunskap.....	60	460	520	520	27	1	170
Historia.....	60	460	520	520	27	1	170
Geografi.....	60	60	120	120	} 27	1	70
Biologi.....	140	160	300	300			
Fysik.....	26	90	116	116			
Kemi.....	26	90	116	116			116
Hembygdskunskap.....	280		280	280			280
Bild- och formarbete....	320	400	720	} 1 008	21	2	8
Handledning	144	144	288				
Handskrivning	72	56	128	128			128
Musik.....	380	310	690	} 1 026	21	2	26
Körsång.....	24	24	48				
Handledning	144	144	288	} 1 188	20	1	444
Instr. musik.....	672	672	1 344				
Gymnastik.....	440	460	900	} 1 188	21	2	188
Handledning	144	144	288				
Pedagogik.....	590	590	1 180	} 2 276	27	4	36
Handledning	48	48	96				
Metodik L.....	656		656	} 1 616	23	3	266
Handledning L.....	960		960				
Metodik M.....		526	526	} 1 486	23	3	136
Handledning M.....		960	960				
Skolhygien.....	28	28	56				56
Tekniska hjälpmedel....	128	128	256				256

Tablå II:5. Lärarhögskolan i Stockholm. Förteckning över utbildningspersonal och lönekostnader

A. Utbildningsledning

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
1	Rektor för lärarhögskola.....	Bp 3	67 144
1	Rektor för försöks- och praktikskola.....	Bp 2	64 280
1	Rektor för försöks- och praktikskola.....	ABp 27	55 130
1	Utbildningsledare (lektor).....	A 27/25 (26)	56 616
1	Utbildningsledare (lektor).....	A 24	50 172
1	Utbildningsledare (lektor).....	A 23	48 156
1	Utbildningsledare (lektor).....	A 23/20 (22)	42 692

Avlösningsförstärkning utgår till rektor i Bp 2 och 3, lektor i A 27 med 2 AT 24 + 3 600 kronor, till rektor i ABp 27, lektor i A 25 med 2 AT 24 + 2 400 kronor, till biträdande utbildningsledare med 10 080 kronor.

B. Pedagogiska institutionen

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
1	Professor.....	Bp 3	60 100
2	Laboratorer.....	Bp 1	109 008
21	Lektorer i pedagogik.....	Ao 27	1 131 102
1	Forskningssekreterare.....	Ao 25	42 221
1	Skolpsykolog.....	Ao 25	42 221
4	Assistenter.....	A 21	137 384
4	Assistenter.....	A 19	123 892

Avlösningsförstärkning utgår till lektor i pedagogik med 2 AT 24 + 3 600 kronor.

C. Lärartjänster för metodik och ämnesfördjupning

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
52	Lektorer i ämnesmetodik.....	A 27	2 800 824
32	Lektorer i ämnesmetodik.....	A 25	1 538 080
4	Lektorer i specialundervisningens metodik.....	A 24	160 368
19	Lektorer i klassläraarmetodik.....	A 23	723 444
12	Lektorer i klassläraarmetodik.....	A 23/20	433 848
29	Lektorer i ämnesmetodik.....	A 21	996 034
3	Lärare i röst- och talvård.....	A 21	103 038
7	Lärare i musik.....	A 20	228 284
3	Lärare för undervisning om tekniska hjälpmedel.....	A 20	97 836

Avlösningsförstärkning

(A 27) 2 AT 24 + 3 600 kronor

(A 25) 2 AT 24 + 2 400 kronor

D. Lönekostnader för undervisningstimmar utöver hela tjänster

Läroämnen Σ 6 208 timmar à 75 kronor = 465 600

Övningsämnen Σ 3 160 timmar à 50 kronor = 158 000

E. Kostnader för särskild expertundervisning

Fördjupningskurser Σ 2 550 timmar à 85 kronor = 216 750

F. Totala utbildningskostnader per år kronor 9 910 003

Tablå II: 6. Lärarhögskolan i Göteborg
Förteckning över utbildningspersonal och lönekostnader

A. Utbildningsledning

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
1	Rektor för lärarhögskola	Bp 3	67 058
1	Rektor för försöks- och praktikskola	Bp 2	64 194
1	Rektor för försöks- och praktikskola	ABp 27	54 479
1	Utbildningsledare (lektor)	A 27/25 (26)	55 720
1	Utbildningsledare (lektor)	A 24	49 362
1	Utbildningsledare (lektor)	A 23	47 289
1	Utbildningsledare (lektor)	A 23/20 (22)	41 713

Avlösningsförstärkning utgår till rektor i Bp 2 och 3, lektor i A 27 med 2 AT 24 + 3 600 kronor, till rektor i ABp 27, lektor i A 25 med 2 AT 24 + 2 400 kronor, till biträdande utbildningsledare med 10 080 kronor.

B. Pedagogiska institutionen

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
1	Professor	Bp 3	60 100
2	Laboratorer	Bp 1	109 008
19	Lektorer i pedagogik	Ao 27	1 009 204
1	Forskningssekreterare	Ao 25	41 448
1	Skolpsykolog	Ao 25	41 448
4	Assistenter	A 21	133 616
4	Assistenter	A 19	119 900

Avlösningsförstärkning utgår till lektor i pedagogik med 2 AT 24 + 3 600 kronor.

C. Lärartjänster för metodik och ämnesfördjupning

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
50	Lektorer i ämnesmetodik	A 27	2 655 800
34	Lektorer i ämnesmetodik	A 25	1 605 004
4	Lektorer i specialundervisningens metodik	A 24	157 128
19	Lektorer i klassläraarmetodik	A 23	706 971
10	Lektorer i klassläraarmetodik	A 23/20	352 500
26	Lektorer i ämnesmetodik	A 21	868 504
2	Lärare i röst- och talvård	A 21	66 808
6	Lärare i musik	A 20	189 798
3	Lärare för undervisning om tekniska hjälpmedel	A 20	94 899

Avlösningsförstärkning

(A 27) 2 AT 24 + 3 600 kronor

(A 25) 2 AT 24 + 2 400 kronor

D. Lönekostnader för undervisningstimmar utöver hela tjänster

Läroämnen	Σ 7 601 timmar à 75 kronor = 570 075
Övningsämnen	Σ 3 676 timmar à 50 kronor = 183 800

E. Kostnader för särskild expertundervisning

Fördjupningskurser Σ 2 665 timmar à 85 kronor = 226 525

F. Totala utbildningskostnader per år kronor 9 572 351

Tablå II: 7. Lärarhögskolan i Malmö
Förteckning över utbildningspersonal och lönekostnader

A. Utbildningsledning

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
1	Rector för lärarhögskola	Bp 3	66 972
1	Rector för försöks- och praktikskola	Bp 2	64 108
1	Rector för försöks- och praktikskola	ABp 27	53 827
1	Utbildningsledare (lektor)	A 27/25 (26)	54 786
1	Utbildningsledare (lektor)	A 24	48 514
1	Utbildningsledare (lektor)	A 23	46 404
1	Utbildningsledare (lektor)	A 23/20 (22)	40 752

Avlösningsförstärkning utgår till rektor i Bp 2 och 3, lektor i A 27 med 2 AT 24 + 3 600 kronor, till rektor i ABp 27, lektor i A 25 med 2 AT 24 + 2 400 kronor, till biträdande utbildningsledare med 10 080 kronor.

B. Pedagogiska institutionen

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
1	Professor	Bp 3	60 100
2	Laboratorer	Bp 1	109 008
17	Lektorer i pedagogik	Ao 27	890 613
1	Forskningssekreterare	Ao 25	40 676
1	Skolpsykolog	Ao 25	40 676
3	Assistenter	A 21	97 383
4	Assistenter	A 19	115 904

Avlösningsförstärkning utgår till lektor i pedagogik med 2 AT 24 + 3 600 kronor.

C. Lärartjänster för metodik och ämnesfördjupning

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
41	Lektorer i ämnesmetodik	A 27	2 147 990
28	Lektorer i ämnesmetodik	A 25	1 297 744
3	Lektorer i specialundervisningens metodik	A 24	115 302
13	Lektorer i klasslärametodik	A 23	472 212
10	Lektorer i klasslärametodik	A 23/20	343 460
20	Lektorer i ämnesmetodik	A 21	649 240
2	Lärare i röst- och talvård	A 21	64 924
5	Lärare i musik	A 20	92 016
2	Lärare för undervisning om tekniska hjälpmedel	A 20	61 344

Avlösningsförstärkning

(A 27) 2 AT 24 + 3 600 kronor

(A 25) 2 AT 24 + 2 400 kronor

D. Lönekostnader för undervisningstimmar utöver hela tjänster

Läroämnen	Σ 6 427 timmar à 75 kronor = 482 025
Övningsämnen	Σ 3 742 timmar à 50 kronor = 187 100

E. Kostnader för särskild expertundervisning

Fördjupningskurser Σ 1 762 timmar à 85 kronor = 149 770

F. Totala utbildningskostnader per år kronor 7 792 850

Tablå II: 8. Lärarhögskolan i Uppsala
Förteckning över utbildningspersonal och lönekostnader

A. Utbildningsledning

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
1	Rektor för lärarhögskola	Bp 3	66 972
1	Rektor för försöks- och praktikskola	Bp 2	64 108
1	Rektor för försöks- och praktikskola	ABp 27	53 827
1	Utbildningsledare (lektor)	A 27/25 (26)	54 786
1	Utbildningsledare (lektor)	A 23	46 404

Avlöningsförstärkning utgår till rektor i Bp 2 och 3, lektor i A 27 med 2 AT 24 + 3 600 kronor, till rektor i ABp 27, lektor i A 25 med 2 AT 24 + 2 400 kronor, till biträdande utbildningsledare med 10 080 kronor.

B. Pedagogiska institutionen

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
1	Professor	Bp 3	60 100
2	Laboratorer	Bp 1	109 008
11	Lektorer i pedagogik	Ao 27	576 279
1	Forskningssekreterare	Ao 25	40 676
1	Skolpsykolog	Ao 25	40 676
2	Assistenter	A 21	64 922
2	Assistenter	A 19	57 952

Avlöningsförstärkning utgår till lektor i pedagogik med 2 AT 24 + 3 600 kronor.

C. Lärartjänster för metodik och ämnesfördjupning

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
35	Lektorer i ämnesmetodik	A 27	1 833 650
19	Lektorer i ämnesmetodik	A 25	880 574
9	Lektorer i klasslärametodik	A 23	108 972
7	Lektorer i klasslärametodik	A 23/20	240 422
14	Lektorer i ämnesmetodik	A 21	454 468
2	Lärare i röst- och talvård	A 21	64 924
3	Lärare i musik	A 20	92 016
1	Lärare för undervisning om tekniska hjälpmedel	A 20	30 672

Avlöningsförstärkning

(A 27) 2 AT 24 + 3 600 kronor

(A 25) 2 AT 24 + 2 400 kronor

D. Lönekostnader för undervisningstimmar utöver hela tjänster

Läroämnen	Σ 4 968 timmar à 75 kronor = 372 600
Övningsämnen	Σ 2 796 timmar à 50 kronor = 139 800

E. Kostnader för särskild expertundervisning

Fördjupningskurser Σ 1 328 timmar à 85 kronor = 112 880

F. Totala utbildningskostnader per år kronor 5 606 922

Tablå II: 9. Lärarutbildningsavdelningen vid universitetet i Umeå
Förteckning över utbildningspersonal och lönekostnader

A. Utbildningsledning

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad + Kallortstillägg
1	Rektor.....	Bp 3	67 058 + 600
1	Rektor för försöks- och praktikskola.....	Bp 2	64 194 + 564
1	Rektor för försöks- och praktikskola.....	ABp 27	54 479 + 492
1	Utbildningsledare (lektor).....	A 27/25 (26)	55 720 + 396
1	Utbildningsledare (lektor).....	A 23	47 289 + 372
1	Utbildningsledare (lektor).....	A 23/20 (22)	41 713 + 324

Avlösningsförstärkning utgår till rektor i Bp 2 och 3, lektor i A 27 med 2 AT 24 + 3 600 kronor, till rektor i ABp 27, till lektor i A 25 med 2 AT 24 + 2 400 kronor, till biträdande utbildningsledare med 10 080 kronor.

B. Pedagogiska institutionen

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad + Kallortstillägg
1	Professor.....	Bp 3	60 100 + 600
1	Laborator.....	Bp 1	54 504 + 540
9	Lektorer i pedagogik.....	Ao 27	478 044 + 4 212
1	Forskningssekreterare.....	Ao 25	41 448 + 420
1	Skolpsykolog.....	Ao 25	41 448 + 420
2	Assistenter.....	A 21	66 808 + 672
2	Assistenter.....	A 19	59 950 + 624

Avlösningsförstärkning utgår till lektor i pedagogik med 2 AT 24 + 3 600 kronor.

C. Lärartjänster för metodik och ämnesfördjupning

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad + Kallortstillägg
20	Lektorer i ämnesmetodik.....	A 27	1 062 320 + 9 360
11	Lektorer i ämnesmetodik.....	A 25	519 266 + 4 620
6	Lektorer i klassläroarmetodik.....	A 23	223 254 + 2 232
7	Lektorer i klassläroarmetodik.....	A 23/20	246 750 + 2 520
9	Lektorer i ämnesmetodik.....	A 21	300 636 + 3 024
1	Lärare i röst- och talvård.....	A 21	33 404 + 336
2	Lärare i musik.....	A 20	63 266 + 648

Avlösningsförstärkning

(A 27) 2 AT 24 + 3 600 kronor

(A 25) 2 AT 24 + 2 400 kronor

D. Lönekostnader för undervisningstimmar utöver hela tjänster

Läroämnena	Σ 3 231 timmar à 75 kronor = 242 325
Övningsämnena	Σ 2 974 timmar à 50 kronor = 148 700

E. Kostnader för särskild expertundervisning

Fördjupningskurser Σ	997 timmar à 85 kronor = 84 745
----------------------	---------------------------------

F. Totala utbildningskostnader per år kronor 4 900 397

Tablå II: 10. Lärarhögskolan i Linköping
Förteckning över utbildningspersonal och lönekostnader

A. Utbildningsledning

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
1	Rektor för lärarhögskola (filial)	Bp 3	66 972
1	Rektor för försöks- och praktikskola	Bp 2	64 108
1	Rektor för försöks- och praktikskola	ABp 27	53 827
1	Utbildningsledare (lektor)	A 27/25 (26)	54 786
1	Utbildningsledare (lektor)	A 23	46 404

Avlöningsförstärkning utgår till rektor i Bp 2 och 3, lektor i A 27 med 2 AT 24 + 3 600 kronor till rektor i ABp 27, lektor i A 25 med 2 AT 24 + 2 400 kronor, till biträdande utbildningsledare med 10 080 kronor.

B. Pedagogiska institutionen

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
1	Professor	Bp 3	60 100
1	Laborator	Bp 1	54 504
10	Lektorer i pedagogik	Ao 27	523 890
1	Forskningssekreterare	Ao 25	40 676
1	Skolpsykolog	Ao 25	40 676
1	Assistent	A 21	32 461
2	Assistenter	A 19	57 952

Avlöningsförstärkning utgår till lektor i pedagogik med 2 AT 24 + 3 600 kronor.

C. Lärartjänster för metodik och ämnesfördjupning

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
23	Lektorer i ämnesmetodik	A 27	1 204 970
16	Lektorer i ämnesmetodik	A 25	741 568
9	Lektorer i klasslärometodik	A 23	326 916
7	Lektorer i klasslärometodik	A 23/20	240 422
11	Lektorer i ämnesmetodik	A 21	357 082
1	Lärare i röst- och talvård	A 21	32 462
2	Lärare i musik	A 20	61 344
2	Lärare för undervisning om tekniska hjälpmedel	A 20	61 344

Avlöningsförstärkning

(A 27) 2 AT 24 + 3 600 kronor

(A 25) 2 AT 24 + 2 400 kronor

D. Lönekostnader för undervisningstimmar utöver hela tjänster

Läroämnen	Σ 3 343 timmar à 75 kronor = 250 725
Övningsämnen	Σ 3 070 timmar à 50 kronor = 153 600

E. Kostnader för särskild specialistundervisning

Fördjupningskurser Σ 1 328 timmar à 85 kronor = 112 880

F. Totala utbildningskostnader per år kronor 4 564 325

*Tablå II: 11. Lärarhögskolefilialen i Jönköping
Förteckning över utbildningspersonal och lönekostnader*

A. Utbildningsledning

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
1	Rektor för lärarhögskolefilial	Bp 2	64 108
1	Rektor för försöks- och praktikskola	ABp 27	53 827
1	Utbildningsledare (lektor)	A 23	46 404

Avlöningsförstärkning utgår till rektor i Bp 2 med 2 AT 24 + 3 600 kronor, till rektor i ABp 27 med 2 AT 24 + 2 400 kronor, till biträdande utbildningsledare med 10 080 kronor.

B. Pedagogiska institutionen

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
6	Lektorer i pedagogik	Ao 27	314 334
1	Skolpsykolog	Ao 25	40 676
1	Assistent	A 21	32 461

Avlöningsförstärkning utgår till lektor i pedagogik med 2 AT 24 + 3 600 kronor.

C. Lärartjänster för metodik och ämnesfördjupning

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
13	Lektorer i ämnesmetodik	A 27	681 070
5	Lektorer i ämnesmetodik	A 25	231 740
9	Lektorer i klassläraarmetodik	A 23	326 916
7	Lektorer i klassläraarmetodik	A 23/20	240 422
14	Lektorer i ämnesmetodik	A 21	454 468
1	Lärare i röst- och talvård	A 21	32 462
3	Lärare i musik	A 20	92 016

Avlöningsförstärkning

(A 27) 2 AT 24 + 3 600 kronor

(A 25) 2 AT 24 + 2 400 kronor

D. Lönekostnader för undervisningstimmar utöver hela tjänster

Läroämnena	Σ 2 613 timmar à 75 kronor = 195 975
Övningsämnena	Σ 2 782 timmar à 50 kronor = 139 100

E. Kostnader för särskild expertundervisning

Fördjupningskurser Σ 1 328 timmar à 85 kronor = 112 880

F. Totala utbildningskostnader per år kronor 3 058 859

Tablå II: 12. Lärarhögskolefilialen i Karlstad. Filialen i Sundsvall
Förteckning över utbildningspersonal och lönekostnader

A. Utbildningsledning

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
1	Rektor för lärarhögskolefilial	Bp 2	64 108
1	Rektor för försöks- och praktikskola	ABp 27	53 827
1	Utbildningsledare (lektor)	A 23	46 404

Avlöningsförstärkning utgår till rektor i Bp 2 med 2 AT 24 + 3 600 kronor, till rektor i ABp 27 med 2 AT 24 + 2 400 kronor, till biträdande utbildningsledare med 10 080 kronor.

B. Pedagogiska institutionen

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
4	Lektorer i pedagogik	Ao 27	209 556
1	Skolpsykolog	Ao 25	40 676
1	Assistent	A 21	32 461

Avlöningsförstärkning utgår till lektor i pedagogik med 2 AT 24 + 3 600 kronor.

C. Lärartjänster för metodik och ämnesfördjupning

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad
11	Lektorer i ämnesmetodik	A 27	576 290
4	Lektorer i ämnesmetodik	A 25	185 392
6	Lektorer i klassläraarmetodik	A 23	217 944
7	Lektorer i klassläraarmetodik	A 23/20	240 422
11	Lektorer i ämnesmetodik	A 21	357 082
1	Assistent i pedagogik	A 21	32 462
2	Lärare i musik	A 20	61 344

Avlöningsförstärkning

(A 27) 2 AT 24 + 3 600 kronor

(A 25) 2 AT 24 + 2 400 kronor

D. Lönekostnader för undervisningstimmar utöver hela tjänster

Läroämnena	Σ 1 999 timmar à 75 kronor = 149 925
Övningsämnena	Σ 3 318 timmar à 50 kronor = 165 900

E. Kostnader för särskild specialistundervisning

Fördjupningskurser Σ	997 timmar à 85 kronor = 84 745
----------------------	---------------------------------

F. Totala utbildningskostnader per år kronor: Karlstad 2 518 538 Sundsvall 2 518 538

Tablå II: 13. Filialen i Luleå
Förteckning över utbildningspersonal och lönekostnader

A. Utbildningsledning

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad + Kallortstillägg
1	Rector för filial.....	Bp 2	64 280 + 2 256
1	Rector för försöks- och praktikskola.....	ABp 27	55 130 + 1 968
1	Utbildningsledare (lektor).....	A 23	48 156 + 1 488

Avlöningsförstärkning utgår till rektor i Bp 2 med 2 AT 24 + 3 600 kronor, till rektor i ABp 27 med 2 AT 24 + 2 400 kronor, till biträdande utbildningsledare med 10 080 kronor.

B. Pedagogiska institutionen

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad + Kallortstillägg
4	Lektorer i pedagogik.....	Ao 27	215 448 + 1 872
1	Skolpsykolog.....	Ao 25	42 221 + 1 680
1	Assistent.....	A 21	34 346 + 1 344

Avlöningsförstärkning utgår till lektor i pedagogik med 2 AT 24 + 3 600 kronor

C. Lärartjänster för metodik och ämnesfördjupning

Antal	Tjänst (Befattning)	Lönegrad	Lönekostnad + Kallortstillägg
5	Lektorer i ämnesmetodik.....	A 27	269 310 + 9 360
2	Lektorer i ämnesmetodik.....	A 25	96 130 + 3 360
3	Lektorer i klasslärametodik.....	A 23	114 228 + 4 464
3	Lektorer i klasslärametodik.....	A 23/20	108 462 + 4 320
6	Lektorer i ämnesmetodik.....	A 21	103 038 + 8 064
1	Lärare i musik.....	A 20	32 612 + 1 296

Avlöningsförstärkning

(A 27) 2 AT 24 + 3 600 kronor

(A 25) 2 AT 24 + 2 400 kronor

D. Lönekostnader för undervisningstimmar utöver hela tjänster

Läroämnen	Σ 2 208 timmar à 75 kronor = 165 600
Övningsämnen	Σ 1 788 timmar à 50 kronor = 89 400

E. Totala utbildningskostnader per år kronor 1 479 833

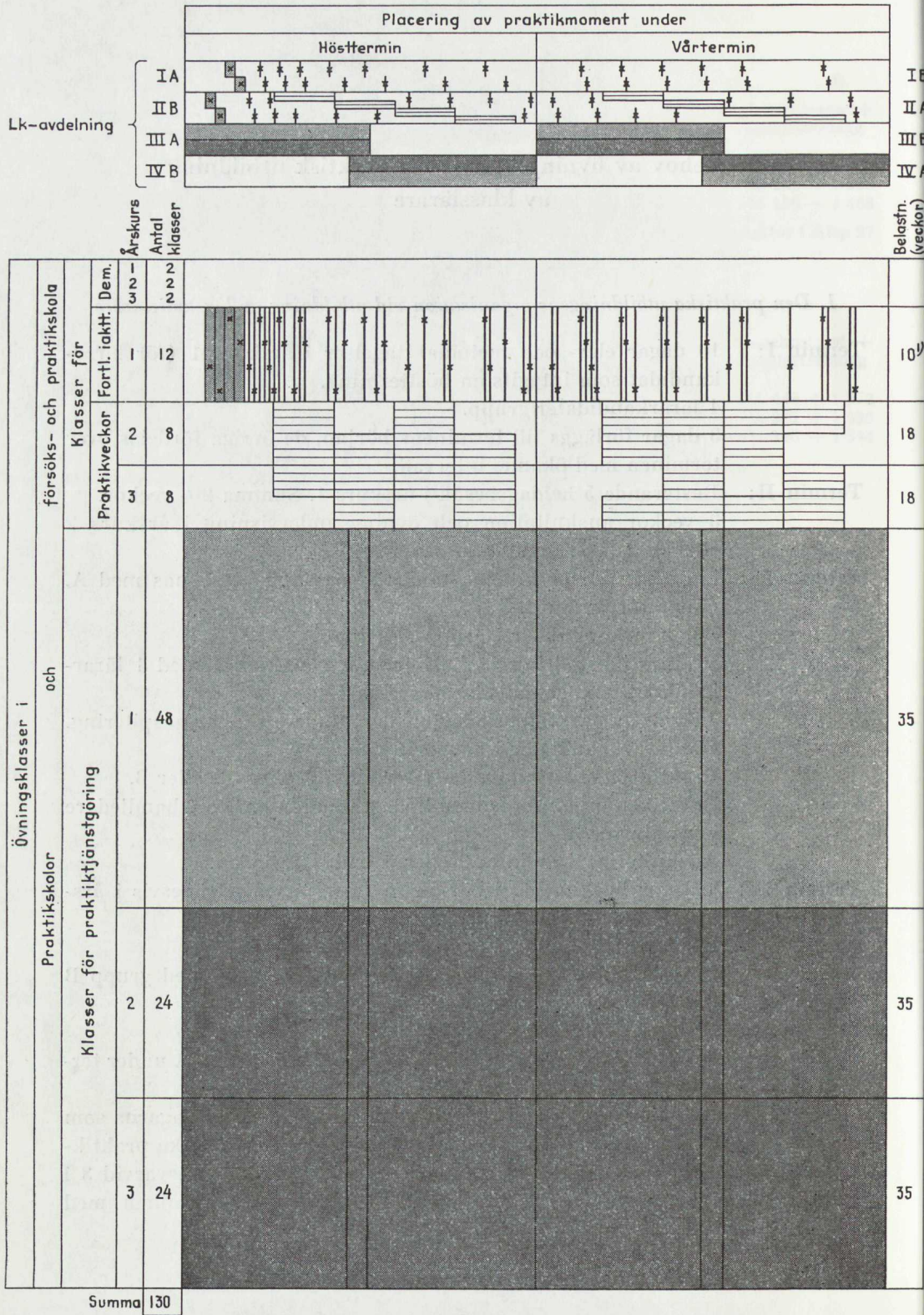
III. Behov av övningsklasser för praktisk utbildning av klasslärare

1. Den praktiska utbildningens organisation vid utbildning av lågstadielärare

- Termin I: 10 dagar elev- och metodiakttagelser i årskurs 1 (för lärarkandidat som intagits en hösttermin).
4 lärarkandidater/grupp.
3 dagar förläggs till terminens början, de övriga fördelas över terminen med ökande intervall.
- Termin II: Resterande 5 heldagsbesök i årskurs 1. Summa $2\frac{1}{2}$ veckor.
3 veckor auskultation och övningsundervisning i årskurs 2 eller 3. 2 lärarkandidater/grupp.
- Termin III: Lärarkandidater intagna under hösttermin betecknas med A, under vårtermin B.
För lärarkandidater i grupp A gäller:
Praktiktjänstgöring en halv termin i årskurs 1 med 1 lärarkandidat hos 1 handledare i *en* klass.
3 dagar av praktikperioden anslås till olika slag av hospitering.
För lärarkandidater i grupp B gäller:
Praktiktjänstgöring en halv termin i årskurs 2 eller 3.
Praktiken organiseras med 2 lärarkandidater hos 1 handledare i *två* klasser.
Auskultering i årskurs 2 eller 3 under perioden.
- Termin IV: 3 dagar hospitering i början av terminen företrädesvis i årskurs 4.
För lärarkandidater i grupp A gäller:
Praktiktjänstgöring i årskurs 2 eller 3 i likhet med grupp B under termin III.
För lärarkandidater i grupp B gäller:
Praktiktjänstgöring i årskurs 1 i likhet med grupp A under termin III samt hospitering.

För lärarkandidater som intagits en vårtermin fördelas de 15 dagarna som avsatts för elev- och metodiakttagelser i årskurs 1 så, att 6 enstaka praktikdagar infaller den första terminen och 9 påföljande hösttermin, varvid 3 i följd förläggs till terminens början och 6 fördelas över terminen med ökande intervall.

Figur III:1. Lågstadielärarutbildning. Den praktiska utbildningens organisation via
inlagning av 96 lärarkandidater/termin

den utsträckning i vilken olika klasser engageras för olika slag av övningsundervisning och för tjänstgöring under praktiktermin.

2. Den praktiska utbildningens organisation vid utbildning av mellanstadielärare

- Termin I: 1 vecka elev- och metodiakttagelser.
4 lärarkandidater/grupp.
Förläggs om möjligt till terminens första hälft.
- Termin II: 3 veckor auskultation och övningsundervisning.
2 lärarkandidater/grupp.
Ca 15 timmar anslås till hospitering på lågstadiet.
Förläggs om möjligt till senare delen av terminen.
- Termin III: Praktiktjänstgöring en halv termin.
2 lärarkandidater hos 1 handledare i 2 klasser.
Ca 15 timmar utnyttjas för hospitering i läsklinik eller specialklass med 4 lärarkandidater/grupp.
Denna hospitering kan förläggas till terminens första hälft.
- Termin IV: 2 veckor övningsundervisning.
2 lärarkandidater/grupp.
Förläggs om möjligt till terminens mitt.
- Termin V: Praktiktjänstgöring en halv termin.
2 lärarkandidater hos 1 handledare i 2 klasser.
Förläggs till terminens sista hälft, om den första praktiktjänstgöringen infallit under den tredje terminens första hälft.

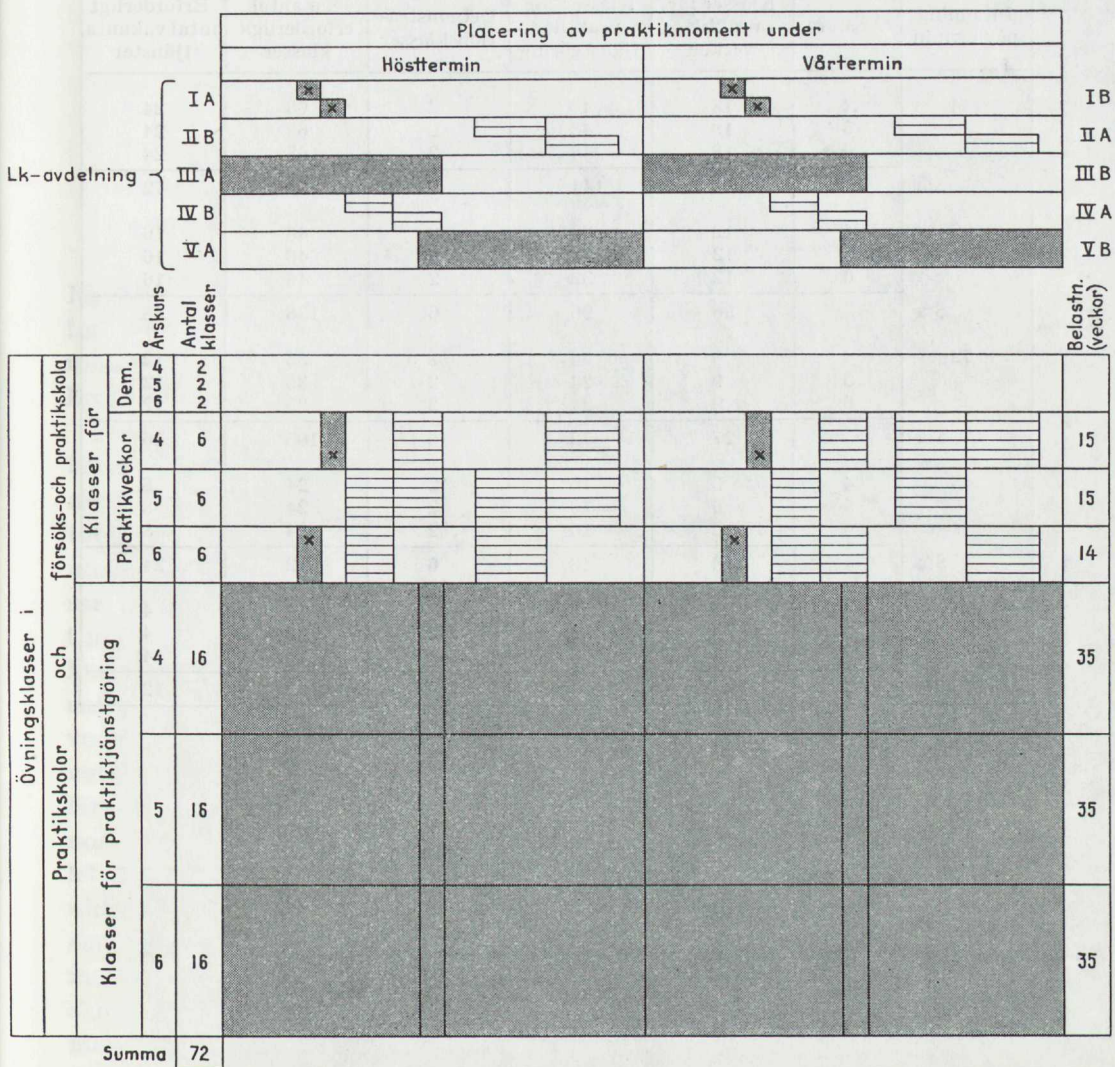
I figur III: 4 ges förslag till placering av praktikveckor. Av figuren framgår också, hur praktikveckorna kan fördelas på erforderliga övningsklasser och hur stor belastningen blir på dessa. Vidare ges förslag om hur praktikterminen kan anordnas. För mellanstadielärarutbildningen ges bara ett exempel på organisation, eftersom förhållandena blir tämligen lika vid olika storlek på terminsintagningen.

Anvisningar för tolkning av figuren

Översta delen av figuren anger lärarkandidatavdelningar. De övriga delarna anger i nu nämnd ordning klasser för praktikveckor och klasser för praktiktermin. Lärarkandidater intagna under hösttermin betecknas A, under vårtermin B. Terminerna betecknas med romerska siffror. Sålunda betyder exempelvis II A höstterminskandidaternas andra termin.

De olika praktikveckorna och praktikterminen anges med i teckenförklaringen upptagna markeringar, som alltså dels anger, hur momenten fördelas på de olika terminerna, dels markerar den utsträckning, i vilken olika klasser engageras för olika slag av övningsundervisning och för tjänstgöring under praktiktermin.

Figur III:4. Mellanstadielärarutbildning. Den praktiska utbildningens organisation vid en intagning av 48 lärarkandidater/termin

Tablå III:2. Mellanstadielärarutbildning. Behov av övningsklasser

Intagning per termin	Årskurs	Klasser för praktik- veckor	Klasser för praktik- tjänstgöring	Demonstra- tionsklasser	S:a antal erforderliga klasser	Erforderligt antal vakanta tjänster
144	4	18	48	2	68	24
	5	18	48	2	68	24
	6	18	48	2	68	24
S:a		54	144	6	204	72
96	4	12	32	2	46	16
	5	12	32	2	46	16
	6	12	32	2	46	16
S:a		36	96	6	138	48
72	4	9	24	2	35	12
	5	9	24	2	35	12
	6	9	24	2	35	12
S:a		27	72	6	105	36
48	4	6	16	2	24	8
	5	6	16	2	24	8
	6	6	16	2	24	8
S:a		18	48	6	72	24
24	4	4	8	2	14	4
	5	4	8	2	14	4
	6	4	8	2	14	4
S:a		12	24	6	42	12

IV. Kostnad för utbildningen vid lärarhögskola

A. Ämnesutbildning, pedagogik och metodik

Kostnaden för ämnesutbildning på klasslärarlinje för pedagogik och för metodik framgår av tablerna II: 5—13. Den sammanlagda kostnaden för dessa moment för den av de sakkunniga föreslagna organisationen är 51 922 616 kronor.

I kapitel 29 har framhållits att de sakkunnigas förslag beträffande klasslärarutbildningen innebär minskade undervisningskostnader i jämförelse med nuvarande utbildning vid lärarhögskolor och folkskoleseminarier. Lektorsundervisning i läroämnena på klasslärarlinjer skall i princip bestridas förutom av universitetslärare av lektorer i Ao 27. Enligt nuvarande bestämmelser arvoderas dylik undervisning med 75 kronor i timmen. Antalet lärartimmar i läroämnena vid utbildning av 24 lärarkandidater är enligt de sakkunnigas förslag ca 1 420 på mellanstadielärarlinje. Av dessa timmar skall enligt de sakkunnigas förslag ca 15 % bestridas av universitetslärare. Arvode för sådan undervisning beräknas utgå med 85 kronor i timmen. Kostnaden för utbildning i *läroämnena* av 24 lärarkandidater på mellanstadielärarlinje blir alltså $1\,207 \times 75 + 213 \times 85 = 90\,525 + 18\,105 = 108\,630$ kronor. Vid nuvarande folkskollärarutbildning vid lärarhögskola uppgår antalet lärartimmar till ca 1 150¹ för utbildning av 24 lärarkandidater. Utbildningskostnaden blir alltså $1\,150 \times 75 = 86\,250$ kronor. För utbildningen i *övningsämnena* är behovet av lärartimmar enligt de sakkunnigas förslag på mellanstadielärarlinje 558 förutom instrumentalmusik. På nuvarande folkskollärarlinje vid lärarhögskola är motsvarande tal ca 1 140. Från instrumentalmusiken kan bortses vid en kostnadsjämförelse eftersom timtalet är praktiskt taget detsamma i båda fallen. Arvode för undervisningstimme i övningsämnena beräknas till ca 50 kronor. Kostnaden för övningsämnena blir alltså enligt de sakkunnigas förslag $558 \times 50 = 27\,900$ och på nuvarande folkskollärarlinje $1\,140 \times 50 = 57\,000$ kronor. Den sammanlagda kostnaden för ämnesutbildning utom instrumentalmusik för en grupp på 24 lärarkandidater på mellanstadielärarlinje blir alltså enligt de sakkunnigas förslag $108\,630 + 27\,900 = 136\,530$ kronor och enligt nuvarande bestämmelser

¹ I huvudbetänkandets del I kap. 29 har detta tal felaktigt angivits till 1 465. Kostnaden för utbildning i läroämnena enligt de sakkunnigas förslag blir alltså något högre än på nuvarande folkskollärarlinje.

på lärarhögskolas folkskollärlinje $86\,250 + 57\,000 = 143\,250$. Kostnaden blir följaktligen $143\,250 - 136\,530 = 6\,720$ kronor lägre enligt de sakkunnigas förslag.

På folkskoleseminariernas tvååriga folkskollärlinje är antalet veckotimmar i läroämnena, pedagogik och metodik $37\frac{1}{2} + 27\frac{1}{2} = 65$. För en jämförelse av utbildningskostnaderna i läroämnena måste timtalen i pedagogik och metodik frånräknas. Inklusiva timmar för uppdelning av klassen uppgår det sammanlagda timtalet för pedagogik och metodik till ca 37 veckotimmar. Till det återstående veckotimtalet, 28 veckotimmar, skall läggas timtalet för kompletteringskurser, i medeltal 6 veckotimmar. Det totala timtalet blir alltså 34 veckotimmar. Därtill kommer sommarkurs i engelska och frivillig behörighetskurs i engelska med sammanlagt $130 + 120 = 250$ undervisningstimmar och kurs i yrkesvägledning, 30 undervisningstimmar. 34 veckotimmar motsvarar arvodestekniskt $34 \times 35 = 1\,190$ undervisningstimmar. Det sammanlagda antalet undervisningstimmar blir alltså $1\,190 + 250 + 30 = 1\,470$. Arvodet per undervisningstimme uppgår till ca 65 kronor. Kostnaden blir alltså $65 \times 1\,470 = 95\,550$ kronor.

Timtalet för övningsämnen är $12 + 18 + 8 = 38$ veckotimmar. Till detta kommer undervisning utanför timplanen och frivillig undervisning med sammanlagt $8\frac{1}{2}$ veckotimmar. Från undervisningen i instrumentalmusik bortses eftersom timtalet där är i stort sett detsamma som enligt de sakkunnigas förslag. Det sammanlagda veckotimtalet i övningsämnen blir alltså $38 + 8\frac{1}{2} = 46\frac{1}{2}$ veckotimmar. Detta motsvarar arvodesmässigt $35 \times 46\frac{1}{2} = 1\,627$ undervisningstimmar. Kostnaden för dessa timmar är $1\,627 \times 33 = 53\,691$ kronor. Den sammanlagda kostnaden för ämnesundervisning blir alltså $95\,550 + 53\,691 = 149\,241$ kronor. Kostnaden blir alltså $149\,241 - 136\,530 = 12\,711$ kronor lägre enligt de sakkunnigas förslag.

För utbildning av 24 lärarkandidater på lågstadielärlinje ger motsvarande beräkningar följande resultat. Undervisning i läroämnena omfattar enligt de sakkunnigas förslag 540 lärartimmar. Kostnad: $540 \times 75 = 40\,500$ kronor. Enligt nuvarande timtal på lärarhögskolans småskollärlinje är antalet lärartimmar 650. Detta motsvarar en kostnad av $650 \times 75 = 48\,750$ kronor.

För övningsämnen är antalet lärartimmar enligt de sakkunnigas förslag 607. Kostnaden blir $607 \times 50 = 30\,350$. På lärarhögskolans småskollärlinje är antalet lärartimmar 1 120. Detta motsvarar en kostnad av $1\,120 \times 50 = 56\,000$ kronor.

Den sammanlagda kostnaden enligt de sakkunnigas förslag blir alltså $40\,500 + 30\,350 = 70\,850$. På nuvarande småskollärlinje vid lärarhögskola beräknas kostnaden till $48\,750 + 56\,000 = 104\,750$ kronor.

På tvåårig småskollärlinje vid folkskoleseminarium är antalet lärartimmar i läroämnena $31 + 25 = 56 - 34 = 22$ veckotimmar. Detta motsvarar arvodesmässigt $22 \times 35 = 770$ undervisningstimmar. Kostnaden blir $770 \times$

65 = 50 050 kronor. Timtalet för övningsämnena är 37 veckotimmar. Till detta kommer undervisning utanför timplanen och frivillig undervisning, sammanlagt 6 veckotimmar. Det totala antalet lärartimmar i övningsämnena blir alltså $37 + 6 = 43$ veckotimmar. Detta motsvarar $43 \times 35 = 1\,505$ undervisningstimmar. Kostnaden blir $1\,505 \times 33 = 49\,665$ kronor. Den sammanlagda kostnaden för ämnesutbildning för en grupp på 24 lärarkandidater på folkskoleseminariernas tvååriga småskollärlinje blir alltså $50\,050 + 49\,665 = 99\,715$ kronor.

Kostnaden för utbildning i pedagogik och metodik enligt de sakkunnigas förslag blir i stort sett densamma som på nuvarande klasslärarlinje vid lärarhögskola. I varje fall kommer någon höjning av kostnaderna inte att inträda. I jämförelse med utbildningen på folkskoleseminariums tvååriga linjer blir kostnaden för dessa moment i utbildningen något lägre enligt de sakkunnigas förslag.

Utbildningen i pedagogik på ämneslärarlinjer kommer att bli något mer kostnadskrävande än den nuvarande pedagogikutbildningen vid universitet, främst beroende på ökade möjligheter till gruppindelning. Beträffande utbildningen i metodik blir kostnaderna i stort sett desamma som för närvarande.

B. Beräkning av kostnader för praktisk utbildning

Som framgår av kapitlet 26 och 27 i del I av huvudbetänkandet skall vid varje lärarhögskola finnas en försöks- och praktikskola och, i den utsträckning så befinnes lämpligt, andra praktikskolor. Befattningshavarna i dessa skolor föreslås bli statligt anställda med i stort sett samma löneförmåner som lärarna vid nuvarande externa övningsskolor. Den del av utbildningen under praktikveckor, som inte äger rum i praktikskolor, omhändertas av särskilt arvoderade handledare. Arvoden för dessa handledare liksom även för handledare under praktiktermin anges i det följande enligt nu gällande bestämmelser. För lönegradsplacering och lönekostnad tillämpas vad som budgetmässigt beräknas gälla fr. o. m. den 1 juli 1966.

1. Klasslärarutbildning

Kostnaderna för den praktiska utbildningen beräknas enligt följande:

a. Mellanstadielärare

Klass i praktiskola

Utgångspunkten för angivande av lärarutbildningskostnaderna i en *övningsklass i praktikskola* är den ökning av löner som äger rum där i jämförelse med en klass i det allmänna skolväsendet.

Medeltalet lärartimmar i årskurserna 4—6 är i läroämnen 26 $\frac{1}{3}$, i teckning

och musik $6\frac{2}{3}$ och i slöjd $5\frac{1}{3}$ veckotimmar. Undervisningsskyldigheten för lärare i praktikskola beräknas till 24 veckotimmar (vtr), varav 1 vte avses för s. k. praktikmetodik. Avlöningskostnaderna uppgår alltså till:

Lärlön enligt.....	Ao 20: 22	24 ¹ vtr	31 633 kronor
Arvode för veckotimmar enligt.....	BT 20	3 $\frac{1}{3}$ »	3 943 »
» » » »	CT 20	6 $\frac{2}{3}$ »	6 313 »
» » » »	CT 15	5 $\frac{1}{3}$ »	3 856 »
			Summa 45 745 kronor

¹ Varav 1 veckotimme praktikmetodik.

Från lönekostnaderna avgår följande, som skulle utgått som statligt driftsbidrag, om klassen skulle helt tillhört det kommunala skolväsendet.

Lärlön enligt	Ao 18: 20		28 392 kronor
Arvode för veckotimmar enligt.....	CT 18	3 vtr	2 553 »
» » » »	CT 15	5 $\frac{1}{3}$ »	3 856 »
			Summa 34 801 kronor

Den lärarutbildningskostnad, som belöper sig på en klass på mellanstadiet i praktikskola, utgör alltså $45\,745 - 34\,801 = 10\,944$ kronor.

Klassen beräknas bli utnyttjad för övningsundervisning och auskultering under ca 50 % av undervisningstiden.

Handledarklass vid utbildning under praktikveckor

I en handledarklass beräknas ca 450 timmar per år bli belastade med övningsundervisning och auskultering. Enligt nu gällande bestämmelser arvoderas övningsundervisning med 15 kronor per timme och auskultering med 10 kronor. Eftersom lärarkandidaterna i regel vistas i övningsklassen i grupp om 2 blir antalet timmar med undervisningsövningar i regel större än antalet rena auskultationstimmar. I medeltal beräknas arvudet för timme därför bli 13:50. Handledararvudet per år kan alltså beräknas till $450 \times 13:50 = 6\,075$ kronor. Till detta måste läggas kostnaden för den nedsättning av undervisningsskyldigheten, som beviljas handledare, nämligen 4 vtr enligt CT 18, d. v. s. $4 \times 842 = 3\,404$ kronor. Den totala lärarutbildningskostnaden per handledarklass och år blir alltså $6\,075 + 3\,404 = 9\,479$ kronor. Kostnaden för klass i praktikskola blir alltså $10\,944 - 9\,479 = 1\,465$ kronor högre än för handledarklass.

Utbildning under praktiktermin

Under praktiktermin skall undervisningsskyldigheten i två klasser (tillsammans 60 vtr) bestridas av 1 handledare och två lärarkandidater med i medeltal 20 vtr var. Till handledare utgår ett arvode av 1 000 kronor per lärarkandidat d. v. s. per år 4 000 kronor. Avlöningskostnaden per år i två klasser på mellanstadiet är fr. o. m. den 1 juli 1965 = lönekostnaden för två tjänster i A 18: 20. Lärarkandidat avlönas enligt Ag 14: 14. Den höjda avlöningskostnaden för två klasser utnyttjade för praktiktermin kan alltså beräknas en-

ligt följande: Löner enligt 2 Ag 14: 14 + 1 Ao 18: 20 - 2 Ao 18: 20 = 2 Ag 14: 14 - 1 Ao 18: 20 = 41 072 - 28 392 = 12 680 kronor. För varje lärarkandidat blir alltså kostnaden för praktiktermin $12\,680 : 4 = 3\,170$ kronor.

De sakkunniga föreslår, att även klass i praktikskola skall kunna utnyttjas för utbildning under praktiktermin. Utbildningskostnaderna i sådan klass beräknas enligt följande: 2 Ag 14: 14 + 1 Ao 22: 22 - 2 Ao 18: 20. Till denna kostnad skall läggas skillnaden mellan arvodet för 6 vtr enligt CT 20 och 6 vtr enligt CT 18, d. v. s. $5\,682 - 5\,106 = 576$, vilket representerar merkostnaden för undervisning i övningsämnen. Den totala årskostnaden för utbildningen blir alltså $41\,072 + 31\,633 - 56\,784 + 576 = 16\,497$ kronor, d. v. s. 4 124 kronor per lärarkandidat. Kostnaden blir alltså i detta fall 954 kronor högre än om klasser i det allmänna skolväsendet anlitas.

b. Lågstadielärare

Med tillämpande av samma beräkningsmetodik som under punkt 1. Mellanstadielärare får man följande utbildningskostnader för olika övningsklasser vid lågstadielärarytbildningen.

Klass i praktikskola

Lärlön enligt	Ao 17: 19	24 ¹ vtr	26 904 kronor
Arvode för veckotimmar enligt.....	BT 17	3 ² / ₃ »	3 692 »
» » » »	CT 20	3 ¹ / ₃ »	3 156 »
» » » »	CT 15	1 ¹ / ₃ »	964 »
			Summa 34 716 kronor

¹ Varav 1 vt praktikmetodik.

Från lönekostnaden avgår driftsbidrag.

Lärlön enligt	Ao 13: 15		21 666 kronor
Arvode för veckotimmar enligt.....	CT 15	1 ¹ / ₃ vtr	964 »
			Summa 22 630 kronor

Lärarytbildningskostnaden i en lågstadieklass inom praktikskola är alltså $34\,716 - 22\,630 = 12\,086$ kronor.

Handledarklass vid utbildning under praktikveckor

Handledararvode $450 \times 13: 50$			6 075 kronor
Arvode för veckotimmar enligt.....	CT 13	4 vtr	2 596 »
			Summa 8 671 kronor

Kostnaden för klass i praktikskola blir alltså $12\,086 - 8\,671 = 3\,415$ kronor högre än i handledarklass.

Utbildning under praktiktermin

Under den del av praktikterminen, som lärarkandidat tillbringar i klass 1, där systemet 1 lärarkandidat — 1 handledare — 1 klass tillämpas, blir kost-

naden = handledararvode + lön åt lärarkandidat enligt Ag 9:9, d. v. s. $(2\,000 + 15\,732) : 4 = 4\,333$ kronor. Under den del av praktikterminen, som lärarkandidat tillbringar i klass 2 eller 3, där systemet 2 lärarkandidater — 1 handledare — 2 klasser tillämpas, blir kostnaden följande:

Handledararvode $4\,000$ + löner enligt 2 Ag 9:9 + 1 Ao 13:15 — 2 Ao 13:15 = $4\,000 + 2\,Ag\,9:9 - 1\,Ao\,13:15 = 4\,000 + 31\,464 - 21\,666 = 13\,798$. Kostnaden $13\,798$ kronor skall delas med 8 eftersom 8 lärarkandidater vistas i klassen varje läsår. Kostnaden per lärarkandidat blir alltså totalt $4\,333 + 1\,724 = 6\,157$ kronor.

Enligt samma beräkningsteknik blir kostnaden för praktiktermin i klasser inom praktikskola $7\,123$ kronor. Kostnaden för klass i praktikskola blir alltså $7\,123 - 6\,157 = 966$ kronor högre per lärarkandidat än om klass i det allmänna skolväsendet anlitas.

c. Totalkostnad för den praktiska utbildningen på klasslärarlinje

De klasser, som anlitas för den praktiska utbildningen, beräknas tagas i anspråk i medeltal 15 veckor per läsår. Proportionen mellan klass i praktikskola och handledarklasser beräknas på mellanstadielärarlinje för utbildningen under *praktikvecka* till i genomsnitt 3 : 1. Kostnaden per övningsklass blir alltså i medeltal $(3 \times 10\,944 + 9\,479) : 4 = 10\,577$. Kostnaden under 1 vecka blir följaktligen i medeltal $10\,577 : 15 = 705$ kronor. Vid lågstadielärarutbildningen kommer praktikveckorna att kunna så gott som helt inrymmas i försöks- och praktikskolan. Med tanke på önskvärdheten av att i viss utsträckning utnyttja klasserna i försöks- och praktikskolan även för praktikterminstjänstgöring räknas emellertid med samma proportion mellan de två typerna av klasser som för mellanstadielärarutbildningen, d. v. s. 3 : 1. Den genomsnittliga kostnaden per klass blir alltså $(3 \times 12\,086 + 8\,671) : 4 = 11\,232$ kronor. Kostnaden under 1 vecka blir alltså i medeltal $11\,232 : 15 = 748$ kronor.

Vid utbildning under *praktiktermin* beräknas maximalt 50 % av de erforderliga klasserna finnas inom försöks- och praktikskola eller annan praktikskola. Kostnaden per lärarkandidat kan alltså på mellanstadielärarlinje anges till $(3\,170 + 4\,124) : 2 = 3\,647$ kronor. För motsvarande utbildning på lågstadielärarlinje blir enligt samma beräkningsgrunder den genomsnittliga kostnaden per lärarkandidat $6\,640$ kronor.

1 vecka som en grupp lärarkandidater tillbringar i en klass benämnes 1 övningsklassvecka. Kostnaden för praktikveckorna är alltså antalet övningsklassveckor gånger kostnaden för en vecka. Kostnaden för praktiktermin är antalet lärarkandidater gånger kostnaden för varje kandidat. För en grupp om 24 lärarkandidater på vardera av klasslärarlinjerna uppgår kostnaden alltså till:

Mellanstadielärlärlinje

Praktikveckor, termin I 1 v i grupp om 4 lk = 6 övningsklassveckor
 » II 2 v i » » 2 » = 24 »
 » IV 3 v i » » 3 » = 36 »

66 övningsklassveckor

Kostnad $66 \times 705 = 46\,530$ kronor

Praktiktermin $3\,647 \times 24 = 87\,528$ »

Summa utbildningskostnad 134 058 kronor

Lågstadielärlärlinje

Praktikveckor, termin I och II 15 dagar = $2\frac{1}{2}$ veckor i grupp om 4 lk = 15 övningsklassveckor
 III 3 » » » 2 lk = 36 »
 III eller IV 3 dagar » » » 4 lk = 3 »

54 »

Kostnad $54 \times 748 = 40\,392$ kronor

Praktiktermin... $24 \times 6\,640 = 159\,360$ »

Summa utbildningskostnad 199 752 kronor

Enligt de sakkunnigas förslag kommer 64×24 lärarkandidater att utbildas årligen på mellanstadielärlärlinje och 46×24 på lågstadielärlärlinje. Den sammanlagda årliga kostnaden för den praktiska utbildningen blir alltså på

Mellanstadielärlärlinje $64 \times 134\,058 = 8\,579\,712$ kronor

Lågstadielärlärlinje $46 \times 199\,752 = 9\,188\,592$ »

Summa utbildningskostnad 17 768 304 kronor

Kostnaden för utbildning av motsvarande antal lärarkandidater enligt nuvarande system

Mellanstadielärlärlinje

204 övningsklassveckor för 24 lärarkandidater

Kostnad $204 \times 705 = 143\,820$ kronor

Praktiktermin $24 \times 3\,647 = 87\,528$ »

Summa utbildningskostnad 231 340 kronor

Lågstadielärlärlinje

216 övningsklassveckor för 24 lärarkandidater

Kostnad $216 \times 748 = 161\,568$ kronor

Praktiktermin $24 \times 3\,604^1 = 86\,496$ »

Summa utbildningskostnad 248 064 kronor

¹ Systemet 1 handledare — 2 lärarkandidater — 2 klasser tillämpas genomgående.

Den sammanlagda årliga kostnaden för den praktiska utbildningen blir alltså på

Mellanstadielärlärlinje $64 \times 231\,348 = 14\,806\,272$ kronor

Lågstadielärlärlinje $46 \times 248\,064 = 11\,410\,944$ »

Summa utbildningskostnad 26 217 216 kronor

Den praktiska utbildningen av klasslärare enligt de sakkunnigas förslag innebär alltså för den föreslagna utbildningskapaciteten en årlig *kostnadsminskning* uppgående till $26\,217\,216 - 17\,768\,304 = 8\,448\,912$ kronor.

2. Ämneslärarutbildning

a. Termin 1 vid lärarhögskola

Lärarutbildningskostnaden i en *klass i praktikskola* kan beräknas enligt följande:

På *grundskolans högstadium* utgår dels avlöningsförstärkning med ersättning för 2 vtr enligt AT 24 för adjunkt och enligt AT 23 för ämneslärare, dels avlöningsförstärkning med 2 400 kronor. Proportionen mellan antalet adjunkter och ämneslärare anges till 2 : 1. Den genomsnittliga kostnaden kan då sättas till $(2 \times 2 \text{ AT } 24 + 2 \text{ AT } 23) : 3 + 2\,400 = (4 \times 1\,679 + 2 \times 1\,591) : 3 + 2\,400 = 3\,299 + 2\,400 = 5\,699$ kronor. För här ifrågavarande lärare nedsättes undervisningsskyldigheten med $1\frac{1}{2}$ vte. Kostnaden för denna nedsättning blir för adjunkter $1,5 \times \text{BT } 23 = 2\,784$ kronor och för ämneslärare $\text{BT } 21 = 1\,249$ kronor. Proportionen mellan adjunkter och ämneslärare beräknas till 2 : 1. Kostnaden för nedsättning av undervisningsskyldigheten blir alltså i medeltal $(2 \times 2\,784 + 1\,249) : 3 = 2\,016$ kronor. Den totala lärarutbildningskostnaden per lärartjänst blir alltså i medeltal $5\,699 + 2\,016 = 7\,715$ kronor per år.

På det gymnasiala stadiet kan kostnaden med motsvarande beräkningsmetodik anges till följande:

Avlöningsförstärkning 2 AT 24.....	3 358 kronor
Ytterligare avlöningsförstärkning för lektor.....	3 600 kronor
» adjunkt.....	2 400 »
» i medeltal.....	3 000 »
Minskning av undervisningsskyldigheten 0,5 vte för lektor i medeltal enligt AT 26 = 963 kronor, för adjunkt enligt AT 23 = 796 kronor, dvs. i medeltal	866 »
	7 824 kronor

Belastningen med övningsundervisning på en lärare i klass i praktikskola kan beräknas uppgå till i medeltal 5 serier per termin inklusive de ca 10 timmar auskultering som äger rum i anslutning till varje serie. Varje lärarkandidat har i medeltal 3,5 serier. En lärare i praktikskola kan alltså i genomsnitt svara för den övningsundervisning, som faller på $5 : 3,5 = 1,4$ lärarkandidater per termin. Även de planerade auskultationerna, som icke äger rum i anslutning till serierna, kan ombesörjas av lärare i praktikskoleklass för i genomsnitt samma antal lärarkandidater, d. v. s. 1,4. En lärare i praktikskola kan alltså sörja för den praktiska utbildningen av i genomsnitt 2,8 lärarkandidater per år. Kostnaden per lärarkandidat vid utbildning under den första lärarhögskoleterminen blir alltså på grundskolans högstadium $7\,716 : 2,8 = 2\,755$ kronor och på det gymnasiala stadiet $7\,824 : 2,8 = 2\,757$ kronor. Till denna kostnad kommer för varje lärarkandidat i medeltal 105 kronor för den förberedande utbildningen under terminerna 2, 4, 6 resp. 8. Sammanlagd kostnad per lärarkandidat på grundskolans högstadium alltså 2 860 kronor och på det gymnasiala stadiet 2 862 kronor, d. v. s. praktiskt taget samma kostnad för båda stadierna.

Om särskilt arvoderade handledare inom det allmänna skolväsendet anlitas är kostnaden för varje serie enligt nuvarande bestämmelser 800 kronor. Auskultationstimme arvoderas med 15 kronor. I medeltal torde man kunna räkna med 3 lärarkandidater närvarande vid varje auskultationstimme dock under de förberedande auskultationerna under termin 2, 4, 6 resp. 8, 4 lärarkandidater per timme. För varje lärarkandidat kan kostnaden beräknas till följande:

Övningsserier $3,5 \times 800$	2 800 kronor
Auskultation i anslutning till serier $10 \times 3,5 \times 15 = 525$	525 "
Auskultation i övrigt under termin 7 eller $9 \ 30 \times 15 : 3 = 150$	150 "
Auskultation under termin 2, 4, 6 resp. 8 i genomsnitt $8 \times 15 : 4 = 30$ kronor per termin, dvs. i genomsnitt $(90 + 120) : 2 = 105$ kronor per lärarkandidat	105 "
	3 580 kronor

Vid klasslärarutbildning har proportionen mellan praktikskoleklass och handledarklass antagits vara 3 : 1. Vid ämneslärarutbildning torde man inte kunna räkna med mer än högst ca 50 procent av utbildningen under första lärarhögskoleterminen förlagd till praktikskola. Troligen blir andelen på många lärarhögskoleorter betydligt mindre. Om man beräkningsmässigt utgår från att 50 procent av utbildningen äger rum i praktikskola blir den genomsnittliga kostnaden $(2\ 860 + 3\ 580) : 2 = 3\ 220$ kronor per lärarkandidat. För en utbildning av 1 700 ämneslärare vilket är den föreslagna kapaciteten på lärarhögskolornas ämneslärarlinjer under uppbyggnadstiden, blir alltså kostnaden under den första lärarhögskoleterminen $1\ 700 \times 3\ 220 = 5\ 474\ 000$ kronor.

b. Handledd praktik

Under den handledda praktiken förutsättes undervisningsskyldigheten vara densamma som för närvarande, d. v. s. 14—16 veckotimmar, i medeltal 15 veckotimmar. Enligt de sakkunnigas beräkningar kommer antalet högstadielärarkandidater att förhålla sig till antalet gymnasielärarkandidater som 1 : 3.

Kostnaden för utbildning under handledd praktik beräknas enligt följande:

Högstadielärare

Utbildningen omfattar 3 ämnen. Enligt nuvarande bestämmelser utgår arvode med 2 400 kr per praktiklärare och ämne, dvs. sammanlagt	7 200 kronor
Varje praktiklärare har nedsättning av undervisningsskyldigheten med 9 vtr vilket motsvarar en kostnad per termin av hälften av arvodet för 9 vtr enligt BT 19	5 045 "
	Summa 12 245 kronor

Lärare på det gymnasiala stadiet

Utbildningen omfattar i regel två ämnen.	
Arvode $2 \times 2\ 400$ kronor	4 800 kronor
Nedsättning av undervisningsskyldigheten motsvarar en kostnad per termin av hälften av arvodet för 6 veckotimmar enligt AT 19	3 961 "
	Summa 8 761 kronor

Proportionen mellan högstadielärare och gymnasielärare har av de sakkunniga beräknats till 1 : 3. Medeltalet av kostnaden för handledd praktik blir alltså $(12\,245 + 3 \times 8\,761) : 4 = 9\,632$ kronor.

För en årlig utbildning av 1 700 ämneslärare blir alltså kostnaden $9\,632 \times 1\,700 = 16\,374\,400$ kronor.

Den sammanlagda kostnaden för den praktiska utbildningen av ämneslärare blir alltså $5\,474\,000 + 16\,374\,000 = 21\,848\,000$ kronor.

Eftersom de sakkunnigas förslag till praktisk utbildning av ämneslärare mycket nära ansluter till det nu tillämpade systemet för utbildning på lärarhögskolornas tvåterminslinje torde inga väsentliga skillnader i utbildningskostnaderna per lärarkandidat komma att inträda.

Till kostnaderna för den praktiska utbildningen kommer vad som belöper sig på demonstrationer i försöks- och praktikskola. Det ställer sig i dagens läge mycket svårt att avgränsa och bestämma kostnaderna för denna verksamhet från vad som är att hänföra till försök och forskning inom skolan, och som icke kan anses belasta den praktiska utbildningen. De sammanlagda utgifterna för utbildningen i försöks- och praktikskolan kommer dock att uppgå till endast en liten del av den kostnadsbesparing som de sakkunnigas förslag beträffande praktisk utbildning i övrigt kommer att innebära.

C. Omkostnader samt materiel och böcker

Vid beräkningarna av utgifterna för omkostnader och för materiel och böcker har försök gjorts att i möjligaste mån anknyta till lärarhögskolornas förslag till petita för budgetåret 1966/67. Vissa justeringar har dock måst göras bl. a. på grund av att de interna övningsskolorna enligt de sakkunnigas förslag skall ersättas av försöks- och praktikskola och andra praktikskolor, vilka avses bli externa. För såväl omkostnader som materiel och böcker göres beräkningarna separat för den pedagogiska institutionen och för lärarhögskolan i övrigt. De medel som beräknas för den pedagogiska institutionen avses bli använda företrädesvis för forskning. Beträffande båda posterna föreslås basbelopp, till vilka sedan lägges belopp som är direkt proportionella mot antalet studerande. Med utgångspunkt i ovanstående resonemang har följande beräkningar gjorts.

a. Omkostnader

För den pedagogiska institutionen vid varje lärarhögskola föreslås ett basbelopp av 50 000 kronor. För lärarhögskolor med filial ökas basbeloppet med 20 000 kronor. Vid utbildning på speciallärarlinje utgår relativt höga belopp för reseersättningar. Omkostnadsstaten föreslås därför höjas vid lärarhögskolor med speciallärarlinje beträffande lärarhögskolan i Stockholm med 100 000 kronor, lärarhögskolan i Göteborg med 80 000 kronor och lärarhögskolan i Malmö med 20 000 kronor. För omkostnader i övrigt beräknas ett

basbelopp på 200 000 kronor för varje lärarhögskola och ett tillägg på 500 kronor för varje närvarande studerande. Med tillämpning av de anförda beräkningsgrunderna kan tablå IV: 1 över omkostnaderna vid lärarhögskolorna sammanställas.

Som jämförelse anges i tablå IV: 2 de beräknade utgifterna under posten Omkostnader vid lärarhögskolorna under budgetåren 1962/63—1966/67.

b. Materiel och böcker m. m.

För den pedagogiska institutionen vid varje lärarhögskola beräknas ett basbelopp på 50 000 kronor. Detta belopp är avsett företrädesvis för forskningsverksamheten vid institutionen. Ett grundbelopp på 400 000 kronor beräknas för varje utbildningsenhet i övrigt, dock för filialen i Luleå endast 300 000 kronor. Dessa belopp må anses svara mot högst 500 inskrivna studerande. För varje inskriven närvarande studerande beräknas ytterligare ett belopp enligt följande norm: studerande mellan 500 och 1 000, 500 kronor; mellan 1 000 och 1 500, 400 kronor; utöver 1 500, 300 kronor.

Vid beräkningen av de olika beloppen har behoven för inredning och utrustning av nya lokaler inte medtagits. Anslag för dessa ändamål måste beräknas i vanlig ordning och kan för närvarande icke generellt uppskattas för de olika lärarhögskolorna. Däremot har anslagsbehovet för det kontinuerliga underhållet av redan befintliga lokaler medräknats. Försöks- och praktikskolor beräknas erhålla normal utrustning med materiel och böcker genom de kommunala skolmyndigheternas försorg. Behovet av ytterligare tillskott av materiel för praktikskolorna har i överensstämmelse med nuvarande regler beträffande externa övningsskoleklasser medräknats i lärarhögskolornas anslag för materiel, böcker m. m.

På grundval av ovanstående resonemang har tablå IV: 3 med beräkningar av medel för materiel och böcker m. m. sammanställts.

Som jämförelse anges i tablå IV: 4 de beräknade kostnaderna för materiel och böcker m. m. under budgetåren 1962/63—1966/67.

D. Kansliorganisationen

Beräkningen av kansliorganisationens omfattning bygger på erfarenheterna från nuvarande lärarhögskoleorganisation. Behovet av kanslipersonal för den pedagogiska institutionen har angivits för sig. Den beräknas schablonmässigt få samma omfattning vid de olika lärarhögskolorna även om det i praktiken kan visa sig nödvändigt med variationer. För kansliorganisationen i övrigt har fastställts relationstal, som legat till grund för en proportionell beräkning av antalet befattningshavare vid de olika lärarhögskolorna. Relationstalen har bestämts på grundval av antalet närvarande studerande

på de olika linjerna. Därvid har tagits hänsyn till att ämneslärarlinjen och viss utbildning på speciallärarlinjen belastar kansliorganisationen mer än klasslärarlinjerna. För var och en av lärarhögskolorna och för lärarutbildningsavdelningen vid Umeå universitet har beräknats en byrådirektör i den högre lönegraden. Resultatet av den gjorda uppskattningen av kansliorganisationens storlek vid de olika lärarutbildningsenheterna framgår av tablå IV: 5.

I tablå IV: 6 ges förslag till fördelning av kanslipersonalen på befattningshavare i olika lönegrader.

Tablå IV: 7 anger förslag till vaktmästarpersonal av olika kategorier.

Förutom den vaktmästarpersonal som föreslås i tablå IV: 7 bör enligt de sakkunnigas uppfattning också inrättas tjänster som materialförvaltare, institutionstekniker och laboratoriebiträde. Förslag till sådan personal, antal och lönegradsplacering, lämnas i tablå IV: 8.

I tablåerna IV: 9—IV: 18 ges förslag till förteckning över kansli-, biblioteks- och vaktmästarpersonal vid de olika lärarutbildningsenheterna. I tablåerna anges också den årliga kostnaden för löner.

Tablå IV: 1. Förslag till omkostnadsstat vid lärarhögskolor, vid lärarutbildningsavdelningen vid universitetet i Umeå och vid filialer

Lärarhögskola (filial) i	Antal närvarande studerande	Pedagogiska institutionen	Speciallärarlinjen	Basbelopp + proportionellt belopp	Summa
Stockholm ¹	1 737	50 000	100 000	1 068 500	1 218 500
Göteborg.....	1 593	50 000	80 000	996 500	1 126 500
Malmö ¹	1 214	50 000	20 000	807 000	877 000
Uppsala.....	852	50 000	—	626 000	676 000
Linköping.....	752	50 000	—	576 000	626 000
Umeå.....	582	50 000	—	491 000	541 000
Jönköping.....	552	—	—	467 000	476 000
Karlstad.....	432	—	—	416 000	416 000
Sundsvall.....	432	—	—	416 000	416 000
Luleå.....	216	—	—	308 000	308 000

¹ Den interna övningssskolans omkostnader beträffande städning m. m. har ej medräknats.

Tablå IV: 2. Omkostnadsstaten vid lärarhögskolorna under budgetåren 1962/63—1966/67

Budgetår	Lärarhögskolan i			
	Stockholm	Malmö	Göteborg	Uppsala
1962/63.....	692 000	500 000	197 000	—
1963/64.....	724 000	750 000	380 000	—
1964/65.....	774 000	830 000	519 000	100 000
1965/66.....	1 125 000	1 140 000	815 000	248 000
1966/67.....	1 096 000	1 446 000	1 007 500	381 000

Tablå IV: 3. Förslag till anslag för materiel, böcker och utrustning vid lärarhögskolor och filialer

Lärarhögskola (filial) i	Antal närvarande studerande	Pedagogiska institutionen	Basbelopp	Proportionellt belopp	Summa
Stockholm.....	1 737	50 000	400 000	521 100	971 100
Göteborg.....	1 593	50 000	400 000	477 900	927 900
Malmö.....	1 214	50 000	400 000	335 600	785 600
Uppsala.....	852	50 000	400 000	176 000	626 000
Linköping.....	752	50 000	400 000	126 000	576 000
Umeå ¹	582	50 000	400 000	41 000	491 000
Jönköping.....	552	—	400 000	26 000	426 000
Karlstad.....	432	—	400 000	—	400 000
Sundsvall.....	432	—	400 000	—	400 000
Luleå.....	216	—	300 000	—	300 000

¹ Lärarutbildningsavdelningen vid Umeå universitet

Tablå IV: 4. Beräknade anslag för materiel och böcker samt inredning och utrustning av nya lokaler vid lärarhögskolorna under budgetåren 1962/63—1966/67

Budgetår	Lärarhögskolan i			
	Stockholm	Malmö	Göteborg	Uppsala
1962/63.....	120 000	457 000 1300 000	155 000 —	—
1963/64.....	150 000	757 000 235 000 1200 000	155 000 270 000 1311 000	— — —
1964/65.....	250 000	435 000 253 000	581 000 500 000 1200 000	230 000 175 000
1965/66.....	230 000	360 000	700 000 585 000	305 000 355 000
1966/67.....	346 000	350 000	799 000	436 000

¹ Inredning och utrustning av nya lokaler.

Tablå IV: 5. Kansliorganisationens storlek vid lärarhögskolor och filialer

Lärarhögskola (filial) i	Antal befattningshavare		
	Byrådirektör	Kansliperson, på ped. inst.	Övrig kanslipersonal
Stockholm.....	1	2	25
Göteborg.....	1	2	23
Malmö.....	1	2	18
Uppsala.....	1	2	13
Linköping.....	1	2	11
Umeå ¹	1	2	9
Jönköping.....	—	—	7
Karlstad.....	—	—	5
Sundsvall.....	—	—	5
Luleå.....	—	—	5

¹ Lärarutbildningsavdelningen vid Umeå universitet.

Tablå IV: 6. Förslag till fördelning av kanslipersonalen på olika kategorier

Lärarhögskola (filial) i	Biträde på utbildningsavdelning, kansli- och ekonomiavdelning						Pedagogiska institutionen		Bibliotek		Summa
	A 15	A 13	A 11	A 9	A 7	A 5	A 9	A 5	A 13	A 7	
Stockholm	1	2	4	5	5	6	1	1	1	1	27
Göteborg	1	2	4	5	4	5	1	1	1	1	25
Malmö...	1	2	3	4	3	3	1	1	1	1	20
Uppsala...	1	1	2	2	2	3	1	1	1	1	16
Linköping	1	1	1	2	2	3	1	1	1	1	14
Umeå ¹ ...	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	12
Jönköping	1	—	1	1	2	2	—	—	—	1	8
Karlstad	1	—	1	—	1	2	—	—	—	1	6
Sundsvall	1	—	1	—	1	2	—	—	—	1	6
Luleå....	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1	3

¹ Lärarutbildningsavdelningen vid Umeå universitet.

Tablå IV: 7. Förslag till tjänster som materialförvaltare (A 13), maskinist (A 10) och vaktmästare (A 9) vid lärarhögskolor och filialer

Lärarhögskola (filial) i	Antal tjänster i lönegrad			Lärarhögskola (filial) i	Antal tjänster i lönegrad		
	A 13	A 10	A 9		A 13	A 10	A 9
Stockholm.....	1	1	7	Umeå ¹	1	1	3
Göteborg.....	1	1	7	Jönköping.....	—	1	2
Malmö.....	1	1	6	Karlstad.....	—	1	2
Uppsala.....	1	1	5	Sundsvall.....	—	1	2
Linköping.....	1	1	4	Luleå.....	—	1	1

¹ Lärarutbildningsavdelningen vid Umeå universitet.

Tablå IV: 8. Förslag till tjänster som instrumentmakare (A 13), institutionstekniker (A 11) och laboratoriebiträden (A 9)

Lärarhögskola (filial) i	Antal tjänster i lönegrad			Lärarhögskola (filial) i	Antal tjänster i lönegrad		
	A 13	A 11	A 9 ¹		A 13	A 11	A 9 ¹
Stockholm.....	1	3	3	Umeå ²	1	1	1
Göteborg.....	1	3	3	Jönköping.....	—	1	1
Malmö.....	1	3	3	Karlstad.....	—	1	1
Uppsala.....	1	3	2	Sundsvall.....	—	1	1
Linköping.....	1	2	2	Luleå.....	—	1	—

¹ Högst Ae 9.² Lärarutbildningsavdelningen vid Umeå universitet.

Tablå IV: 9. Lärarhögskolan i Stockholm

Förslag till förteckning över kansli-, biblioteks- och vaktmästarpersonal

Antal	Personalkategori	Lönegrad	Lönekostnad
1	Rektor (upptagen under avsnitt II i betänkandet)		
1	Byrådirektör	Ao 27	46 817
1	Bibliotekarie	Ao 23	38 076
1	Kamrerare	A 17	27 940
1	Kanslist	A 15	25 189
2	Kontorsskrivare	A 13	45 404
1	Biblioteksassistent	A 13	22 702
1	Materialförvaltare	A 13	22 702
1	Instrumentmakare	A 13	22 702
4	Kansliskrivare	A 11	81 916
3	Institutionstekniker	A 11	61 437
1	Maskinist	A 10	19 462
6	Kontorister	A 9	110 892
7	Vaktmästare	A 9	129 384
3	Laboratoriebiträden (högst)	A 9	55 446
6	Kanslibiträden (bibl.bitr.)	A 7	99 822
7	Kontorsbiträden	A 5	105 238
Summa kronor			915 119

Tablå IV: 10. Lärarhögskolan i Göteborg

Förslag till förteckning över kansli-, biblioteks- och vaktmästarpersonal

Antal	Personalkategori	Lönegrad	Lönekostnad
1	Rektor (upptagen under avsnitt II i betänkandet)		
1	Byrådirektör	Ao 27	46 158
1	Bibliotekarie	Ao 23	37 209
1	Kamrerare	A 17	26 904
1	Kanslist	A 15	24 153
2	Kontorsskrivare	A 13	43 332
1	Biblioteksassistent	A 13	21 666
1	Materialförvaltare	A 13	21 666
1	Instrumentmakare	A 13	21 666
4	Kansliskrivare	A 11	77 704
3	Institutionstekniker	A 11	58 278
1	Maskinister	A 10	18 426
6	Kontorister	A 9	104 790
7	Vaktmästare	A 9	122 255
3	Laboratoriebiträden (högst)	A 9	52 395
5	Kanslibiträden (bibl.bitr.)	A 7	78 660
6	Kontorsbiträden	A 5	85 350
Summa kronor			840 612

Tablå IV: 11. Lärarhögskolan i Malmö

Förslag till förteckning över kansli-, biblioteks- och vaktmästarpersonal

Antal	Personalkategori	Lönegrad	Lönekostnad
1	Rektor (upptagen under avsnitt II i betänkandet)		
1	Byrådirektör	Ao 27	45 158
1	Bibliotekarie	Ao 23	37 209
1	Kamrerare	A 17	25 823
1	Kanslist	A 15	23 117
2	Kontorsskrivare	A 13	41 260
1	Biblioteksassistent	A 13	20 630
1	Materialförvaltare	A 13	20 630
1	Instrumentmakare	A 13	20 630
3	Kansliskrivare	A 11	55 221
3	Institutionstekniker	A 11	55 221
1	Maskinist	A 10	17 408
5	Kontorister	A 9	82 235
6	Vaktmästare	A 9	98 682
3	Laboratoriebiträden (högst)	A 9	49 341
4	Kanslibiträden (bibl.bitr.)	A 7	59 308
4	Kontorsbiträden	A 5	53 504
Summa kronor			706 377

Tablå IV: 12. Lärarhögskolan i Uppsala

Förslag till förteckning över kansli-, biblioteks- och vaktmästarpersonal

Antal	Personalkategori	Lönegrad	Lönekostnad
1	Rektor (upptagen under avsnitt II i betänkandet)		
1	Byrådirektör	Ao 27	46 158
1	Bibliotekarie	Ao 23	37 209
1	Kamrerare	A 17	25 823
1	Kanslist	A 15	23 117
1	Kontorsskrivare	A 13	20 630
1	Biblioteksassistent	A 13	20 630
1	Materialförvaltare	A 13	20 630
1	Instrumentmakare	A 13	20 630
2	Kansliskrivare	A 11	36 814
3	Institutionstekniker	A 11	55 221
1	Maskinist	A 10	17 408
3	Kontorister	A 9	49 341
5	Vaktmästare	A 9	82 235
2	Laboratoriebiträden (högst)	A 9	32 447
3	Kanslibiträden	A 7	44 481
4	Kontorsbiträden	A 5	53 504
Summa kronor			586 278

Tablå IV: 13. Lärarhögskolan i Linköping

Förslag till förteckning över kansli-, biblioteks- och vaktmästarpersonal

Antal	Personalkategori	Lönegrad	Lönekostnad
1	Rektor (upptagen under avsnitt II i betänkandet)		
1	Byrådirektör	Ao 27	45 157
1	Bibliotekarie	Ao 23	36 324
1	Kamrerare	A 17	25 823
1	Kanslist	A 15	23 117
1	Kontorsskrivare	A 13	20 630
1	Biblioteksassistent	A 13	20 630
1	Materialförvaltare	A 13	20 630
1	Instrumentmakare	A 13	20 630
1	Kansliskrivare	A 11	18 407
3	Institutionstekniker	A 11	55 221
1	Maskinist	A 10	17 408
2	Kontorister	A 9	32 894
4	Vaktmästare	A 9	65 788
2	Laboratoriebiträden (högst)	A 9	32 894
3	Kanslibiträden (bibl.bitr.)	A 7	44 481
4	Kontorsbiträden	A 5	53 504
Summa kronor			533 538

Tablå IV: 14. Lärarutbildningsavdelningen vid universitetet i Umeå

Förslag till förteckning över kansli-, biblioteks- och vaktmästarpersonal

Antal	Personalkategori	Lönegrad	Lönekostnad
1	Rektor (upptagen under avsnitt II i betänkandet)		
1	Byrådirektör	Ao 27	46 158
1	Bibliotekarie	Ao 23	37 209
1	Kamrerare	A 17	26 904
1	Kanslist	A 15	24 153
1	Kontorsskrivare	A 13	21 666
1	Biblioteksassistent	A 13	21 666
1	Materialförvaltare	A 13	21 666
1	Instrumentmakare	A 13	21 666
1	Kansliskrivare	A 11	19 462
1	Institutionstekniker	A 11	19 462
1	Maskinist	A 10	18 426
2	Kontorister	A 9	34 930
3	Vaktmästare	A 9	52 395
1	Laboratoriebiträde (högst)	A 9	17 465
3	Kanslibiträden	A 7	47 732
3	Kontorsbiträden	A 5	42 675
Summa kronor			473 635

Tablå IV: 15. Lärarhögskolefilialen i Jönköping

Förslag till förteckning över kansli-, biblioteks- och vaktmästarpersonal

Antal	Personalkategori	Lönegrad	Lönekostnad
1	Rektor (upptagen under avsnitt II i betänkandet)		
1	Bibliotekarie	Ao 23	36 324
1	Kanslist	A 15	23 117
1	Kansliskrivare	A 11	18 407
1	Institutionstekniker	A 11	18 407
1	Maskinist	A 10	17 408
1	Kontorist	A 9	16 447
2	Vaktmästare	A 9	32 894
1	Laboratoriebiträde (högst)	A 9	16 447
3	Kanslibiträden (bibl.bitr.)	A 7	44 481
2	Kontorsbiträden	A 5	26 752
Summa kronor			250 684

Tablå IV: 16. Lärarhögskolefilialen i Karlstad

Förslag till förteckning över kansli-, biblioteks- och vaktmästarpersonal

Antal	Personalkategori	Lönegrad	Lönekostnad
1	Rektor (upptagen under avsnitt II i betänkandet)		
1	Bibliotekarie	Ao 23	36 324
1	Kanslist	A 15	23 117
1	Kansliskrivare	A 11	18 407
1	Institutionstekniker	A 11	18 407
1	Maskinist	A 10	17 408
2	Vaktmästare	A 9	32 894
1	Laboratoriebiträde (högst)	A 9	16 447
2	Kanslibiträden (bibl.bitr.)	A 7	29 654
2	Kontorsbiträden	A 5	26 752
Summa kronor			219 420

Tablå IV: 17. Lärarutbildningsfilialen i Sundsvall

Förslag till förteckning över kansli-, biblioteks- och vaktmästarpersonal

Antal	Personalkategori	Lönegrad	Lönekostnad
1	Rektor (upptagen under avsnitt II i betänkandet)		
1	Bibliotekarie	Ao 23	37 209
1	Kanslist	A 15	24 153
1	Kansliskrivare	A 11	19 462
1	Institutionstekniker	A 11	19 462
1	Maskinist	A 10	18 426
2	Vaktmästare	A 9	34 930
1	Laboratoriebiträde (högst)	A 9	17 465
2	Kanslibiträden (bibl.bitr.)	A 7	31 464
2	Kontorsbiträden	A 5	28 450
Summa kronor			231 021

Tablå IV: 18. Lärarutbildningsfilialen i Luleå

Förslag till förteckning över kansli-, biblioteks- och vaktmästarpersonal

Antal	Personalkategori	Lönegrad	Lönekostnad
1	Rektor (upptages under avsnitt II i betänkandet)		
½	Bibliotekarie.....	Ao 23	19 038
1	Kansliskrivare.....	A 11	20 479
1	Institutionstekniker.....	A 11	20 479
1	Maskinist.....	A 10	19 462
1	Vaktmästare.....	A 9	18 482
2	Kanslibitråde (bibl.bitr.).....	A 7	33 374

Summa kronor 131 314

V. Lokalbehov vid lärarhögskola

Med utgångspunkt i tablåerna I: 4—14 angående antalet lärartimmar och undervisningsgruppernas storlek samt tablåerna II: 1—4 angående behovet av lärartimmar vid de olika lärarutbildningsenheterna kan behovet av lokaler för utbildningen beräknas. Resultatet av beräkningarna framlägges i tablåerna V: 1—4. I avsnitt II i betänkandet har angivits, att man med hänsyn till intagningens storlek kan indela lärarhögskolorna i fyra olika grupper. Beträffande var och en av dessa grupper redovisas lokalbehovet för en utbildningsenhet som exempel på beräkningarna. Mindre variationer i behovet av lokaler uppträder mellan de olika enheterna, men i stort sett kan de anförda typexemplen sägas ange lokalbehovet för var och en av enheterna inom gruppen. Detaljerade beräkningar har utförts beträffande alla lärarhögskolor och filialer, men redovisningen begränsas till ovan nämnda exempel. Beträffande filialen i Luleå har endast sammanfattningen av lokalbehovet angivits, eftersom denna enhet måste betraktas som en ren undantagsform.

På grund av högt veckotimtal och stark schemabundenhet kan dags- och veckoprogrammet icke göras så flexibelt, att lokalerna kan 100-procentigt beläggas. En nyttjandegrad av ca 480 timmar per termin torde få anses som relativt normal. Beräkningarna har utförts med detta tal som utgångspunkt. Det bör i detta sammanhang framhållas, att undervisningen i skolämnenas metodik kräver relativt stora utrymmen. Vid vissa tider av terminen kommer alla kategorier lärarkandidater att samtidigt behöva undervisas vid lärarhögskolan vars lokaler då blir toppbelastade. Tillräckliga lokalutrymmen måste alltså finnas under dessa perioder av koncentrerad undervisning.

Lokalerna, särskilt de för naturvetenskapliga ämnen, måste disponeras av lärarkandidaterna för individuellt arbete i samband med lektionsförberedelser och lösande av individuella arbetsuppgifter i metodik. I många fall är det nödvändigt att disponera över lokaler för uppställning av relativt skrymmande materiel. I detta sammanhang kan särskilt nämnas orienteringsämnenas metodik.

Om lärarkandidaterna skall få en utbildning som sätter dem i stånd att förverkliga intentionerna beträffande såväl grundskolans som det gymnasiala stadiets arbetssätt måste man ställa stora krav på utrymmen för laborativt arbete i samtliga ämnen, icke endast de naturvetenskapliga. Detta stäl-

ler även stora krav på utrymme för samlingar och handböcker i omedelbar anslutning till metodikinstitutioner och på lokaler för diskussioner och arbete i både större och mindre grupper.

För lärosalar har räknats med två olika storlekar dels 60 m² och dels 30 m². För bestämmande av lokalstorlek i övrigt har förhållandena vid de nuvarande lärarhögskolorna och, beträffande metodikinstitutionerna, i vissa fall skolöverstyrelsens normer för lokalprogram för gymnasier och fackskolor tjänat till ledning.

Tablå V: 1. Lokalbehov vid lärarhögskola

Intagning:	lk
Lågstadielärlinje.....	192
Mellanstadielärlinje.....	288
Ämneslärlinje.....	350
Speciallärlinje.....	180

Institutioner för ämnesmetodik

<i>Svenska samt röst- och talvård</i>	m ²
2 lärosalar å 60 m ²	120
3 » å 30 m ²	90
1 grupp- och biblioteksrum	30
3 rum för individuell röst- och talvård å 10 m ²	30
1 depårum.....	15
1 lektorsrum.....	15
15 » å 8 m ²	120
Summa	420

<i>Matematik</i>	m ²
1 lärosal.....	60
1 »	30
1 grupp- och biblioteksrum	30
1 lektorsrum.....	15
5 » å 8 m ²	40
Summa	175

<i>Engelska och övriga främmande språk</i>	m ²
5 lärosalar å 30 m ²	150
1 grupp- och biblioteksrum.....	30
1 språklaboratorium.....	80
1 depårum.....	15
1 lektorsrum.....	15
17 » å 8 m ²	136
Summa	426

<i>Religionskunskap, samhällskunskap, historia, geografi, ekonomiska ämnen</i>	m ²
3 lärosalar å 60 m ²	180
4 » å 30 »	120
3 grupp- och biblioteksrum å 30 m ² ...	90
4 depårum å 15 m ²	60
1 kartritningsrum.....	30
1 lektorsrum.....	15
18 » å 8 m ²	144
Summa	639

Biologi

2 kombinerade läro- och laborations-salar å 60 m ²	m ² 120
2 lärosalar å 30 m ²	60
1 grupp- och biblioteksrum.....	30
1 preparationsrum (för lärarkandidater)	30
1 preparationsrum (för lektorer).....	15
1 rum för samlingar	80
1 lektorsrum.....	15
8 » å 8 m ²	64
Summa	414

Fysik

2 kombinerade läro- och laborations-salar å 60 m ²	m ² 120
1 rum för samlingar.....	60
1 preparationsrum (för lärarkandidater)	30
1 preparationsrum (för lektorer).....	15
1 lektorsrum.....	15
6 ¹ » å 8 m ²	48
Summa	288

¹ Lektorsrum även för lektorer i tekniska ämnen.

Kemi

2 kombinerade läro- och laborations-salar å 60 m ²	m ² 120
1 vågrum samt stink- och syrarum.....	20
1 fotolaboratorium.....	15
1 materielrum.....	15
1 preparationsrum (för lärarkandidater)	30
1 » (för lektorer).....	15
1 lektorsrum.....	15
5 ¹ » å 8 m ²	40
Summa	270

¹ Lektorsrum även för lektorer i tekniska ämnen.

Naturvetenskap I

Tekniska ämnen

Lokalbehovet för metodikundervisning tillgodoses dels inom institutionerna för fysik och kemi, dels beträffande tekniska ämnen, genom utnyttjande av institutioner för teknologi i lämplig skolanläggning

<i>Bild- och formarbete. Handskrivning</i>	m ²
1 lärosal	30
2 teckningssalar à 60 m ²	120
1 teckningssal	30
1 rum för trä- och metallarbete	60
1 rum för keramikarbete	30
1 lektorsrum	15
9 » à 8 m ²	72

Summa 357

<i>Musik, körsång, instrumentalmusik</i>	2m
1 musiksäl	90
1 lärosal	60
3 lärosalar à 30 m ²	90
1 materialrum	30
8 uppspelningsrum à 8 m ²	64
30 övningsrum à 5 m ²	150
1 lektorsrum	15
8 » à 8 m ²	64
1 lärarrum (för övningslärare i musik)	30

Summa 593

<i>Gymnastik</i>	m ²
1 lärosal	60
1 gymnastikhall (delbar genom skjutvägg)	650
2 gymnastiksalar à 200 m ²	400
4 omklädningsrum à 22 m ²	88
2 duschrum à 15 m ²	30
2 torkrum à 15 m ²	30
1 redskapsrum för utomhusidrott	15
1 lektorsrum	15
9 » à 8 m ²	72

Summa 1 360

<i>Institution för pedagogik</i>	m ²
1 föreläsningssal, 250 platser	180
1 lärosal	90
3 lärosalar à 60 m ²	180
5 » à 30 m ²	150
4 testrum à 6 m ²	24
1 laboratorium	60
1 materialrum	60
1 arkiv	30
1 rum för professor	30
3 rum för laboratorer à 15 m ²	45
1 rum för docent	10
1 rum för forskningssekr.	10
22 rum för lektorer à 8 m ²	176
4 rum för assistenter à 8 m ²	32
6 forskarceller à 5 m ²	30
Kansliavdelning	45

Summa 1 152

Institutioner för klasslärar- och speciallärar-metodik

<i>Metodik på lågstadielärlärlinje¹</i>	m ²
1 lärosal	60
2 lärosalar à 30 m ²	60
1 grupp- och biblioteksrum	30

1 materialrum	15
1 lektorsrum	15
12 »	96

Summa 276

¹ Här inräknas lokalbehov för ämnesfördjupning i hembygdskunskap.

<i>Metodik på mellanstadielärlärlinje</i>	m ²
1 lärosal	60
2 lärosalar à 30 m ²	60
1 grupp- och biblioteksrum	30
1 materialrum	15
1 lektorsrum	15
18 » à 8 m ²	144

Summa 324

<i>Metodik på speciallärarlinje</i>	m ²
1 lärosal	60
3 lärosalar à 30 m ²	90
1 grupp- och biblioteksrum	30
1 lektorsrum	15
3 » à 8 m ²	24
1 materialrum	15

Summa 234

<i>Institution för tekniska hjälpmedel</i>	m ²
1 lärosal	60
1 »	30
3 lärosalar à 15 m ²	45
1 dupliceringsrum	15
1 materialrum	30
1 studio för bandinspelningar	15
1 tjänsterum för föreståndare	15

Summa 210

<i>Bibliotek</i>	m ²
1 utlåningsavdelning	60
1 läsesal (150 platser)	300
10 studierum à 4 m ²	40
1 rum för tidskrifter	30
1 » » bibliotekarie	30
1 » » biblioteksbiträde	15
1 bokmagasin	60

Summa 535

<i>Administrationslokaler</i>	m ²
1 rum för rektor	30
4 » » biträdande utbildningsledare	60
1 » » byrådirektör	20
1 » » kamrerare	15
1 » » kanslist	10
2 » » kontorsskrivare	10
rum för övrig kanslipersonal (17 personer)	120
1 vaktmästarexpedition	30
1 dupliceringsrum m. m.	15
1 förråd för vaktmästare	15
1 källarförråd	30
1 arkiv (för rektor)	15

1 arkiv (för kassaavdelningen).....	10
1 telefonväxel.....	8
1 läkaravdelning.....	20
Summa	408

Fortbildningsinstitut	m ²
1 rum för föreståndare.....	15
1 » » kanslipersonal.....	15
1 förråd.....	15
Summa	45

Läraravdelning	m ²
2 lärarrum å 60 m ²	120
4 rum å 8 m ² (reservarbetsrum, vilorum).....	32
1 pentry.....	10
Summa	162

Lokaler för studentkår	m ²
1 expedition.....	15
2 klubbrum å 90 m ²	180
5 arbetsrum å 8 m ²	40
1 dupliceringsrum.....	15
1 pentry.....	10
Summa	260

Sammanställning av lokalbehov	m ²
Institution för pedagogik.....	1 152
Institutioner för ämnesmetodik:	
Svenska samt röst- och talvård.....	420
Matematik.....	175
Engelska och övriga främmande språk.....	426
Religionskunskap, samhällskunskap, historia, geografi, ekonomiska ämnen.....	639
Biologi.....	414
Fysik.....	288
Kemi.....	270
Bild- och formarbete.....	357
Musik, körsång, instrumentalmusik.....	593
Gymnastik.....	1 360

Institutioner för klasslära- och speciallära- metodik:	
Metodik på lågstadielärlinje.....	276
» » mellanstadielärlinje.....	324
» » speciallärlinje.....	234
Institution för tekniska hjälpmedel.....	210
Bibliotek.....	535
Administrationslokaler.....	408
Fortbildningsinstitut.....	45
Läraravdelning.....	162
Lokaler för studentkår.....	260
Summa	8 548

Institutioner för ämnesmetodik

<i>Svenska samt röst- och talvård</i>	m ²
1 lärosal.....	60
2 lärosalar å 30 m ²	60
1 grupp- och biblioteksrum.....	30
2 rum för individuell tal- och röstvård å 10 m ²	20
1 depårum.....	15
1 lektorsrum.....	15
7 » å 8 m ²	56
Summa	256

<i>Matematik</i>	m ²
1 lärosal.....	60
1 grupp- och biblioteksrum.....	30
1 lektorsrum.....	15
3 » å 8 m ²	24
Summa	129

<i>Engelska och övriga främmande språk</i>	m ²
3 lärosalar å 30 m ²	90
1 grupp- och biblioteksrum.....	30
1 övningslaboratorium.....	50
1 depårum.....	15
1 lektorsrum.....	15
8 » å 8 m ²	64
Summa	264

<i>Religionskunskap, samhällskunskap, historia, geografi, ekonomiska ämnen</i>	m ²
1 lärosal.....	60
2 lärosalar å 30 m ²	60
1 grupp- och biblioteksrum.....	30
2 depårum å 15 m ²	30
1 kartritningsrum.....	30
1 lektorsrum.....	15
8 » å 8 m ²	64
Summa	289

<i>Biologi</i>	m ²
2 kombinerade läro- och laborationssalar å 60 m ²	120
1 preparationsrum (för lärarkand.).....	30
1 » (för lektorer).....	15
1 rum för samlingar.....	80
1 lektorsrum.....	15
3 » å 8 m ²	24
Summa	284

<i>Fysik</i>	m ²
1 kombinerad läro- och laborationssal ...	60
1 preparationsrum (för lärarkand.).....	30
1 » (för lektorer).....	15
1 rum för samlingar.....	60
1 lektorsrum.....	15
2 ¹ » å 8 m ²	16
Summa	196

¹ Lektorsrum även för lektorer i tekniska ämnen.

Tablå V: 2. Lokalbehov vid lärarhögskola

Intagning:	1k
Lågstadielärlinje.....	96
Mellanstadielärlinje.....	144
Ämneslärlinje.....	200

<i>Kemi</i>	<i>m²</i>
2 kombinerade läro- och laborationssalar.....	120
1 vågrum samt stink- och syrarum	20
1 fotolaboratorium.....	15
1 materialrum.....	15
1 preparationsrum (för lärarkand.).....	30
1 » (för lektorer).....	15
1 lektorsrum.....	15
3 ¹ » å 8 m ²	24
Summa	254

¹ Lektorsrum även för lektorer i tekniska ämnen.

Naturkunskap I

Tekniska ämnen

Lokalbehovet för metodikundervisning tillgodoses dels inom institutionerna för fysik och kemi, dels, beträffande tekniska ämnen, genom utnyttjande av institutionen för teknologi i lämplig skolanläggning.

Bild- och formarbete

<i>Handskrivning</i>	<i>m²</i>
1 teckningssal.....	60
1 »	30
1 rum för trä- och metallarbete	60
1 » » keramikarbete.....	30
1 lektorsrum.....	15
3 » å 8 m ²	24
Summa	219

Musik, körsång, instrumentalmusik

	<i>m²</i>
1 musiksäl.....	90
1 lärosal.....	60
1 materialrum.....	30
4 uppspelningsrum å 8 m ²	32
20 övningsrum å 5 m ²	100
1 lektorsrum.....	15
3 » å 8 m ²	24
1 lärarrum (för övningslärare i musik)...	15
Summa	366

Gymnastik

	<i>m²</i>
1 lärosal.....	60
1 gymnastikhall (delbar genom skjutvägg).....	650
1 gymnastiksäl.....	200
4 omklädningsrum å 22 m ²	88
2 duschrum å 15 m ²	30
2 torkrum å 15 m ²	30
1 redskapsrum för utomhusidrott	15
1 lektorsrum.....	15
4 » å 8 m ²	32
Summa	1 120

<i>Pedagogik</i>	<i>m²</i>
1 föreläsningssal, 250 platser	180
1 lärosal.....	60
3 lärosalar å 30 m ²	90
2 testrum å 6 m ²	12
1 laboratorium.....	60
1 materielrum.....	30
1 arkiv.....	30
1 rum för professor.....	30
2 » » laboratorer å 15 m ²	30
1 » » forskningssekreterare.....	10
2 » » assistenter å 8 m ²	16
9 » » lektorer å 8 m ²	72
Summa	620

Institutioner för klasslärarmetodik

<i>Lågstadieärlärlinje¹</i>	<i>m²</i>
1 lärosal.....	60
1 »	30
1 grupp- och biblioteksrum.....	30
1 materielrum.....	15
1 lektorsrum.....	15
6 » å 8 m ²	48
Summa	198

¹ Här inräknas lokalbehov för ämnesför-djupning i hembygdskunskap.

<i>Mellanstadieärlärlinje</i>	<i>m²</i>
1 lärosal.....	60
1 grupp- och biblioteksrum.....	30
1 materielrum.....	15
1 lektorsrum.....	15
8 » å 8 m ²	64
Summa	184

Institution för tekniska hjälpmedel

	<i>m²</i>
1 lärosal.....	60
2 lärosalar å 15 m ²	30
1 dupliceringsrum	15
1 materielrum.....	30
1 studio för bandinspelningar.....	15
1 rum för föreståndare.....	15
Summa	165

Bibliotek

	<i>m²</i>
1 utlåningsavdelning.....	50
1 läsesal (100 platser).....	200
5 studierum å 8 m ²	40
1 rum för tidskrifter.....	30
1 » » bibliotekarie.....	30
1 » » biblioteksbiträde.....	15
1 bokmagasin.....	60
Summa	425

Administrationslokaler

	<i>m²</i>
1 rum för rektor.....	30
2 » » biträdande utbildningsledare.....	30
1 » » byrådirektör	20

1 rum för kamrerare.....	15
1 » » kanslist.....	10
1 » » kontorsskrivare.....	10
rum för övrig kanslipersonal (10 personer).....	75
1 vaktmästarexpedition.....	30
1 dupliceringsrum.....	15
1 förråd för vaktmästare.....	15
1 källarförråd.....	30
1 arkiv för rektor.....	15
1 arkiv för kassavdelning.....	10
1 telefonväxel.....	8
1 läkaravdelning.....	20
Summa	343

Fortbildningsinstitut	m²
1 rum för föreståndare.....	15
1 » » kanslipersonal.....	15
1 förråd.....	15
Summa	45

Läraravdelning	m²
2 lärarum à 50 m ²	100
3 rum à 8 m ² (reservarbetsrum, vilorum).....	24
1 pentry.....	10
Summa	134

Lokaler för studentkår	m²
1 expedition.....	15
2 klubbrum à 60 m ²	120
3 arbetsrum à 8 m ²	24
1 dupliceringsrum.....	15
1 pentry.....	10
Summa	184

Sammanställning av lokalbehov	m²
Institution för pedagogik.....	620
Institutioner för ämnesmetodik:	
Svenska samt röst- och talvård.....	256
Matematik.....	129
Engelska och övriga främmande språk... ..	264
Religionskunskap, samhällskunskap, historia, geografi, ekonomiska ämnen..	289
Biologi.....	284
Fysik.....	196
Kemi.....	254
Bild- och formarbete.....	219
Musik.....	366
Gymnastik.....	1 120
Institutioner för klasslära­metodik:	
Metodik på lågstadielärlinje.....	198
» » mellanstadielärlinje.....	184
Institution för tekniska hjälpmedel....	150
Bibliotek.....	425
Administrationslokaler.....	343
Fortbildningsinstitut.....	45
Läraravdelning.....	134
Lokaler för studentkår.....	184
Summa	5 660

Tablå V:3. Lokalbehov vid lärarhögskole-filial

Intagning:	lk
Lågstadielärlinje.....	96
Mellanstadielärlinje.....	96

Institutioner för ämnesmetodik

<i>Svenska samt röst och talvård</i>	m²
1 lärosal.....	60
1 ».....	30
1 rum för individuell röst- och talvård... ..	10
1 depårum.....	15
1 lektorsrum.....	15
3 » » à 8 m ²	24

Summa 154

<i>Matematik</i>	m²
1 lärosal.....	60

<i>Engelska</i>	m²
2 lärosalar à 30 m ²	60
1 övningslaboratorium.....	50
1 lektorsrum.....	15
2 » » à 8 m ²	16
Summa	141

<i>Religionskunskap, samhällskunskap, historia, geografi</i>	m²
1 lärosal.....	60
2 lärosalar à 30 m ²	60
1 grupp- och biblioteksrum.....	30
2 depårum à 15 m ²	30
1 kartritningsrum.....	30
1 lektorsrum.....	15
3 » » à 8 m ²	24
Summa	249

<i>Biologi</i>	m²
1 kombinerad läro- och laborationssal... ..	60
1 preparationsrum (för lärarkand.).....	30
1 » » (för lektorer).....	15
1 rum för samlingar.....	80
1 lektorsrum.....	15
1 ».....	8
Summa	208

<i>Fysik</i>	m²
1 kombinerad läro- och laborationssal	60
1 preparationsrum (för lärarkand.).....	15
1 rum för samlingar (för lektorer).....	60
Summa	135

<i>Kemi</i>	m²
1 kombinerad läro- och laborationssal... ..	60
1 preparationsrum.....	15
1 vågrum samt stink- och syrarum	20
1 fotolaboratorium.....	15
1 materialrum.....	15
1 lektorsrum.....	15

Summa 140

Bild och formarbete

<i>Handskrivning</i>	m ²
1 teckningssal	60
1 rum för trä- och metallarbete	60
1 » » keramikarbete	30
1 lektorsrum	15
3 » » à 8 m ²	24
Summa	189

Musik, körsång, instrumentalmusik

	m ²
1 musikal	90
1 lärosal	60
1 materialrum	30
3 uppspelningsrum à 8 m ²	24
20 övningsrum à 5 m ²	100
Summa	304

Gymnastik

	m ²
1 gymnastikhall (delbar genom skjutvägg)	650
2 omklädningsrum à 20 m ²	40
2 duschrum à 15 m ²	30
2 torkrum à 15 m ²	30
1 redskapsrum för utomhusidrott	15
1 lektorsrum	15
3 » » à 8 m ²	24
Summa	804

Pedagogik

	m ²
1 föreläsningssal, 150 platser	100
1 lärosal	60
1 lärosal	30
2 testrum à 6 m ²	12
1 materialrum	30
1 arkiv	15
1 lektorsrum	15
3 » » à 8 m ²	24
1 assistentrum	8
Summa	294

Institutioner för klasslärometodik

<i>Lågstadielärlinje</i> ¹	m ²
1 lärosal	60
1 »	30
1 grupp- och biblioteksrum	30
1 materielrum	15
1 lektorsrum	15
6 » » à 8 m ²	48
Summa	198

¹ Här inräknas lokalbehov för ämnesfördjupning i hembygds-kunskap.

Mellanstadieärlinje

	m ²
1 lärosal	30
1 grupp- och biblioteksrum	30
1 materielrum	15
1 lektorsrum	15
5 lektorsrum à 8 m ²	40
Summa	130

Institution för tekniska hjälpmedel

	m ²
1 lärosal	30
1 dupliceringsrum	15
1 materielrum	30
1 studio för bandinspelning	15
1 rum för föreståndare	15
Summa	105

Bibliotek

	m ²
1 utlåningsavdelning	50
1 läsesal (80 platser)	160
4 studierum à 8 m ²	32
1 rum för tidskrifter	30
1 » » bibliotekarie	20
1 » » biblioteksbiträde	15
1 bokmagasin	60
Summa	367

Administrationslokaler

	m ²
1 rum för rektor	30
1 » » biträdande utbildningsledare	15
1 » » kanslist	10
rum för övrig kanslipersonal (5 personer)	40
1 vaktmästarexpedition	30
1 dupliceringsrum m. m.	15
1 arkiv (för rektor)	15
1 » (för kassaavdelning)	10
1 läkaravdelning	36
Summa	201

Läraravdelning

	m ²
2 lärarrum à 45 m ²	90
2 rum à 8 m ² (reservarbetsrum, vilorum)	16
1 pentry	10
Summa	116

Lokaler för studentkår

	m ²
1 expedition	15
1 klubbrum	80
2 arbetsrum à 8 m ²	16
2 dupliceringsrum	15
1 pentry	10
Summa	136

Sammanställning av lokalbehov

	m ²
Institution för pedagogik	294
Institutioner för ämnesmetodik:	
Svenska samt röst- och talvård	154
Matematik	60
Engelska	141
Religionskunskap, samhällskunskap, ...	
historia, geografi	249
Biologi	208
Fysik	135
Kemi	140
Bild- och formarbete	189
Musik	304

Gymnastik.....	804
Institutioner för klasslärařmetodik:	
Metodik p� l�gstadiel�rarelinje.....	198
Metodik p� mellanstadiel�rarelinje	130
Institution f�r tekniska hj�lpmedel.....	105
Bibliotek.....	367
Administrationslokaler.....	201
L�rareavdelning.....	116
Lokaler f�r studentk�r.....	136
Summa 3	931

Tablå V: 4. Lokalbehov vid filial

Intagning:	lk
L�gstadiel�rarelinje	48
Mellanstadiel�rarelinje	48
Sammanst�llning av lokalbehov	m²
Institution f�r pedagogik.....	171

Institutioner f�r �mnesmetodik:	
Svenska samt r�st- och talv�rd	116
Matematik.....	60
Engelska.....	96
Religionskunskap, samh�llskunskap, hi-	
storia, geografi.....	136
Biologi och Kemi.....	195
Fysik.....	135
Bild- och formarbete.....	121
Musik.....	171
Gymnastik.....	475
Institutioner f�r klassl�raremetodik:	
Metodik p� l�gstadiel�rarelinje	}..... 235
Metodik p� mellanstadiel�rarelinje	
Institution f�r tekniska hj�lpmedel.....	105
Bibliotek.....	249
Administrationslokaler.....	89
L�rareavdelning.....	86
Lokaler f�r studentk�r.....	116
Summa 2	556

VI. Kostnader för ämnesutbildning vid universitet

Lärarutbildningssakkunniga har i första delen av sitt huvudbetänkande (kapitel 18) behandlat vissa frågor, som sammanhänger med tillämpningen vid universiteten av studieplanerna för lärarutbildningen. De sakkunniga har därvid föreslagit, att undervisningen i fråga om organisation och omfattning m. m. skall anknyta till den nuvarande universitetsautomatiken. Dimensioneringen av lärarkrafter för en reformerad lärarutbildning bör sålunda regleras genom särskilda organisationsplaner. Mot varje studieplan skall svara en organisationsplan. Liksom nu är fallet bör organisationsplanerna ha karaktären av ramar och ange omfattningen av de resurser, som skall stå till buds för undervisningen, men inte reglera innehållet i den utbildning som skall meddelas. Undervisningen kan sålunda fortlöpande anpassas till innehåll och organisation efter ändringarna i lärostoffet. Vidare kan en smidig anpassning ske till skiftande lokala förhållanden, t. ex. vad beträffar tillgången på lärare av olika beskaffenhet.

De sakkunniga förutsätter, att den nu pågående översynen av universitetsautomatiken kommer att leda till en långtgående decentralisering till de lokala universitetsmyndigheterna av beslutanderätten ifråga om tilldelningen av lärarkrafter och andra tillämpningsfrågor. Härigenom torde en avsevärd administrativ förenkling kunna vinnas. De sakkunniga finner det emellertid angeläget framhålla, att mer betydande avvikelser från organisationsplanerna alltjämt bör beslutas av central myndighet såsom en garanti för att utbildningen vid de olika universiteten blir likvärdig. Beslut i dylika frågor bör fattas av universitetskanslersämbetet och skolöverstyrelsen gemensamt. Själva tillämpningen av universitetsautomatiken torde för lärarutbildningens del bli lättare vid ett genomförande av det system med fasta studiegångar, som de sakkunniga föreslår. Härigenom bör också de problem kunna reduceras, som är förknippade med såväl förutberäkningen av antalet studerande i olika examensämnen som vissa andra prognosfrågor.

De sakkunniga presenterar här preliminära förslag till organisationsplaner för utbildningen av högstadiets och det gymnasiala stadiets lärare. De har utarbetats för att illustrera uppläggningsen och den ungefärliga omfattningen av undervisningen enligt de nya studieplanerna.

Någon uniformering av organisationsplanerna har inte skett och inte heller eftersträfvats. Sålunda skiftar förutsättningarna och villkoren för den

undervisande verksamheten från ämne till ämne, vartill kommer att dessa planer i varierande utsträckning får utformas med hänsyn till annan inom berörda ämnen bedriven utbildning, vars uppläggning faller utanför de sakkunnigas utredning och förslag.

Det är av åtminstone två skäl uppenbart, att en jämförelse mellan de nu gällande kostnaderna och kostnaderna enligt de sakkunnigas förslag inte kan bli meningsfull. För det första avser kostnadsramarna för nuläget de *formellt* gällande ramarna och inte de *reella* kostnaderna, som ligger avsevärt högre. Enligt studietidsstatistiken närmar sig genomsnittstiden för nuvarande tvåbetygsstudier i många ämnen tre terminer, vartill kommer att avbrottsfrekvensen synes vara hög. Det andra skälet är, att grundskolan, fackskolan och det nya gymnasiet med nödvändighet kräver nya studieplaner i lärarutbildningen och att en jämförelse med nuvarande studie- och organisationsplaner, vilka är inaktuella, därför strängt taget saknar intresse.

1. Jämförelse med nuvarande utbildningsorganisation

Såvitt gäller högstadielärarutbildningen avser jämförelserna de nuvarande standardkurserna för två betygsenheter i filosofisk ämbetsexamen, detta då skol- och universitetsämne är identiska. I de fall då ett skolämne för närvarande i stort sett svarar mot två universitetsämnen, d. v. s. skolämnena biologi, svenska och samhällskunskap, har alternativa jämförelser anställts. I första hand (*alternativ a*) har de av de sakkunniga redovisade planerna jämförts med den minimiutbildning om sammanlagt tre betygsenheter och därmed formellt tre studietermener, som nu kräves för att den mot nämnda skolämnena svarande kombinationen av två universitetsämnen skall kunna ingå som huvudämne i filosofisk ämbetsexamen. I andra hand (*alternativ b*) har en jämförelse gjorts med utgångspunkt enbart i den av de sakkunniga föreslagna utbildningstiden — två studietermener — för blivande högstadielärare i dessa skolämnena. Som jämförelseobjekt har enligt alternativ a valts ettbetygskursen i vart och ett av de i varje särskilt fall berörda två universitetsämnena plus halv tvåbetygskurs i dessa ämnen eller också — därest nuvarande tvåbetygsutbildning icke är trappstegsformad — har de värden angivits som svarar mot trefjärdedels tvåbetygskurs i berörda ämnen. På motsvarande sätt har enligt alternativ b räknats med antingen kurserna för en betygsenhet eller halva tvåbetygskurser. Vid jämförelserna har i förekommande fall även beaktats de s. k. § 16-kurserna.

Beträffande utbildningen för gymnasiestadiets lärare ställer det sig genomgående svårare att erhålla mera adekvata jämförelser med nuvarande utbildning. En rad olika kategorier av ämnen kan urskiljas. För de dubbelämnena som omfattar två terminer (t. ex. svenska och biologi) användes samma tillvägagångssätt som enligt alternativ b för motsvarande ämnen inom högstadielärarutbildningen. Tillkommer ytterligare terminer utöver

de två, får jämförelserna utgå från det nuvarande trebetygsstadiet (t. ex. svenska). För ämnet samhällskunskap begagnas delvis samma modell. Med ledning av nu gällande organisationsplaner för berörda betygsnivåer i vederbörande ämnen — statskunskap, nationalekonomi och geografi, kulturgeografi respektive naturgeografi — beräknas sålunda lärarkrafter utgå i proportion till den andel av ett studieår respektive en studietermi, som anvisats respektive ämne i det av de sakkunniga framlagda förslaget till studieplan. I fråga om ämnet geovetenskap grundas jämförelserna på nuvarande plan för den naturgeografiska ämnesdelen för två betygsenheter i examensämnet geografi, varvid denna upp- eller nedräknas alltefter den geovetenskapliga utbildningens längd i förhållande till vad som gäller för kurserna i naturgeografi. För den grupp av ämnen, där skol- och universitetsämne sammanfaller och normalstudiekursen omfattar två terminer, baseras jämförelsen — i den mån vederbörande ämne är företrätt i högstadieläro-utbildningen — på nuvarande standardkurser för tre betygsenheter. Därvid räknas dessa kurser till sitt dubbla värde, d. v. s. de tänkes beivrade under två terminer. Eljest sker jämförelsen med nuvarande standardkurser för två betygsenheter (spanska, ryska) respektive tre betygsenheter (ämnet psykologi, som erhållit tre terminer för normalstudiekursen).

De siffror, som angivits för jämförelseämnena inom den nuvarande utbildningsorganisationen är genomsnittsvärden framräknade ur organisations- respektive petitaplanerna för samtliga universitet med undantag av Umeå. Om för ett och samma ämne vid något lärosäte saknats organisationsplan medan dylik plan för ämnet blivit fastställd vid annat universitet, beaktas enbart det eller de ämnen, som har organisationsplan.

I följande förteckning anges de ämnen som jämförelserna omfattar och som betecknas såsom nuläge i de efterföljande tablåer, vilka utvisar resultatet av de jämförande granskningarna.

I nedanstående förteckning saknas de klassiska språken och filosofi samt kristendoms- respektive religionskunskap. Beträffande de sistnämnda ämnena har det icke visat sig föreligga några möjligheter till någorlunda rättvisande kostnadsjämförelser med nuvarande utbildning. I fråga om de övriga här nämnda ämnena kan konstateras, att det rör sig om kvantitativt sett mindre sådana, vartill kommer att de — så när som på grekiska — i varje fall tills vidare synes kunna behålla sin nuvarande uppläggning av undervisningen.

Skolämnena enligt de sakkunniga

*Högstadieläro-utbildningen
(direktutbildningen)*

Matematik
Fysik
Kemi
Geografi

Jämförelseämnena (motsvarande) inom nuvarande organisation

Matematik, 2 betyg
Fysik, 2 betyg + § 16-kurs i astronomi
Kemi, 2 betyg + § 16-kurs i mineralogi
Geografi, 2 betyg

Biologi

Alternativ a: $\frac{3}{4}$ tvåbetygskurs i vardera zoologi och botanik, samt § 16-kurser i genetik och hygien.

Alternativ b: $\frac{1}{2}$ tvåbetygskurs i vardera zoologi och botanik samt $\frac{1}{2}$ § 16-kurs i vardera genetik och hygien.

Svenska

Alternativ a: $\frac{3}{4}$ tvåbetygskurs i vardera litteraturhistoria och nordiska språk.

Alternativ b: $\frac{1}{2}$ tvåbetygskurs i vardera litteraturhistoria och nordiska språk.

Historia

Historia, 2 betyg

Samhällskunskap

Alternativ a: ettbetygskurs + $\frac{1}{2}$ tvåbetygskurs i vardera statskunskap och nationalekonomi.

Alternativ b: ettbetygskurs i vardera statskunskap och nationalekonomi.

Engelska

Engelska, 2 betyg

Franska

Franska, 2 betyg

Tyska

Tyska, 2 betyg

Gymnasiestadiets lärarutbildning
(normalstudiekurserna)

Matematik

Matematik, 2×3 betyg¹

Fysik

Fysik, 2×3 betyg¹

Kemi

Kemi, 2×3 betyg¹

Biologi

Som biologi enligt alternativ b ovan

Geovetenskap

Tvåbetygskurs i naturgeografi (fil. mag.-kurs)

Svenska

Som svenska enligt alternativ b ovan

Historia

Historia, 2×3 betyg¹

Samhällskunskap

Delar respektive hela kurser för 2 och 3 betyg i statskunskap, nationalekonomi och kulturgeografi, samt delar av naturgeografi.

Psykologi

Psykologi, 1 och 2 samt 3 betyg

Engelska

Engelska, 2×3 betyg¹

Ryska

Franska, 2×3 betyg¹

Spanska

Ryska, 2 betyg

Tyska

Spanska, 2 betyg

Tyska, 2×3 betyg¹

¹ I här avsedda ämnen skulle normalstudiekursen för gymnasistadiets lärarutbildning närmast motsvara betygsggraden Utmärkt eller 4 betygsenheter, då högstadielärarutbildningen i dessa ämnen ansetts motsvara två betygsenheter. När 4 betygsenheter enbart förekommer i ett mindre antal ämnen och undervisningen därvid regelmässigt är gemensam med den för 3 betygsenheter, har trebetygsundervisningen räknats till sitt dubbla värde, d. v. s. förutsatts bestå under 2 terminer.

2. Kostnadsberäkningar

För beräkning av kostnaden per studerande har alltefter ämne respektive utbildningsnivå tillämpats tre olika beräkningsmodeller, här betecknade som typ A, B och C. Samtliga modeller bygger på schablonvärden. Typerna A och B är identiska med de kostnadsberäkningar, som legat till grund för fastställandet av de organisations- respektive petitanplaner, med vilka de inom lärarutbildningssakkunniga utarbetade preliminära förslagen till organisationsplaner jämföres. Kostnadsberäkningarna enligt typ A avser ämnen tillhörande de språkvetenskapliga, historisk-filosofiska, samhällsvetenskapliga (exklusive psykologi) och matematiska ämnesgrupperna, medan typ B

omfattar de laborativa naturvetenskapliga ämnena samt ämnet psykologi. För såväl typ A som B gäller, att de enbart avser lågstadieundervisningen, d. v. s. en och två betygsenheter. Från delvis olika utgångspunkter bygger båda typerna på 1955 års löneläge och kostnaden per studerande framräknas på basis av ett antaget antal av 200 studerande. Det är med huvudsaklig utgångspunkt i de nu redovisade beräkningsnormerna som de kostnadsramar per tvåbetygsstuderande framräknats, vilka i proposition 1958: 104 uppställts som riktpunkter vid fastställandet av organisationsplaner (propositionen sid. 128 f.). Kostnadsramarna angavs för de laborativa ämnena till 3 000 à 3 500 kronor mot 1 000 à 1 100 kronor för övriga ämnen. Härvid förutsattes att kostnaden per ettbetygsstuderande ungefärligen motsvarade halva kostnaden per studerande för två betygsenheter.

Systemet med organisations- och petitaplaner har kommit att omfatta även det akademiska högstadiet, tre betygsenheter och högre samt licentiatexamen. För denna utbildningsnivå har emellertid inte angivits några kostnadsramar utan enbart vissa riktpunkter beträffande professorsundervisningens omfattning (propositionen sid. 128). I samband med fastställandet av organisationsplaner eller vid beslut om petitaplaner synes icke någon särskild metodik ha utvecklats för jämförande kostnadsberäkningar av där upptagen undervisning. Inte heller de timarvoden, som nu gäller för de skilda typerna av undervisning inom de filosofiska fakulteterna, kan sägas ge en rättvisande bild av de ungefärliga, faktiska kostnaderna för ifrågavarande typ som helhet betraktat. Dels mot bakgrund härav, dels med hänsyn till önskvärdheten att kunna erhålla vissa grunder för en kostnadsbedömning i dagens läge med utgångspunkt i de beräkningar, som utförts enligt typerna A och B, har beräkningsmodellen C utarbetats. Denna modell, som alltså tillämpas vid jämförelser, vilka ur tidsmässig synvinkel motsvarar trebetygsstadiet och högre i den nuvarande utbildningsorganisationen, bygger på antaganden och beräkningar rörande de faktiska kostnaderna i dagens läge för skilda slag av undervisningstimmar. Kostnadsberäkningarna enligt typ C utgår från ett antaget antal av 50 studerande. Denna siffra har valts med hänsyn till dels att ett elevantal av högst denna storlek som regel synes ha tjänat som utgångspunkt vid uppgörandet av gällande organisationsplaner (motsvarande), dels att nämnda studerandeantal — på grund av vad som uttalats i proposition 1958: 104 angående professorsundervisningens omfattning på det s. k. högstadiet — kommit att ligga till grund för dimensioneringen av ifrågavarande undervisning på detta stadium vid bl. a. fastställandet av organisationsplaner.

I det följande anges de ungefärliga kostnader per enskild undervisningstimme som gäller för de olika typerna av kostnadsberäkning, varvid för jämförelsens skull även redovisats nu gällande timarvoden. För närmare uppgifter beträffande kostnadsberäkningarna hänvisas läsaren till särskild bilaga.

Undervisningskategori	Typ av kostnadsberäkning			Nuvarande timarvode
	A	B	C	
<i>Professorsundervisning</i>	300	286	382	135—115
<i>Lektorsundervisning</i> meddelad av				
a. universitetslektor	80	60	105	85—70
b. speciallärare	80	60	77	85—70
<i>Övrig undervisning</i> meddelad av				
a. utländsk lektor	60	—	87	60
b. assistent/amanuens	60	26	53	50
c. speciallärare	60	40	50	50

Tablå VI:1. Jämförelser avseende antalet timmar och kostnad per studerande, antalet erforderliga undervisningstimmar jämte dessas relativa fördelning på olika lärarkategorier samt genomsnittlig gruppstorlek

Ämne	Antal tim./stud.	Kostnads- typ	Kost- nad/ stud.	Totala antalet under- visnings- timmar	Procentuell fördelning av under- visningstimmar på lärarkate- gorier				Genom- snittlig grupp- storlek
					Profes- sorsun- dervis- ning	Lektors- under- visning	Övrig under- visning		
							ut- ländsk lektor	assistent, ama- nuens, special- lärare	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>A. Högstadieläro- utbildning</i>									
Matematik									
De sakkunniga ...	510	A	1 224	3 570	—	42,9	—	57,1	28,6
Nuläge.....	494	A	851	2 478	0,8	33,2	—	66,0	39,9
Fysik									
De sakkunniga ...	733	B	2 799	14 620	0,3	29,3	—	70,4	10,1
Nuläge.....	793	B	2 698	14 898	0,3	23,3	—	76,4	10,6
Kemi ⁶									
De sakkunniga ...	1 160	B	2 886	18 831	—	12,8	—	87,2	12,3
Nuläge.....	1 266	B	4 054	25 687	0,2	14,1	—	85,7	9,8
Biologi									
De sakkunniga ...	1 404	B	4 483	24 036	0,4	29,3	—	70,3	11,7
Nuläge: alt. a.	1 739	B	5 067	27 428	1,1	22,6	—	76,3	12,7
alt. b.	1 150	B	3 358	18 184	1,1	22,5	—	76,4	12,6
Geografi									
De sakkunniga ¹ ...	634	A+B	2 529	7 710	3,3	60,1	—	36,6	16,4
Nuläge ¹	868	A+B	2 270	7 203	5,8	37,7	—	56,5	24,1
Svenska									
De sakkunniga ...	322	A	1 815	4 423	3,2	72,2	13,9	10,7	14,6
Nuläge: alt. a.	381	A	1 740	3 159	16,7	51,2	12,7	19,4	24,1
alt. b.	254	A	1 160	2 106	16,7	51,2	12,7	19,4	24,1
Historia									
De sakkunniga ...	282	A	1 677	2 790	18,3	81,7	—	—	20,2
Nuläge.....	155	A	1 142	1 509	33,4	55,7	—	10,9	20,5

Tablå VI: 1 (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Samhällskunskap									
De sakkunniga ...	446	A	1 818	4 740	—	83,1	—	16,9	18,8
Nuläge: alt. a.	459	A	1 608	3 433	7,7	74,1	—	18,2	26,7
alt. b.	332	A	931	2 274	2,0	82,3	—	15,7	29,2
Engelska									
De sakkunniga ...	344	A	1 741	4 233	3,8	65,8	30,4	—	16,2
Nuläge.	346	A	1 136	3 107	2,3	37,8	41,9	18,0	22,3
Franska									
De sakkunniga ...	393	A	2 018	5 043	3,2	62,1	34,7	—	15,6
Nuläge.	390	A	1 128	2 941	3,2	45,2	44,5	7,1	26,5
Tyska									
De sakkunniga ...	393	A	2 018	5 043	3,2	62,1	34,7	—	15,6
Nuläge.	309	A	1 075	2 955	2,0	39,4	36,7	21,9	20,9
Religionskunskap									
De sakkunniga ...	425	A	1 614	3 155	10,1	89,9	—	—	26,9
<i>B. Utbildning för gymnasiestadiets lärare</i>									
Matematik									
De sakkunniga ...	510	C	1 863	1 190	—	48,6	—	51,4	21,4
Nuläge.	188	C	1 787	244	94,3	5,7	—	—	38,5
Fysik ²									
De sakkunniga ...	354	C	7 100	1 756	45,3	—	—	54,7	10,1
Nuläge.	(300) 400	C	5 600	4 390	3,2	1,2	—	95,6	4,6
Kemi ²									
De sakkunniga ...	920	C	57 845	5 712	2,7	13,3	—	84,0	8,1
Nuläge.	1 120	C	11 391	10 394	0,4	0,7	—	98,9	5,4
Biologi									
De sakkunniga ...	1 290	B	4 077	21 892	0,4	28,9	—	70,7	11,8
Nuläge.	1 150	B	3 358	18 184	1,1	22,5	—	76,4	12,6
Geovetenskap									
De sakkunniga a ⁶ .	574	B	2 093	7 453	2,8	64,3	—	32,9	15,4
b. .	205	B	615	2 423	0,7	64,3	—	35,0	16,9
Nuläge a. .	739	B	1 761	6 567	6,0	34,8	—	59,2	22,5
b. .	269	B	629	2 345	6,0	34,8	—	59,2	22,5
Svenska									
Termin 1 och 2 ³									
De sakkunniga ...	210	A	1 916	3 011	22,1	70,9	7,0	—	13,9
Nuläge.	254	A	1 160	2 106	16,7	51,2	12,7	19,4	24,1
Termin 3 ³									
De sakkunniga ...	82	C	1 199	366	21,6	72,9	5,5	—	11,2
Nuläge.	70	C	696	180	37,8	6,7	37,2	18,3	19,4
Historia									
De sakkunniga ...	304	C	2 516	688	30,2	69,8	—	—	22,1
Nuläge.	108	C	1 237	285	48,1	11,2	—	40,7	18,9
Samhällskunskap									
Termin 1 och 2 ⁴									
De sakkunniga ...	612	A+B	2 801	6 068	10,2	51,3	—	38,5	20,1
Nuläge.	651	A+B	2 094	5 182	8,0	43,2	—	48,8	25,1
Termin 3 ⁴									
De sakkunniga ...	95	C	1 554	433	34,4	24,9	—	40,7	11,0
Nuläge.	78	C	1 020	255	41,2	22,0	—	36,8	15,3

Tablå VI: 1 (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Engelska									
De sakkunniga ...	215	C	3 012	874	25,2	61,5	13,3	—	12,3
Nuläge.....	194	C	1 848	701	14,0	36,0	41,6	8,4	13,8
Franska									
De sakkunniga ...	215	C	2 595	918	14,4	66,3	19,3	—	11,7
Nuläge.....	238	C	2 301	766	20,1	42,2	26,9	10,8	15,5
Tyska									
De sakkunniga ...	248	C	3 391	1 169	16,4	53,4	30,2	—	10,6
Nuläge.....	244	C	2 365	808	19,8	20,4	51,7	8,1	15,1
Ryska									
De sakkunniga ...	393	A	2 018	5 043	3,2	62,1	34,7	—	15,6
Nuläge.....	303	A	1 095	2 982	3,8	28,6	46,0	21,6	20,3
Spanska									
De sakkunniga ...	193	A	1 201	3 202	3,8	30,3	65,9	—	12,1
Nuläge.....	372	A	1 102	2 836	3,2	50,0	43,4	3,4	26,2
Psykologi									
Termin 1 och 2									
De sakkunniga ...	490	B	1 966	10 430	0,1	35,3	—	64,6	9,4
Nuläge.....	508	B	1 915	10 483	0,8	20,4	—	78,8	9,7
Termin 3									
De sakkunniga ...	112	C	1 231	508	11,0	61,4	—	27,6	11,0
Nuläge.....	127	C	1 317	717	9,1	17,3	—	73,6	8,9
Religionskunskap									
Tvåårig utbildning									
De sakkunniga ...	636	A	3 300	4 205	15,1	84,9	—	—	30,2

¹ Naturgeografi kostnadsberäknad enligt B och kulturgeografi enligt A.

	Naturgeografi		Kulturgeografi	
	Timmar/ studerande	Kostnad/ studerande	Timmar/ studerande	Kostnad/ studerande
De sakkunniga	382	1 256	252	1 273
Nuläge	528	1 258	340	1 022

² Kostnaden för nuvarande trebetygskurser är för fysikens del beräknad med utgångspunkt från innevarande läsårs lärartilldelning för Uppsala, Lund och Stockholm. Grova uppskattningar har härvid fått göras och de erhållna värdena bygger bl. a. på förutsättningen att tilldelningen av assistenttimmar räknas upp i proportion till ökningen av antalet studerande, vilket däremot inte förutsatts beträffande professors- och lektorsundervisning.

För kemins del bygger siffrorna för nuläget på gällande petita-planer för dels organisk, oorganisk och fysikalisk kemi i Stockholm, dels de två sistnämnda ämnena jämte ämnet analytisk kemi i Lund. Det är sålunda blott i dessa ämnesdelar, som petita-planerna ger klart besked om undervisningens uppläggning.

Beräkningarna i de nämnda kemi-ämnena har gjorts under samma förutsättningar som ovan angivits beträffande ämnet fysik.

³ Genomsnittsvärden för alternativ 1 och 2 inriktade på litteraturhistoria respektive nordiska språk.

⁴ Termin 1 och 2 inkluderar här all undervisning fram till fördjupningskursen, d. v. s. 45 veckor. Kostnader och antal timmar per studerande fördelar sig enligt följande:

	De sakkunniga		Nuläge	
	Tim./stud.	Kostn./stud.	Tim./stud.	Kostn./stud.
Naturgeografi.....	84	248	158	377
Kulturgeografi.....	348	1 337	391	1 175
Nationalekonomi.....	100	544	58	255
Statskunskap.....	80	672	44	287

Siffrorna för nuläget utgör medelvärden för nuvarande tvåbetygskurser i respektive ämnen. För ämnet statskunskap har utelämnats Uppsala universitet, enär undervisningen här icke är trappstegsformad, varför med övriga lärosäten jämförbara siffror icke kunnat erhållas. Den av de sakkunniga framlagda studieplanen i samhällskunskap med dess fördelning av utbildningstiden på de enskilda ämnena har beräknats motsvara nuvarande tvåbetygskurser i fil.mag.-examen enligt följande: naturgeografi 30 %, statskunskap resp. nationalekonomi 40 % samt kulturgeografi 115 %.

För termin 3 gäller att de redovisade siffrorna utgör medelvärden för de tre alternativa kurserna i kulturgeografi, nationalekonomi och statskunskap. Kostnad och antal timmar per studerande per alternativ blir följande:

	De sakkunniga		Nuläge	
	Tim./stud.	Kostn./stud.	Tim./stud.	Kostn./stud.
Kulturgeografi.....	81	1 251	84	1 284
Nationalekonomi.....	80	1 029	92	945
Statskunskap.....	123	2 383	58	831

⁵ Den av de sakkunniga presenterade organisationsplanen utgår från den nya kemiinstitution, som är under uppförande i Lund, det s. k. kemacentrum. Undervisningsgruppens storlek vid laborationsundervisningen är här tänkt som 8, medan nu befintliga institutioner — vilket torde gälla samtliga universitet — har sina laboratorielokaler dimensionerade för grupper om 6 elever.

⁶ Bokstaven a) avser kursen för lärare i naturkunskap, vilken omfattar ca 28 veckor. Som jämförelseämne har valts delstudiekursen i naturgeografi för två betygsenheter i examensämnet geografi. Värdena för naturgeografi, som kan sägas omfatta en studieterm (20 veckor) har räknats upp i proportion till kursen i geovetenskap eller med 40 %.

Bokstaven b) åsyftar kursen för lärare i biologi, vilken omfattar 10 veckor eller en halv studieterm. Värdena för naturgeografien såsom jämförelseämne har följaktligen reducerats med 50 % i förhållande till nuvarande tvåbetygskurs.

BILAGA

Redogörelse för tillämpade normer m. m. vid beräkningen av kostnaden per studerande i samband med de jämförelser som anställts mellan nu gällande organisationsplaner (motsvarande) och de av de sakkunniga redovisade preliminära förslagen till dylika planer

1. Kostnadsberäkning typ A.

Antaget antal studerande: 200

Kostnad per undervisningstimme:

Professorsundervisning	300 kronor
Lektorsundervisning (universitetslektor, speciallärare)	80 »
Övrig undervisning (utländsk lektor, assistent/amanuens, speciallärare)	60 »

2. Kostnadsberäkning typ B.

Antaget antal studerande: 200

Kostnaden per studerande beräknas med utgångspunkt i 1955 års löner. Lönebeloppen för de lärarkategorier, som beaktas vid beräkningarna, framgår av följande tablå.

Professor	33 180 kronor
Universitetslektor	24 180 »
Assistent	13 074 »
1:e amanuens	6 558 »
2:e amanuens	4 380 »
3:e amanuens	2 160 »

Kostnaderna för de enskilda slagen av undervisning framräknas på följande sätt.

a) *professorsundervisning*: antalet erforderliga timmar omvandlas till hela professorstjänster respektive del av dylik tjänst, varvid en tjänst motsvaras av 116 undervisningstimmar.

b) *lektorsundervisning*: antalet erforderliga timmar omvandlas i första hand till hela tjänster som universitetslektor, varvid en tjänst motsvaras av 396 undervisningstimmar. Överskjutande timmar liksom lektorsundervisning meddelad av s. k. speciallärare kostnadsberäknas efter 60 kronor per timme.

c) *övrig undervisning*: antalet erforderliga timmar omvandlas i första hand till tjänster som assistent eller amanuens. Överskjutande timmar liksom övrig undervisning meddelad av s. k. speciallärare kostnadsberäknas efter 40 kronor per timme.

3. Kostnadsberäkning typ C.

Kostnadsberäkningarna enligt typ C är ett försök att ungefärligen ange kostnaderna i dagens läge för skilda slag av undervisning. De belopp, som härmed erhållits, måste betecknas såsom i hög grad ungefärliga. De bakomliggande beräkningarna, som redovisas i det följande, har utgått från på personalförteckningarna uppförda lärartjänster samt kanslersämbetets s. k. grundtilldelning av lärarkrafter för budgetåret 1964/65 vid de filosofiska fakulteterna vid universiteten i Uppsala, Lund, Göteborg och Stockholm.

För beräkningarnas utförande har — såsom kommer att redovisas — en rad uppskattningar och antaganden fått göras. I flera fall har dessa kunnat ske utifrån uppgifter om de faktiska förhållandena vid Lunds universitet för läsåren 1963/64 respektive 1964/65.

Såsom ovan angivits har beräkningarna utgått från kanslersämbetets s. k. grundtilldelning av lärarkrafter. Stora förändringar kan dock regelmässigt sägas ske i förhållande härtill vid dispositionen av de tilldelade lärarresurserna. I vissa fall har bl. a. måst beaktas, att docentkompetenta universitetslektörer fullgör professorsundervisning. I övrigt har genomgående förutsatts att inträffade förändringar (omvandlingar och utbyten av lärartimmar m. m.) kostnadsmissigt sett utjämnar varandra.

Genomgående gäller att lönekostnaderna beräknats på 1965 års löneläge, dyrtor 4 och med en löneklass. Uppgifter rörande antalet lärartjänster m. m. samt universitetskanslersämbetets grundtilldelning av lärarkrafter har hämtats från en inom ecklesiastikdepartementet år 1964 utarbetad sammanställning, benämnd »Högre utbildning och forskning i Sverige. Statistiska data m. m.».

Professorsundervisning

Kostnaden 382 kronor per timme har framräknats enligt följande:

Tablå VI:2

Lärarkategori	Antal ¹	Undervisningsskyldighet, antal timmar	Årslön	Undervisningskostnad per timme ²	Genomsnittligt antal fullgjorda undervisningstimmar efter nedsättning i undervisningsskyldigheten (mot-svarande) ³
1	2	3	4	5	6
Professor.....	222	116	59 460	513	100
Laborator (motsvarande).....	32	116	53 928	465	100
Docent.....	211	75	38 868	518	50
Universitetslektor ⁴ ...	—	396	47 424	⁵ 240	—

¹ Avser filosofisk fakultet vid universiteten i Uppsala, Lund, Göteborg och Stockholm.

² Årslönen dividerad med undervisningsskyldigheten.

³ Utgår från beräkningar vid Lunds universitet för läsåret 1964/65 såvitt gäller professorer, laboratorer. Beträffande docenter har siffran skattats.

⁴ Avser docentkompetent universitetslektor.

⁵ 1 professorstimme = 2 lektorstimmar.

Tablå VI:3

Professorsundervisningens fördelning 1964/65		Kostnad/timme (jfr. tablå VI: 2 kol. 5)	Total kostnad
Lärartyp	Antal timmar (tablå VI: 2, kol. 2 och 6)		
Meddelad av professor.....	22 200	513	11 388 600
» » laborator (mot-svarande).....	3 200	465	1 488 000
» » docent.....	10 550	518	5 464 900
Timarvoderad professorsunder-visning.....	20 000	—	—
a) bestridd av universitets-lektor ¹	6 000	240	1 440 000
b) bestridd av timarvoderad lärare.....	14 000	2115	1 610 000
Summa	55 950		21 391 500

¹ Enligt beräkningar vid Lunds universitet för läsåret 1963/64 fullgjordes ca 30 % av antalet lösa professorstimmar av docentkompetenta universitetslektorer inom ramen för dessas undervisningsskyldighet.

² Nu utgående normalarvode för undervisningstimme.

Kostnad per timme $\frac{21\,391\,500}{55\,950} = 382$ kronor

Lektorsundervisning

a. *Meddelad av universitetslektor.* Kostnad/timme 105 kronor

Vid kostnadsberäkningen har de biträdande lärartjänsterna icke beaktats på annat sätt än att de upptagits som halva universitetslektorat. Detta betingas av att tjänsterna f. n. är relativt få, då de successivt indrages och ersättes av universitetslektorat.

Tablå VI:4

Tjänster + lösa timmar	Årslön	Kostnad per timme ¹	Antal tjänster ²	Totalt antal timmar ³	Total kostnad
Universitetslektorat A 27.....	447 424	120	282	98 700	11 844 000
Universitetslektorat A 25.....	38 868	98	188	65 800	6 448 400
Lösa lektorstimmar ..	—	577	—	37 100	2 856 700
Summa				201 600	21 149 100

¹ Årslönen dividerad med undervisningsskyldigheten, som normalt är 396 timmar.

² Till det totala antalet tjänster enligt personalförteckning och tilldelning har fogats dels antalet biträdande lärartjänster dividerat med 2, dels ett antal tjänster, som svarar mot den av universitetslektorerna meddelade professorsundervisningen enligt tablå 2 ovan (cirka 30 tjänster), vilket ger inalles cirka 470 tjänster. Med utgångspunkt i fördelningen vid Lunds universitet för budgetåret 1963/64 kan cirka 60 % hänföras till lönegrad A 27 (ordinarie lektorer + disputerade extra universitetslektorer) och 40 % till A 25 (icke disputerad extra universitetslektor).

³ För varje universitetslektor kan antalet fullgjorda undervisningstimmar efter nedsättning anges till ca 350. Denna siffra är resultatet av beräkningen för Lunds universitets vidkommande budgetåret 1963/64.

⁴ Beloppet inkluderar avlösningsförstärkning med 4 140 kronor.

⁵ Medeltalet av timarvudet till disputerad lärare, 85 kronor, respektive icke disputerad, 70 kronor.

$$\text{Kostnad/timme: } \frac{21\,149\,100}{201\,600} = 105 \text{ kronor.}$$

b. *Speciallärare. Kostnad/timme 77 kronor* (se not 5, tablå VI: 4)

Övrig undervisning

a. *Meddelad av utländsk lektor. Kostnad/timme 87 kronor*

Lönekostnad per utländsk lektor: arvode enligt A 25, 36 804 kronor. Antalet utländska lektorer 73,5. Undervisningsskyldighet 396 timmar. Utländska lektorstimmar (lösa timmar) 6 794 à 60 kronor per timme.

$$\text{Kostnad/timme: } \frac{73,5 \times 36\,804 + 6\,794 \times 60}{35\,900} = 87 \text{ kronor.}$$

b. *Meddelad av assistent/amanuens. Kostnad/timme 53 kronor*

Assistentlönen enligt lönegrad 19, dyrt 4, 26 628 kronor. Undervisningsskyldighet 500 timmar.

Kostnad/timme: 53 kronor.

c. *Meddelad av speciallärare. Kostnad/timme 50 kronor* (enligt gällande timarvoden)

Utländsk lektor	Antal timmar	Arvode	Övrig kostnad	Total kostnad
73,5	396	36 804	407 400	444 204
6 794	60	407 400	0	407 400
				851 604

VII. Kompletterande beräkningar av examinationsbehovet av klasslärare åren 1971—1980

1. Bakgrund

Enligt sina utredningsdirektiv av den 30 september 1960 har lärarutbildningssakkunniga bl. a. fått i uppdrag att låta verkställa utförliga beräkningar rörande behovet av klasslärare och ämneslärare »för så lång tidsrymd som det överhuvudtaget är möjligt att någorlunda säkert prognostiskt överblicka».

I olika sammanhang har de sakkunniga därefter gjort sådana beräkningar och redovisat resultaten av sitt prognosarbete. Den 15 februari 1962 överlämnades till departementschefen en av de sakkunniga tillsammans med arbetsmarknadsstyrelsen verkställd ämneslärarprognos »Lärare i läroämnena. Behov och tillgång under 1960-talet». Den 12 maj 1962 inlämnades till departementschefen en av de sakkunniga verkställd lärarprognos, »Klasslärarbehovet samt examinationsbehovet av folk- och småskollärare» (Ecklesiastikdepartementet 1962: 1, stencil). De sakkunnigas fortsatta prognosarbete, som omfattat bl. a. ett antal fältundersökningar rörande lärarnas yrkesverksamhetsgrad och behörighetssituationen i skolorna, har sammanfattats i de sakkunnigas betänkande »Skolans försörjning med lärare» (SOU 1964: 44), som inlämnades till departementschefen den 4 september 1964.

I samtliga beräkningar har de sakkunniga hävdad, att beräkningarna fortlöpande måste revideras allt efter nya och förändrade betingelser. Beräkningarna i 1962 års klasslärarprognos grundade sig på statistiska centralbyråns befolkningsprognos av år 1961. De revideringar i denna befolkningsprognos, som statistiska centralbyrån gjorde 1963, föranledde också de sakkunniga att 1964 göra nya beräkningar av klasslärarbehovet i betänkandet »Skolans försörjning med lärare».

2. Nya beräkningar

A. Befolkningsutvecklingen

När de sakkunniga i senare skeden av sin utredning arbetat vidare på en »rullande» prognos, har det främst varit de stigande födelsetalen, som krävt uppmärksamhet. Bekant i prognossammanhang är den betydelse för

lärarförsörjningen, som de stora årskullarna från mitten av 1940-talet haft. Vad som nu inträffat är, att födelsetalet på nytt börjat stiga. År 1964 föddes i vårt land omkring 122 000 barn mot drygt 100 000 under 1950-talet och 1960-talets första år. Detta har föranlett statistiska centralbyrån att i februari 1965 åter revidera sin tidigare befolkningsprognos. Detta har lett till att de sakkunnigas beräkningar i »Skolans försörjning med lärare» av klasslärarbehovet ävenledes måste revideras.

B. Klassernas storlek

Av övriga faktorer, som påverkar lärarbehovet, har bl. a. utvecklingen beträffande klassernas storlek diskuterats. De genom grundskolans införande sänkta klassdelningstalen har lett till ökat lärarbehov. I samma riktning har verkat den samtidigt införda bestämmelsen, att man vid elevernas fördelning på klasser skall utgå från skolenheterna och inte som tidigare ofta från hela rektorsområden. De sakkunniga har i sitt huvudbetänkandes första del (SOU 1965: 29, kapitel 2) något utförligare diskuterat dessa frågor.

I syfte att undersöka, hur den s. k. elevtätheten i klasserna utvecklats har skolöverstyrelsen sammanställt vissa uppgifter om antalet elever per klass under senare år. Dessa uppgifter ingår i skolöverstyrelsens långtidsbudget för åren 1966/67—1969/70 (stencil 1965). Enligt dessa uppgifter skulle antalet elever per klass vara lägre än vad man väntat. I långtidsbudgeten utgår skolöverstyrelsen också från att elevtalen kan komma att ytterligare sjunka under de närmaste åren.

Genom att låg- och mellanstadiets klasser enligt dessa uppgifter skulle ha genomsnittligt färre elever än vad som räknats med i tidigare klasslärarprognoser, skulle det alltså ges anledning att även av detta skäl revidera prognoserna. De sakkunniga har emellertid funnit, att det elevtäthetsbegrepp skolöverstyrelsen framräknat i sin långtidsbudget inte kan jämföras med begreppet klasstorlek, så som detta använts i de sakkunnigas beräkningar. Skälet härtill är att skolöverstyrelsen i sitt material räknat med varje årskurs inom klasser av b- och B-typ som särskild klass. Eftersom exempelvis en b- eller B1-klass vanligen har två årskurser och därmed i skolöverstyrelsens beräkningar tagits som två klasser, blir antalet klasser falskt förhöjt. Om sedan elevtätheten uttryckes i kvoten av antalet elever i normalklasser och antalet klasser, blir av samma skäl de erhållna talen för låga.

De sakkunniga, som i sina egna beräkningar särskilt klasser av A- och B-typ (a- och b-typ), har inte funnit de i skolöverstyrelsens långtidsbudget framräknade talen för elevtäthet utgöra grund för förändringar av de sakkunnigas tidigare beräkningar av utvecklingen beträffande klassernas storlek. Andra faktorer, som skolöverstyrelsen pekat på, kan under en övergångstid påverka elevtätheten. Till dels rör det sig om faktorer, som på

administrativ väg låter sig bemästras, och till dels rör det sig om faktorer, som hänger ihop med den nu snabbt fortlöpande urbaniseringen. Utan mera ingående undersökningar kan betydelsen av dessa faktorer ej bestämmas.

C. Klasslärarbehovet

Följande reviderade tal på klasslärarbehovet under 1970-talet har i allt väsentligt framräknats enligt samma metodik som i de sakkunnigas tidigare beräkningar. Uppgifter om antalet *elever* i årskurserna 1—3, 4—6 och 7—9 har erhållits från statistiska centralbyrån, vilken utarbetat en prognos över antalet elever 1965—1980. Detta antal har satts i relation till klasslärarprognosens uppgifter om barnantal i motsvarande åldersgrupper. De kvoter som härigenom erhållits har multiplicerats med klasslärarprognosens uppgifter om antalet lärare med det undantaget att antalet ämneslärare på grundskolans högstadium hämtas från »Skolans försörjning med lärare» (SOU 1964: 44). Härigenom har behovet av klasslärare beräknats till följande:

Tablå VII:1. Lågstadielärare

År	De sakkunnigas klasslärarprognos 1962	De sakkunnigas nya beräkningar 1965	
		Minimialternativ	Maximialternativ
1970.....	15 357	16 208	16 208
1971.....	15 597	16 903	16 950
1972.....	15 971	17 534	17 841
1973.....	16 327	17 941	18 799
1974.....	16 690	17 902	19 656
1975.....	17 015	17 890	20 588
1976.....	17 330	17 959	21 319
1977.....	17 697	18 178	21 949
1978.....	17 815	18 336	22 195
1979.....	18 031	18 721	22 473
1980.....	18 119	18 703	22 619

Tablå VII:2. Mellanstadielärare

År	De sakkunnigas klasslärarprognos 1962 ¹	De sakkunnigas nya beräkningar 1965	
		Minimialternativ	Maximialternativ
1970.....	21 433	21 854	21 854
1971.....	21 125	21 646	21 646
1972.....	21 149	21 800	21 800
1973.....	21 213	22 090	22 090
1974.....	21 431	22 717	22 717
1975.....	21 735	23 375	23 636
1976.....	22 177	23 845	24 732
1977.....	22 595	24 072	25 829
1978.....	23 008	24 184	26 945
1979.....	23 394	24 343	27 987
1980.....	23 738	24 436	28 728

¹ Högstadiets behov av vidareutbildade enligt SOU 1964: 44

Kommentarer

a) Antalet rektorer har ej lagts till av den anledningen, att antalet rektorer med folkskollärarutbildning är svårt att fixera (ca 1 500).

b) Som framgår har korrigeringen endast tagit fasta på senaste prognosen om antalet födda barn endast med det undantaget att lärarfaktorn för högstadiet ej grundar sig på klasslärarprognosen utan på de nyare beräkningar som gjorts i »Skolans försörjning med lärare» (SOU 1964: 44).

D. Examinationsbehovet

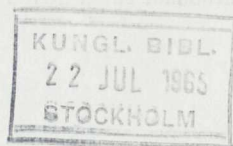
Då 1965 års prognos om barnantalet så *radikalt* skiljer sig från tidigare prognoser 1961 och 1963, har det syntts de sakkunniga berättigat att beräkna examinationsbehovet med en enkel modell. Klasslärarprognosens modell har därför ej helt tillämpats, då den gjordes med en uppdelning av populationerna på kön och åldersgrupper. Här har i stället tillämpats samma modell, som anges i »Skolans försörjning med lärare» (sid. 230). De koefficienter, som ingår i denna beräkningsmodell, återfinnes i samma betänkande på sid. 241—242 och antalet pensionerade i tabell III: 25 sid. 286. Hänsyn till eventuellt föreliggande utbytesbehov, d. v. s. ersättning för icke behöriga lärare, har ej tagits.

Tablå VII:3. Examinationsbehovet 1971—1980

Lågstadielärare	Minimialternativ	Maximialternativ
Utvidgningsbehov.....	2 771	7 123
Ersättningsbehov I.....	2 289	2 551
" II (pensionering).....	1 259	1 259
S:a	6 319	10 933
per år	632	1 093
Medeltal per år ca 900		
Mellanstadielärare	Minimialternativ	Maximialternativ
Utvidgningsbehov.....	2 867	7 727
Ersättningsbehov I.....	4 369	4 545
" II (pensionering).....	2 960	2 960
S:a	10 196	15 232
per år	1 020	1 523
Medeltal per år ca 1 300		

E. Sammanfattning

De i tablå VII: 3 beräknade årsmedeltalen innebär en höjning av examinationen i förhållande till tidigare prognoser med 200 à 300 per lärarkategori. Osäkerheten beträffande födelsetalen gör att mera ingående korrigeringar än de som här gjorts knappast kan anses motiverade. Helt visst bör en uppföljning ske beträffande utvecklingen av sådana faktorer som elevtät-
het, lärarfaktor, fördelning på skolformer etc. En examination enligt tablåns maximialternativ d. v. s. 1 100 lågstadielärare och 1 500 mellanstadielärare, bör enligt de sakkunniga kunna täcka behovet, även om hänsyn tas till andra faktorer än osäkerheten beträffande det framtida barnantalet.

NORDISK UDREDNINGSSERIE (NU) 1965

1. Transportekonomisk forskning i Norden.
3. Enkelte mellomriksveger mellom Norge og Sverige.

STATENS

OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1965

Systematisk förteckning

(Siffrorna inom klammer beteckna utredningarnas nummer i den kronologiska förteckningen)

Justitiedepartementet

Sammanställning av remissyttranden över författningsutredningens förslag till ny författning. Del 1. Allmänna uttalanden samt 1 och 2 kap. i förslaget till regeringsform. [2] Del 2. Kap. 3, 4 och 5 i förslaget till regeringsform. [3] Del 4. Kap. 7, 8, 9 och 10 i förslaget till regeringsform samt övergångsbestämmelserna. [34] Del 5. Förslaget till riksdagsordning. [37]
Rättegångshjälp. [13]
Godtrosförvärf av lösöre. [14]
Fastställande av faderskapet till barn utom äktenskap. [17]
Fartygs befälhavare. Gemensamt haveri och dispassch. Ansvarsbestämmelser m. m. [18]
Dagstidningarnas ekonomiska villkor. [22]
Ändringar i ensittarlagen m. m. [26]
Pensionsstiftelser II. [41]

Utrikesdepartementet

Sveriges sjöterritorium. [1]

Socialdepartementet

Tandvårdsförsäkring. [4]
Institutet för arbetshygien och arbetsfysiologi. [24]

Kommunikationsdepartementet

Skånes och Hallands vattenförsörjning. [8]
Friluftslivet i Sverige. Del II. Friluftslivet i samhällsplaneringen. [19]
1960 års radioutredning. 1. Radions och televisionens framtid i Sverige I. Bakgrund och förutsättningar, programfrågor. Organisations- och finansieringsfrågor. [20] 2. Radions och televisionens framtid i Sverige II. Bildnings- och undervisningsverksamhet. Forskningsfrågor. [21]
Vägmärken. [33]
Nykterhet i trafik. [35]
Körkortet och trafikutbildningen. [42]
Statens trafikverk. [43]
Radiolag. [46]
Statens vägverk [47]

Finansdepartementet

Måttenheter. [5]
Uppbördsfrågor. [23]
Nytt skattesystem. Remissyttranden. [28]

Ecklesiastikdepartementet

Antikvitetskollegiet. [10]
1963 års universitets- och högskolekommitté 1. Byggnaden av universitet och högskolor. Lokaler, ring och kostnader I. [11] 2. Utbyggnaden av universitet och högskolor. Lokalisering och kostnader II. Specialutredningar. [12]
De svenska utlandsförsamlingarnas ekonomi. [15]
1960 års lärarutbildningssakkunniga III. 1. Studplaner för lärarutbildning. [25] 2. Lärarutbildningen IV: 1. [29] 3. Lärarutbildningen IV: 2. [30]
Specialundersökningar om lärarutbildning V. [31]

Jordbruksdepartementet

Ny jordförvärvslag. [16]
1960 års jordbruksutredning. 1. De svenska jordbruksprodukternas distributions- och marginalförhållanden. [27]
Stöd åt hästaveln. [44]

Handelsdepartementet

Sveriges släktnamn 1965. [36]
Beredskap mot oljeskador. [45]

Inrikesdepartementet

Kommunalrättskommittén VI. Om den kommunala självstyrelsens lokala förankring. [6] VII. Kommunala bolag. [40]
Praktik- och feriearbetsförmedling. [7]
Arbetsmarknadspolitik. [9]
Höjd bostadsstandard. [32]
Affärstidsutredningen. 1. Affärstiderna. Del I. Möte och lagförslag. [38] 2. Affärstiderna. Del II. Kumentundersökning. [39]

